

	που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο. παράγραφοι. 10 και 11. Θα πρέπει να υπάρξει ρητή αναφορά για δυνατότητα συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων των οποίων η αδειοδοτημένη ισχύς είναι μεγαλύτερη των 10 MW. Τα έργα αυτά όμως θα υποβάλλουν προσφορά για ισχύ μικρότερη των 10 MW. Αυτό γίνεται με τη δυνατότητα τμηματικής ηλεκτρίσης και τμηματικής Άδεια Λειτουργίας ακόμα και για ισχύ μικρότερη του 50% της αρχικής. ΑΡΘΡΟ 6: Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά Παράγραφος 4 Προτείνεται, μετά τη διασύνδεση με το σύστημα ενός ΜΔΝ, (είτε την ολοκλήρωση των απαραίτητων υποδομών και τη θέση σε πλήρη λειτουργία των ημερήσιων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά), κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, να εφαρμοστεί η μετάπτωση σταθμού παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης σε βάση Διαφορικής Προσαύξησης, υπό την μόνη προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει κατάλληλο χρονικό διάστημα από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του σταθμού, ώστε να έχει σε μεγάλο βαθμό αποσβεστεί η σχετική επένδυση (π.χ. 10-12 έτη). Επιπλέον στην περίπτωση μετάπτωσης σε νέο καθεστώς, να μην υπάρξει αλλαγή στην τιμή αναφοράς της αρχικής σύμβασης σταθερής τιμής. ΑΡΘΡΟ 7: Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α παράγραφος 2 Προβλέπεται ότι η διάρκεια της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης είναι είκοσι (20) έτη με εξαίρεση τα ηλιοθερμικά όπου είναι είκοσι πέντε (25) έτη. Προτείνεται για τα γεωθερμικά έργα να έχει διάρκεια ίση με τη διάρκεια μίσθωσης των δικαιωμάτων έρευνας και διαχείρισης και σε περίπτωση επέκτασης των δικαιωμάτων αυτών (σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία) να επεκτείνεται αντίστοιχα και η ανωτέρω σύμβαση. ΑΡΘΡΟ 7Α και 7Β: Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το προηγούμενο άρθρο για τη διάρκεια των μισθώσεων γεωθερμικών περιοχών και τη διάρκεια των συμβάσεων ενίσχυσης. ΑΡΘΡΟ 8: Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. & απρ; Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στην Παράγραφο 1 συστήνεται «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης». Στο σημείο (ζ) ορίζονται ως μέλη της επιτροπής
--	---

	τρεις (3) ειδικοί εμπειρογνώμονες. Προτείνεται να εξειδικευτεί περισσότερο και να οριστεί ένας εμπειρογνώμονας για κάθε μορφή ΑΠΕ (ηλιακά, αιολικά, γεωθερμία, βιομάζα, ΜΗΥΕ) ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις • Παρά το γεγονός ότι ο νέος Νόμος ουσιαστικά αναφέρεται σε νέα Έργα, θεωρούμε αναγκαίο για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται εν λειτουργία με υφιστάμενες πριν το τέλος του 2015 υπογεγραμμένες συμβάσεις Πώλησης, να διευκρινιστεί ρητά ότι θα παραμείνουν στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία και αφενός ο Η/Μ εξοπλισμός τους βρίσκεται σε πολύ καλή λειτουργική κατάσταση και αφετέρου λήγει η Σύμβαση Πώλησής τους τα επόμενα χρόνια, προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη στο Νόμο με βάση την οποία οι Σταθμοί αυτοί να μπορούν να παρατείνουν ή να ανανεώνουν ή να εκδίδουν νέα Σύμβαση Πώλησης, παραμένοντας στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για την περίπτωση της ανακαίνισης παλαιών ΜΥΗΣ προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη με βάση την οποία να ξεκαθαρίζεται ότι θα μεταπτύχουν, ως νέα Έργα, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση της Διαφορικής Προσαύξησης, για τα έργα η ισχύς των οποίων θα είναι άνω των 3MW ή στη βάση Σταθερής Τιμής (Τ.Α) για Έργα των οποίων η ισχύς θα είναι κάτω των 3MW. • Η επίσημη Τ.Α. προτείνεται να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την εξέλιξη του πληθωρισμού καθώς με αυτόν τον τρόπο προστατεύεται η επένδυση. • Δεν διευκρινίζονται στο παρόν σχέδιο Νόμου πολλά από τα κρίσιμα θέματα εφαρμογής και διαδικασιών, καθώς αναφέρεται ότι θα προκύψουν μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. • Ο καθορισμός των Τ.Α. και τα όρια ισχύος των Σταθμών ΑΠΕ αναφέρεται ότι μπορεί να τροποποιούνται μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη των επενδυτών σε ένα πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ, το οποίο δύναται να τροποποιείται ανά πάσα στιγμή. • Θεωρούμε ασαφές το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών, το οποίο θα επιθυμούσαμε να περιγραφεί με λεπτομέρεια.	
8	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις • Παρά το γεγονός ότι ο νέος Νόμος ουσιαστικά αναφέρεται σε νέα Έργα, θεωρούμε αναγκαίο για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται εν λειτουργία με υφιστάμενες πριν το τέλος του 2015 υπογεγραμμένες συμβάσεις Πώλησης, να διευκρινιστεί ρητά ότι θα παραμείνουν στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία και αφενός ο Η/Μ εξοπλισμός τους βρίσκεται σε πολύ καλή λειτουργική κατάσταση και αφετέρου λήγει η Σύμβαση Πώλησής τους τα επόμενα χρόνια, προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη στο Νόμο με βάση την οποία οι Σταθμοί αυτοί να μπορούν να παρατείνουν ή να ανανεώνουν ή να εκδίδουν νέα Σύμβαση Πώλησης	Τα επιμέρους εδάφια επαναλαμβάνονται σε Σχόλια του ιδίου στα άρθρα του σχεδίου νόμου.

	παραμένοντας στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για την περίπτωση της ανακαίνισης παλαιών ΜΥΗΣ προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη με βάση την οποία να ξεκαθαρίζεται ότι θα μεταπίπτουν, ως νέα Έργα, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση της Διαφορικής Προσαύξησης, για τα έργα η ισχύς των οποίων θα είναι άνω των 3MW ή στη βάση Σταθερής Τιμής (Τ.Α) για Έργα των οποίων η ισχύς θα είναι κάτω των 3MW. • Η επίσημη Τ.Α. προτείνεται να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την εξέλιξη του πληθωρισμού καθώς με αυτόν τον τρόπο προστατεύεται η επένδυση. • Δεν διευκρινίζονται στο παρόν σχέδιο Νόμου πολλά από τα κρίσιμα θέματα εφαρμογής και διαδικασιών, καθώς αναφέρεται ότι θα προκύψουν μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. • Ο καθορισμός των Τ.Α. και τα όρια ισχύος των Σταθμών ΑΠΕ αναφέρεται ότι μπορεί να τροποποιούνται μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη των επενδυτών σε ένα πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ, το οποίο δύναται να τροποποιείται ανά πάσα στιγμή. • Θεωρούμε ασάφες το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών, το οποίο θα επιθυμούσαμε να περιγραφεί με λεπτομέρεια. Ειδικά ως προς το ΑΡΘΡΟ 1: Νέο Καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Παράγραφος 5 • για τους νέους ΜΥΗΣ που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2016, προτείνεται το όριο ισχύος κάτω από το οποίο οι Σταθμοί αυτοί θα αποζημιώνονται με τις τιμές Αναφοράς του Πίνακα 1 (ήτοι τα 100 €/MWh) να είναι τα 3MW όπως προβλέπεται και για τους Αιολικούς Σταθμούς και όχι τα 500 kW, καθώς επί της ουσίας Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί κάτω από 500 kW αφορούν σε πολύ μικρά έργα MicroHydro και όχι στα ΜΥΗΕ. • Αντί του μεγίστου ορίου ισχύος των 3 MW για τις αιολικές εγκαταστάσεις που μπορούν εφόσον το επιθυμούν να εντάσσονται σε σχήμα υποστήριξης σταθερής εγγυημένης τιμής (FIT), προτείνεται μέγιστο όριο ισχύος 5 MW (αποδιδόμενη και όχι εγκατεστημένης ισχύος) που προκύπτει τόσο από την περιβαλλοντική αδειοδότηση (άρθρο 8 Νόμου 4014/2011 και Πίνακας 5 Υπουργικής Απόφασης 20741/2012 (ΦΕΚ 1565 Β/8.5.2012)) όσο και από την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας (παράγραφος ΙΓ Νόμου 4254/2014). Παράγραφος 11 Δεδομένου ότι η διάρκεια ισχύος των Αδειών Εγκατάστασης είναι δύο (2) έτη σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 10 του Νόμου 3468/2006, η προθεσμία της 31ης Μαρτίου 2018 για αιολικούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς θα πρέπει να είναι δύο (2) έτη μετά την έναρξη ισχύος του Νόμου ή ακόμα καλύτερα με την πλήρη ενεργοποίησή του όταν «λειτουργήσει» ο Νόμος αυτός με την ψήφιση όλων των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων. Ειδικά στις περιπτώσεις α) συγκροτημάτων αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, β)
--	--

	έργων ΑΠΕ που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτου καλωδίου ή άλλου έργου σύνδεσης του οποίου η κατασκευή απαιτεί χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το διάστημα για το οποίο χορηγείται και παρατείνεται η Άδεια Εγκατάστασης, όπως βεβαιώνεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, όπου επιτρέπεται η παράταση ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που απαιτείται για εκτέλεση του έργου, μετά την υποβολή και την έγκριση από την αδειοδοτούσα αρχή, τεκμηριωμένης πρότασης με συνημμένο χρονοδιάγραμμα από τον κάτοχο της Άδειας σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 10 του Νόμου 3468/2006, η σχετική προθεσμία του άρθρου 1 παρ. 11 θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη των δύο (2) ετών και να διαμορφωθεί αναλόγως.	
9	Απαιτείται να διασφαλιστεί ότι η ανάπτυξη όλων των τεχνολογιών ΑΠΕ των οποίων η ισχύς υπολείπεται των στόχων του 2020, δεν θα εμποδιστεί περαιτέρω από την υλοποίηση έργων τεχνολογιών που έχουν φτάσει τους αντίστοιχους στόχους και τα οποία εκτός των άλλων έχουν κορέσει τα δίκτυα διανομής. Επίσης απαιτείται να διασφαλιστεί ότι οποιοσδήποτε προθεσμίες (αδειών ή εγγυητικών ή εγκρίσεων ενίσχυσης) παρέρχονται ή μειώνονται εν τω πράγματι λόγω της καθυστέρησης / αναστολής υπογραφής συμβάσεων αγοραπωλησίας που οφείλεται στην απουσία νομοθετημένου πλαισίου ενίσχυσης των ΑΠΕ επί σχεδόν 1 έτος, θα αναπληρωθούν και παρασταθούν. Τέλος απαιτείται να ενθαρρυνθεί έμπρακτα η αποκεντρωμένη ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ (μικρότεροι σταθμοί), που έχει μεγαλύτερα οφέλη για το δίκτυο διανομής και τις τοπικές κοινωνίες. Πώς ? 1. μειώνοντας τις τιμές λειτουργικής ενίσχυσης για μεγαλύτερα έργα και αυξάνοντας τις για τα μικρότερα και 2. μειώνοντας τις τιμές λειτουργικής ενίσχυσης σε περιοχές με υψηλό δυναμικό και μεγάλη συγκέντρωση και αυξάνοντας τις σε περιοχές με μέσο δυναμικό και χαμηλή συγκέντρωση εγκαταστάσεων.	Οι εν λόγω παρατηρήσεις ικανοποιούνται από τις προβλέψεις του σχεδίου νόμου για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες.
10	Με το παρόν σχέδιο νόμου εισερχόμαστε σε μια μεταβατική περίοδο προς την χρηματιστηριακή αγορά της ενέργειας. Είναι αμφίβολο ότι όλα αυτά που αναφέρονται μπορούν να υλοποιηθούν τεχνικά και μάλιστα σε πολύ περιοριστικό χρονικό πλαίσιο. Αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι η αλλαγή αυτή και το μεταβατικό στάδιο, θα λειτουργήσει ως τροχοπέδη στην υλοποίηση νέων έργων. Για το λόγο αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη χρονική περίοδος για την εφαρμογή του FIR (τουλάχιστον μέχρι 30.06.2017) για να μπορεί να δοκιμαστεί και να εφαρμοστεί το νέο θεσμικό πλαίσιο αλλά και για να έχουμε τα περιθώρια διορθωτικών κινήσεων.	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των εν λόγω παρατηρήσεων καθώς είναι σε αντίθεση με τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος και της ενέργειας για την περίοδο 2014-2020»
11	Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας, ως Επιστημονικός φορέας που προωθεί τη διάδοση της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) και τις επενδύσεις στον τομέα αυτό στην Ελλάδα, θεωρεί ότι το Σχέδιο Νόμου θα μπορούσε να επιτύχει το βασικό σκοπό του, δηλαδή τη στήριξη της ΣΗΘΥΑ, αλλά και των ΑΠΕ, που αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Ο ΕΣΣΗΘ πιστεύει ότι η ΣΗΘΥΑ είναι μια τεχνολογία που αποδεδειγμένα: Συνεισφέρει στην εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 20%, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό στην εποχή των πανάκριβων εισαγόμενων στη χώρα μας ορυκτών καυσίμων.	Έκθεση απόψεων και διαπιστώσεις - δεν περιέχει αναλυτική πρόταση για ενσωμάτωση στο σχέδιο νόμου.

	Αποκεντρώνει το συχνά ελλειμματικό Ελληνικό σύστημα ηλεκτροπαραγωγής, συμβάλλοντας στην ευστάθεια και την εξοικονόμηση ενέργειας από τις απώλειες μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού. Συνεισφέρει στην εξισορρόπηση μεταξύ παραγωγής και ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις περιόδους αιχμηρικής ζήτησης, μειώνοντας τον κίνδυνο πτώσης του ηλεκτρικού δικτύου (black-outs) και συνεισφέρει στον περιορισμό εκπομπών αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου και στην επίτευξη των στόχων της Σύμβασης Πλάσιο για την Κλιματική Αλλαγή. Οι επενδύσεις Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας δημιουργούν θέσεις εργασίας, σε τοπικό επίπεδο, ενώ βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη. Η ΣΗΘΥΑ δεν αποτελεί μια αυτοτελή επιχείρηση παραγωγής Η.Ε ή/και Θ.Ε, αλλά εντάσσεται στα πλαίσια μιας παραγωγικής διαδικασίας. Εν προκειμένω, οι μονάδες μας ΣΗΘΥΑ ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και συμβάλλουν στη μείωση του κόστους λειτουργίας σε όποιο κλάδο και αν ενταχθούν (αγροτικό, βιομηχανικό, Νοσοκομείο, τουρισμός, λιανεμπόριο, οικιακός τομέας, κλπ). Το σημερινό περιβάλλον της Ελληνικής ενεργειακής αγοράς καθιστά απαγορευτική κάθε σκέψη για νέες επενδύσεις στον κλάδο της ΣΗΘΥΑ στη χώρα μας, αλλά το πλέον απογοητευτικό στοιχείο είναι ότι σήμερα σχεδόν καμία από τις ιδιωτικές επενδύσεις ΣΗΘ που έγιναν με τη στήριξη όλων των ΚΠΣ δεν είναι σε λειτουργία. Σε αυτά τα ζητήματα θα πρέπει να ασχοληθεί ο προτεινόμενος Νόμος και δυστυχώς δεν το επιτυγχάνει, αφού παραμένει η γενική του φιλοσοφία αγκυλωμένη σε επιστημονικά ατεκμηρίωτες θέσεις, αναλύσεις και εξισώσεις, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις και αναλύσεις του ΕΣΣΗΘ τόσο στη σημερινή όσο και τις προηγούμενες ημερίδες του Υπουργείου.	
12	Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού των ΑΠΕ αποτελεί κεντρικό εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Ιδιαίτερα σημαντική παράμετρος είναι επίσης η υποχρέωση της χώρας να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να επιτύχει κατ' ελάχιστον ένα ποσοστό διείσδυσης ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας βάσει των ενεργειακών στόχων. Με το παρόν Ν/Σ με τίτλο «Νέο Καθεστώς Στήριξης των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» γίνεται μια πρώτη προσπάθεια μετά από μεγάλη καθυστέρηση για την είσοδο των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τους μηχανισμούς υποστήριξης, δημιουργώντας έτσι ελκυστικό περιβάλλον για τις επενδύσεις και την αξιοποίηση του πολύτιμου δυναμικού των ΑΠΕ που έχει ανάγκη η χώρα. Επιπλέον, υποστηρίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα με τεχνολογίες συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής απόδοσης με οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Το ΙΕΝΕ επικροτεί και στηρίζει αυτή την πρωτοβουλία και επιθυμεί να συμβάλει στην επιτυχή ολοκλήρωση και εφαρμογή με τις καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στη χώρα, παραθέτοντας ως πρώτο σχόλιο: Το Ν/Σ χαρακτηρίζεται ως στροφή προς την αγορά για τις εφαιρμένες των ΑΠΕ, σύμφωνα και με τις σχετικές Οδηγίες, δημιουργώντας την γέφυρα μετάβασης από την μέχρι τότε κατάσταση προς το μέλλον. Εκτός όμως από τους υποστηρικτικούς μηχανισμούς και τις διαδικασίες για την είσοδο των ΑΠΕ στην αγορά που περιλαμβάνονται στο Ν/Σ, χρειάζεται και ο μετασχηματισμός των δικτύων με νέες ιδέες και καινοτόμες τεχνολογίες για να είναι εφικτή η σύνδεση και η ενσωμάτωση των αυξανόμενων εφαρμογών ΑΠΕ στα	Έκθεση απόψεων και διαπιστώσεις - δεν περιέχει αναλυτική πρόταση για ενσωμάτωση στο σχέδιο νόμου.

	δίκτυα. Αυτό αποτελεί επείγον έργο και δεν πρέπει να μετατίθεται για το μέλλον, γ' αυτό χρειάζονται νέες πρωτοβουλίες και υποστήριξη. Επίσης, οι αδειοδοτικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες με σημαντικές παραμέτρους κόστους και χρόνου, ενίοτε και με αβεβαιότητες, δρουν ανασταλτικά στο ρυθμό των εφαρμογών και πρέπει να βελτιωθούν περιορίζοντας δραστικά τα "soft costs" και τον χρόνο. Επομένως, απαιτούνται νέες πρωτοβουλίες για την συνολική αντιμετώπιση των εφαρμογών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ αίροντας τα εμπόδια και δημιουργώντας ένα σταθερό και φιλικό επενδυτικό περιβάλλον με τα βέλτιστα αποτελέσματα στην οικονομία και την κοινωνία. Ο δρόμος είναι μακρύς για την μεγάλη διείσδυση αυτών των ώριμων πλέον τεχνολογιών στα ηλεκτρικά δίκτυα και οι σχετικές πρωτοβουλίες χρειάζονται τώρα.	
13	Ο Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών (ΣΕΦ) καλωσορίζει την πρωτοβουλία του ΥΠΕΝ να παρουσιάσει ένα νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στη βάση των Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΕ. Η μεταρρύθμιση αυτή αποτελεί άλλωστε πάγιο αίτημα του ΣΕΦ ήδη από το 2014. Χαιρετίζει ακόμη το γεγονός ότι το νομοσχέδιο επαναβεβαιώνει την προσηλωση της χώρας στην επίτευξη των στόχων για τις ΑΠΕ ως το 2020 που ετέθησαν το 2010 (ν.3851/2010), παρόλο που κατά καιρούς ακούστηκαν και φωνές για μείωση των στόχων αυτών με πρόσχημα την οικονομική κρίση. Ορθώς η Πολιτεία θεωρεί την ανάπτυξη των ΑΠΕ ως "προτεραιότητα" για τη χώρα και ως μοχλό για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.	Έκθεση απόψεων και διαπιστώσεις - δεν περιέχει αναλυτική πρόταση για ενσωμάτωση στο σχέδιο νόμου.

Άρθρο 1Β : Ορισμοί

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Στο Άρθρο 1Β, παρ 6 και στο Άρθρο 4, παρ 1, αναφέρονται οι Σταθμοί ΑΠΕ Ελεγχόμενης Παραγωγής και Μη Ελεγχόμενης Παραγωγής. Η διάκριση αυτή δεν συνηθίζεται και δεν κρίνεται αναγκαία, καθώς οι ΑΠΕ χαρακτηρίζονται ως διεσπαρμένες μονάδες παραγωγής στο σύστημα που λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους, με τον συντρυπτικό όγκο να προέρχεται από τους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς παραγωγής, επηρεάζοντας και την ΟΤΣ. Επομένως, η όποια ρύθμιση χρειάζεται για τον υπολογισμό της ΕΤΑ, της Ειδικής Τιμής Αγοράς για τις ΑΠΕ σε μηνιαία βάση (στο Άρθρο 4, παρ 1) πρέπει να είναι ενιαία και απλή στην εφαρμογή της.	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των εν λόγω παρατηρήσεων.

Άρθρο 1 : Νέο Καθεστώς Στήριξης των Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Ειρήνηση
1	Άρθρο 1, παρ. 5α: το όριο να μειωθεί από 3MW σε 2MW. Άρθρο 1, παρ. 7 & 9: η λογική της εγγυημένης ανάκτησης κεφαλαίου πρέπει είτε να ισχύει για όλες τις επενδύσεις σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας είτε να καταργηθεί απ' το νόμο για τις ΑΠΕ, καθώς στρεβλώνει τον ανταγωνισμό: διαφορετικοί επενδυτές μπορεί να αποδέχονται διαφορετικούς Συντελεστές Ανάκτησης Κεφαλαίου. Άρθρο 1, παρ. 12α. οι αναφερόμενες ημερομηνίες να γίνουν 31η Αυγούστου του 2017 ή ένα έτος απ' την ψήφιση του νόμου. Ένα έτος απ' τη διαβούλευση ή την ψήφιση του νόμου αρκεί για την ολοκλήρωση των ημιτελών έργων. Στην παράγραφο 5: «Η Λειτουργική Ενίσχυση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πληρούν κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:....» να προστεθεί και η κατηγορία της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με κυψέλες καυσίμου .	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των εν λόγω παρατηρήσεων.
2	Στην παράγραφο 5: «Η Λειτουργική Ενίσχυση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πληρούν κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:....» να προστεθεί και η κατηγορία της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με κυψέλες καυσίμου .	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των εν λόγω παρατηρήσεων.
3	Άρθρο 1, Παρ. 7: Υπάρχουν κατηγορίες επενδυτικών ενισχύσεων οι οποίες από Ευρωπαϊκή Νομοθεσία απαιτούνται να μην καταλογίζονται ως Κρατική Ενίσχυση (State Aid) και, για την αποφυγή παρεξηγήσεων, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα αντίστοιχα προγράμματα εξαιρούνται από την απομείωση της Λειτουργικής Ενίσχυσης. Μία εκ των περιπτώσεων είναι το επενδυτικό πρόγραμμα ΝΕΡ300 για καινοτόμες ΑΠΕ, όπου αναφέρεται ρητά ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως Κρατική Ενίσχυση (2014/C200/01), θεσιζοντας έτσι μία ενίσχυση η οποία δεν επιτρέπεται να απομειωθεί εμμέσως.	Έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου
4	Όντως τα λίγα πιάρα που φτιάχτηκαν με ΟΤΣν-1 * 1,2 μάλλον θα μας αφήσουν χρόνους. Γνωστός μου, διαπραγματεύεται να πουλήσει τον εξοπλισμό και να κλείσει την επιχείρηση. Βέβαια μια τέτοια κίνηση θα μπορούσε να γίνει και σε διπλανό χωράφι με νεο ΑΦΜ και αποζημίωση με όρους 2016! Είμαι σίγουρη ότι εάν το υπουργείο δεν ρυθμίσει το θέμα, η αγορά θα αυτορυθμιστεί, ίσως με μικρό επιπλέον κόστος για όσους κατασκεύασαν το 2015. Κατά τα άλλα, η "αριστερή" κυβέρνηση ενδιαφέρεται μόνο για μεγάλες επενδύσεις. Πετάει και το καρότο "συλλογικών σχημάτων" λες και θα γίνει καμία τέτοια επένδυση.	Έκθεση απόψεων - δεν περιέχει αναλυτική πρόταση για ενσωμάτωση στο σχέδιο νόμου.
5	1) Προτείνεται να υπάρξει πρόβλεψη στον νόμο για τις υφιστάμενες επιχορηγήσεις που έχουν ήδη εγκριθεί βάσει του Ν.3908/2011 για έργα ΑΠΕ και να γίνεται εξειδίκευση του τρόπου αποζημίωσής τους. 2) Τα έργα ΑΠΕ για τα οποία έχει ήδη εγκριθεί επιχορήγηση βάσει του Ν.3908/2011, προτείνεται να έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν την ακύρωση της ενίσχυσης εφόσον δεν έχουν λάβει κανένα μέρος της. 3) Προτείνεται να ξεκαθαριστεί επακριβώς ο τρόπος υπολογισμού του ΣΑΚ και να οριστεί με σαφήνεια η τιμή του επιτοκίου ανάκτησης.	Για τα σημεία 1 και 3 δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των εν λόγω παρατηρήσεων. Το σημείο 2 θα εξεταστεί μελλοντικά σε συνεργασία

		με το Υπουργείο Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού.
6	ΘΕΜΑ: Εγγυοδοσία σύμβασης ΔΕΔΔΗΕ-Προθεσμία ενεργοποίησης σύνδεσης ΠΡΟΤΑΣΗ: Στο τέλος του Άρθρου 1 προτείνεται να προστεθεί η Παράγραφος 20 ως εξής: «20. Η προθεσμία των δεκαοκτώ (18) μηνών από την υπογραφή σύμβασης με ΔΕΔΔΗΕ για την ενεργοποίηση της σύνδεσης και την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής στον παραγωγό (άρθρο 4 της Υ.Α.Π.Ε. Φ1/οικ. 24839/ΦΕΚ 1901/3.12.2010), εφ' όσον λήγει μετά την 29 Ιουνίου 2015 (έναρξη εφαρμογής capital controls) και πριν την 30 Δεκεμβρίου 2017, παρατείνεται κατά δώδεκα (12) επί πλέον μήνες». ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ: Με την Υ.Α.Π.Ε. Φ1/οικ. 24839/ΦΕΚ 1901/3.12.2010 (Άρθρο 3.1) ορίσθηκε η εγγυοδοσία για υπογραφή σύμβασης σύνδεσης με ΔΕΔΔΗΕ στο υψηλό ποσό των 150€/KW. Με την ίδια απόφαση (Άρθρο 4) καθορίσθηκε ότι η ενεργοποίηση της σύνδεσης πραγματοποιείται το αργότερο σε δεκαοκτώ (18) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης σύνδεσης, εάν δε ο παραγωγός δεν προβεί στην Ενεργοποίηση της σύνδεσης εντός του χρονικού διαστήματος των 18 μηνών, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή. Με τον Ν. 4152-ΦΕΚ107Α-9.5.2013 (Άρθρο πρώτο, Παρ. Ι, Υποπαρ. Ι.1, εδάφιο 3) μειώθηκε, από 1.1.2015, σημαντικά το ύψος της εγγυοδοσίας σύμβασης ΔΕΔΔΗΕ σε 15€/KW (μέχρι 1MW και κλιμακωτά ακόμα μικρότερη για μεγαλύτερα μεγέθη). Με τον Ν. 4342-ΦΕΚ143Α-9.11.2015 (Άρθρο 34, Παρ. 7 και 8) μειώθηκε από 1.2.2016 περαιτέρω κατά 30% το ύψος της εγγυοδοσίας σύμβασης ΔΕΔΔΗΕ σε 10,5€/KW (ομοίως μέχρι 1MW και κλιμακωτά μικρότερη για μεγαλύτερα μεγέθη). Το αποτέλεσμα είναι ότι, ενώ το ύψος των νέων εγγυήσεων σύμβασης ΔΕΔΔΗΕ έχει ορισθεί σε εύλογα επίπεδα, οι παλαιές Συμβάσεις (προ της ισχύος του Ν. 4152) έχουν δεσμευθεί με υψηλότερες εγγυήσεις – περίπου 14 φορές υψηλότερες από αυτές που ισχύουν σήμερα. Η γενική επενδυτική ύφεση των τελευταίων ετών δυσχέρανε την εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων για την έναρξη των επενδύσεων αυτών. Με την έναρξη των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls), που τέθηκαν σε εφαρμογή την 29 Ιουνίου 2015 και της γενικευμένης ανησυχίας και του κλίματος αναμονής και αναβλητικότητας που επικράτησε, έγινε δυσχερέστερη και χρονοβόρα η ολοκλήρωση δανειακών συμβάσεων με τις Ελληνικές Τράπεζες για την διασφάλιση των απαραίτητων δανειακών κεφαλαίων. Οι ίδιοι δε οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls) δημιούργησαν πρόσθετες δυσχέρειες και πολύμηνες καθυστερήσεις στις παραγγελίες εξοπλισμού και εργασιών από το εξωτερικό. Εξ αιτίας των περιορισμών αυτών, πολλές επενδύσεις έμειναν πίσω στο πρόγραμμα υλοποίησής και ολοκλήρωσής τους, με	Έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου, με την πρόβλεψη παράτασης για επιπλέον 9 μήνες και δυνατότητα επιστροφής εγγυητικών επιτοκίων.

	αποτελεσμα να κινδυνεύουν με κατάπτωση των υψηλότερων εγγυησών τους. Κρίνεται απαραίτητη η χορήγηση παράτασης κατά δώδεκα (12) μήνες στις επενδύσεις των οποίων οι προθεσμίες ολοκλήρωσης και ενεργοποίησης επηρεάστηκαν από την επιβολή των capital controls και έμειναν πίσω στην υλοποίησή τους, ώστε να μπορέσουν να ολοκληρωθούν χωρίς ποινές και εξοντωτικές επιβαρύνσεις.	
7	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΤΟ ΕΛΑΦΙΟ α. ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1: ΤΗΣ ΦΡΑΣΗΣ(Ή ΙΣΗΣ).... 5. Η λειτουργική Ενίσχυση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πληρούν κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α. αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης(Ή ΙΣΗΣ).... των 3MW,	Η παρατήρηση δεν συμφωνεί με την παρ. 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020).
8	Διο (2) παρατηρήσεις έχω σχετικά με το προσχέδιο . 1. Όσοι επενδυτές είχαν υπογράψει σύμβαση σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ πριν την 1/1/2016 και δεν έχουν υπογράψει συμβόλαιο πώλησης με τον ΛΑΓΗΕ , βρίσκονται σε δύσκολη θέση . Δεν μπορούν να υπογράψουν σύμβαση πώλησης με τον ΛΑΓΗΕ μέχρι να ψηφιστεί το νέο καθεστώς στήριξης των ΑΠΕ , σχεδόν σίγουρα θα λάβουν χαμηλότερη τιμή αποζημίωσης από αυτήν που υπολογιζόταν όταν πλήρως στον ΔΕΔΔΗΕ τη σύμβαση σύνδεσης και θα χάσουν όλα χρήματα έχουν πληρώσει για την επένδυση έως τώρα εάν δεν υλοποιήσουν . Σήμερα έχουν σταματήσει όλες τις ενέργειες έως να ξεκαθαρίσει το καθεστώς , ενώ παράλληλα τρέχει το 18μηνο υλοποίησης του έργου , ώστε να παραλάβει ο ΔΕΔΔΗΕ . Είναι άδικο εγκλωβισμένοι . Η πρότασή μας είναι , όσοι είχαν δεσμευτεί οικονομικά και είχαν καταβάλει χρήματα στον ΔΕΔΔΗΕ , να έχουν την ίδια μεταχείριση με όσους , είχαν υπογράψει σύμβαση πώλησης με τον ΛΑΓΗΕ . Παράλληλα να λάβουν ισόποση παράταση χρόνου 8 μηνών για αποπεράτωση του έργου ΑΠΕ. 2. Δεν είναι κατανοητό γιατί η τιμή ΑΠΕ βιομάζας από καύση βαίνει συνεχώς μειούμενη . Όλες οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ βιομάζας στην Ευρώπη είναι από καύση , όλες οι ΣΥΘΗΑ , είναι καύση. Στην Ελλάδα η τιμή μειώνεται συνεχώς. Καύση είναι η μονή ώριμη τεχνολογία , με εκατοντάδες εγκαταστάσεις στην Ευρώπη και θα έπρεπε να υποστηριχθεί κ στην Ελλάδα για την διαχείριση των αγροτικών υπολειμμάτων. Η πρότασή μας είναι για καύση έως 1.0 MW ηλεκτρική ισχύ η τιμή ΑΠΕ να παραμείνει στα 198 €/ MW . Με εκτίμηση Αριόδιος Βαβός Μηχανολόγος Μηχ.	Η 1 ^η παρατήρηση δεν συμφωνεί με την παρ. 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020). Επίσης, δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση της 2 ^{ης} παρατήρησης.

9	Όσα (ελάχιστα) Φ/Β πάρκα φτιάχτηκαν έως 31/12/2015 αποζημιώνονται με βάση τη μέση ετήσια Οριακή Τιμή Συστήματος του έτους, που για το 2016 οδηγεί σε αποζημίωση έως 62 €/MWh. Αντίθετα, όσα Φ/Β πάρκα <500 kW φτιαχτούν από 1/1/2016 θα αποζημιώνονται με ευνοϊκότερη τιμολόγηση στη βάση Σταθερής Τιμής που μπορεί να φτάνει έως και 100 €/MWh, πράγμα που τα καθιστά βιώσιμα. Αυτή η νέα απόφαση του υπουργείου είναι σωστή, γιατί μόνο έτσι καθίσταται βιώσιμες μικρές Φ/Β μονάδες ≤500kW. Ταυτόχρονα όμως, με το νέο νόμο, δεν αποκαθίσταται η αδικία τιμολόγησης για τα προ τριμήνου μικρά Φ/Β πάρκα (≤500 kW) που παραμένουν πλέον σε καθεστώς πιθανής πτώχευσης και τραπεζικής ομηρίας. Ζητούμε για λόγους ΙΣΟΤΙΜΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΝΟΜΙΑΣ των λίγων επενδυτών που ολοκλήρωσαν την επένδυσή τους κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015, ισότιμη μεταχείριση τιμολογικής αποζημίωσης, ώστε οι επενδύσεις τους να γίνουν και αυτές βιώσιμες. Να λάβουμε υπόψη ότι αυτές οι λίγες επενδύσεις, από μικρούς παραγωγούς, έγιναν σε περίοδο που οι περισσότεροι φυγάδευαν χρήματα, υποσκάπτοντας το μέλλον της χώρας μας. Επομένως θα πρέπει να επιτραπεί η ένταξη των φωτοβολταϊκών σταθμών ≤500kW που υπέγραψαν Σύμβαση Πώλησης και συνδέθηκαν το 2015 στο νέο καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Σταθερής Τιμής. Νόμιμος εκπρόσωπος εταιρείας παραγωγής «ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΙΑΚΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ»	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση της παρατήρησης, καθώς τα έργα αυτά υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχήματος στήριξης του ν.3734/2009, όπως ίσχυε.
10	Η αδειοδοτική διαδικασία ξεκίνησε το 2010 για όλους τους ενδιαφερόμενους, ταυτόχρονα, στη βάση της απαράβιαστης σειράς προτεραιότητας και με δεδομένο απόλυτο ότι η μη αποδοχή των όρων σύνδεσης αποτελεί αυτοδικαία την ΑΠΟΒΟΛΗ όλων αιτήσεων δεν υπογράφουν όρους σύνδεσης με το κάλεσμα από τον ΔΕΔΔΗΕ. ΟΛΑ τα Φ/Β πάρκα συμμετείχαν στην ίδια διαδικασία, με τους ίδιους όρους, την ίδια χρονική στιγμή εκκίνησης για την εξασφάλιση της άδειας κατασκευής Φ/Β πάρκου έως 500 kW, δηλαδή πήραν τη δυνατότητα κατασκευής τους ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ και ΑΡΑ ΓΙΑ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ πρέπει να αντιμετωπισθούν το ίδιο. Αυτοί οι όροι επιβάλλουν ισονομία, ισοτιμία και δικαιοσύνη για όλους τους επιχειρηματίες. Όσοι λοιπόν είχαν πληροφορίες περί επανόδου των υπό απόρριψη ΑΙΤΗΣΕΩΝ, αποχώρησαν οικειοθελώς, γνωρίζοντας το όφελος, πετυχαίνοντας την φυγάδευση κεφαλαίων. Προς αποκατάσταση της δικαιοσύνης, οι Φ/Β σταθμοί που συνδέθηκαν το 2015 θα πρέπει να λάβουν την ενίσχυση Σταθερή Τιμή που θα λάβουν όσοι από τους παραπάνω προκριθούν από την ανταγωνιστική διαδικασία. Είμαι βέβαιος ότι ο κ. Βερροιάπουλος, προερχόμενος από τον ιδιωτικό τομέα, ΔΕ ΘΑ ΔΙΚΑΙΩΣΕΙ ΚΑΙ ΔΕ ΘΑ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ σε όσους είχαν εσωτερικές πληροφορίες να κερδοσκοπήσουν εις βάρος των πραγματικών επιχειρηματιών/επενδυτών, που επένδυσαν το 2015. Η σημερινή κυβέρνηση είναι κυβέρνηση όλων των επιχειρηματιών, αλλά κυρίως όχι αυτών που πετύχαιναν με εσωτερική πληροφορία να κερδοσκοπούν όλα τα προηγούμενα χρόνια εις βάρος των νέτων και πραγματικών επενδυτών. ΙΣΟΤΙΜΙΑ, ΙΣΟΝΟΜΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ.	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση της παρατήρησης, καθώς τα έργα αυτά υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχήματος στήριξης του ν.3734/2009, όπως ίσχυε.

	ΥΓ: Η συγκεκριμένη περίπτωση αφορά στο μοναδικό φ/β πάρκο που κατασκευάστηκε το 2015 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και σε άλλα 5 το πολύ στην υπόλοιπη Ελλάδα, με πίστη στην ελκρινεία της πολιτείας περί τήρησης των νόμων που αυτή συντάξε.	
11	Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 1, δεν δίνεται δυνατότητα στους σταθμούς που υπέγραψαν Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι και την 31/12/2015 και έχουν τεθεί ή θα τεθούν σε λειτουργία μέχρι την 31/12/2017, να μεταβούν σε καθεστώς ενίσχυσης στη βάση Σταθερής Τιμής, ακόμα και αν δεν υπερβαίνουν τα όρια εγκατεστημένης ισχύος της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου (φωτοβολταϊκά κάτω των 500kW). Οι ελάχιστοι επενδυτές που τόλμησαν να κατασκευάσουν φωτοβολταϊκό σταθμό το 2015, με κόστος επένδυσης υψηλότερο του σημερινού, σε μία από τις δυσκολότερες περιόδους της ελληνικής κρίσης, ειδικά μετά από την επιβολή των capital controls, είχαν ως μοναδική επιλογή την αποζημίωση με βάση την Οριακή Τιμή Συστήματος. Αυτό οδήγησε στη μη βιωσιμότητα των λιγιστών επενδύσεων που έγιναν, σε συνδυασμό με την τεράστια πτώση της ΟΤΣ. Την παραπάνω κατάσταση πολύ σωστά επιθυμεί να διορθώσει το νέο σχέδιο νόμου, το οποίο ενισχύει στη βάση Σταθερής Τιμής τους νέους φ/β σταθμούς με ισχύ έως 500kW από 1η Ιανουαρίου 2016, ώστε να αποτελέσουν βιώσιμες επενδύσεις. Θα πρέπει να ισχύσει το ίδιο για φ/β σταθμούς με ισχύ έως 500kW που υπέγραψαν Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και τέθηκαν σε λειτουργία το 2015. Οι συγκεκριμένοι σταθμοί είχαν κόστος επένδυσης μεγαλύτερο από το σημερινό και είναι άδικο να έχουν διαφορετική μεταχείριση από αυτούς που υπογράψαν Σύμβαση Πώλησης ενέργειας και τίθενται σε λειτουργία μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, σε ευνοϊκότερες επενδυτικές συνθήκες σε σχέση με το τελευταίο τρίμηνο του 2015. Επομένως, θα πρέπει να αφαιρεθεί η παράγραφος 11 και να συμπεριληφθούν στην παράγραφο 12 οι σταθμοί που τέθηκαν σε λειτουργία μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2015.	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση της παρατήρησης, καθώς τα έργα αυτά υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχήματος στήριξης του ν.3734/2009, όπως ίσχυε.
12	Γεώργιος Τσολάκος, Διπλ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός & Μηχανικός Υπολογιστών ΕΜΠ Στη παράγραφο 11.1 του παρόντος άρθρου, να γίνει πρόβλεψη και για τους σταθμούς που έχουν υποβάλει έγκυρο αίτημα για ηλεκτρίση στον αρμόδιο διαχειριστή έως 31 Μαρτίου 2018.	Κρίθηκε εύλογη η τροποποίηση της ημερομηνίας και έγινε εν μέρει αποδεκτό
13	Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την παράλειψη(?) της εισαγωγής του = στο όριο των 500kW στις ισχύεις των μονάδων για το feed-in tariff.	Η παρατήρηση δεν συμφωνεί με την παρ. 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020).

14	Με αφορμή τη διαβούλευση που ανακοινώθηκε, σας γνωστοποιούμε τις απόψεις μας επί του Σχεδίου Νόμου ως ακολούθως: 1. Οι «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Κρατικές Ενισχύσεις στους Τομείς του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας (2014-2020)» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν τα εξής για την περίοδο 2016-2020 (παράγραφος 3.3.2.1): «Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για την ολοκλήρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι σημαντικό οι δικαιούχοι να πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια απευθείας στην αγορά και να υπόκεινται σε υποχρεώσεις της αγοράς. Οι ακόλουθοι σωρευτικοί όροι εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2016 σε όλα τα νέα καθεστώτα και μέτρα ενισχύσεων: i. οι ενισχύσεις χορηγούνται ως προσαύξηση, επιπλέον της αγοραίας τιμής (προσαύξηση) με την οποία οι παραγωγοί πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια απευθείας στην αγορά, ii. οι δικαιούχοι υπόκεινται σε τυποποιημένες αρμοδιότητες εξισορρόπησης εκτός εάν δεν υφίστανται ανταγωνιστικές ενδοημερήσιες αγορές και iii. θεσπίζονται μέτρα που να διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί δεν έχουν κίνητρο να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με αρνητικές τιμές». Με βάση τις προβλέψεις του Σχεδίου Νόμου οι μονάδες ΑΠΕ φαίνεται να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, να υπόκεινται στις υποχρεώσεις εξισορρόπησης αυτής της αγοράς και να εισπράττουν την αγοραία τιμή (Οριακή Τιμή Συστήματος συν λουπές προσαυξήσεις). Όμως, στο πλαίσιο της τελικής εκκαθάρισης οι μονάδες εισπράττουν Διαφορική Προσαύξηση τέτοια ώστε τελικά το έσοδό τους να είναι πάντα ίσο με Σταθερή Τιμή (είτε Τιμή Αναφοράς είτε τιμή που θα προκύπτει από διαγωνιστική διαδικασία). Επίσης, οι εν λόγω μονάδες ενώ φαίνεται να υπόκεινται σε αρμοδιότητες εξισορρόπησης (π.χ. χρεώσεις για αποκλίσεις, σε περίπτωση που δεν παράγουν την ενέργεια που υποσχέθηκαν), τελικά δεν έχουν καμιά σχετική επιβάρυνση, εφόσον κατά την τελική εκκαθάριση οποιαδήποτε επιβάρυνση καλύπτεται από τη Διαφορική Προσαύξηση. Συνεπώς, στην πράξη οι μονάδες ΑΠΕ θα λειτουργούν χωρίς κανένα κίνδυνο χονδρεμπορικής αγοράς, με εγγυημένη τιμή και χωρίς χρεώσεις για αποκλίσεις, εξισορρόπηση κλπ. 2. Οι προβλέψεις του άρθρου 3, παράγραφος 10 του Σχεδίου Νόμου να μη δίδεται Λειτουργική Ενίσχυση για την παραγόμενη ενέργεια για πάνω από 2 διαδοχικές ώρες κατά τις οποίες η ΟΤΣ του ΗΕΠ λαμβάνει μηδενικές τιμές, παρότι είναι σε συμφωνία με τον παραπάνω όρο (γ) των Κατευθυντήριων Γραμμών, εμπεριέχει τον ενδεχόμενο κίνδυνο μαζικής αποχής των μονάδων ΑΠΕ από την έγχυση ενέργειας στο σύστημα σε πραγματικό χρόνο. Για την αποφυγή δημιουργίας σημαντικών αποκλίσεων και προβλημάτων εξισορρόπησης στο σύστημα, θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης. 3. Να ληφθεί υπόψη ότι το Σχέδιο Νόμου προβλέπει κατά κανόνα 20ετείς ενισχύσεις (και 25ετείς σε ορισμένες περιπτώσεις), ενώ αντίθετα το εδάφιο (121) των Κατευθυντήριων Γραμμών προβλέπει έγκριση των ενισχύσεων για πολύ μικρότερη χρονική διάρκεια: κατά μέγιστο 10ετή (με δυνατότητα όμως παράτασης κατόπιν κοινοποίησης). 4. Στο υπό διαβούλευση κείμενο δεν γίνεται καμία αναφορά στο καθεστώς στήριξης των υβριδικών έργων (είτε η αποθήκευση γίνεται με μπαταρίες είτε με αντλησιοταμίευση). Θεωρούμε σκόπιμο να υπάρξει διευκρίνιση ως προς το ρυθμιστικό πλαίσιο στήριξης των συγκεκριμένων έργων, τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την διείσδυση των ΑΠΕ και την ασφάλεια τροφοδοσίας τόσο στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα όσο και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. Σημειωτέον ότι οι υβριδικοί σταθμοί είναι	Οι παρατηρήσεις είναι σημαντικές και λαμβάνονται υπόψη για την ομαλή εφαρμογή του πλαισίου του νέου στήριξης. Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, προβλέφθηκε ειδική αναφορά στο σχέδιο νόμου (Άρθρο 9).
----	--	--

	«Ελεγχόμενης Παραγωγής», που παρέχουν εγγυημένη ισχύ στο Ηλεκτρικό Σύστημα -σύμφωνα με τους ορισμούς του Σχεδίου Νόμου (άρθρο 1B)- το ίδιο με τους σταθμούς βιοενέργειας, γεωθερμίας, ΣΗΘΥΑ κ.α. 5. Σε ό,τι αφορά τους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης σταθμών παραγωγής από ΑΠΕ και τον Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου, οι οποίοι «οιωνεί» θα αποτελέσουν συμμετέχοντες στην Αγορά για λογαριασμό των νέων ΑΠΕ, θεωρούμε αναγκαίο να καθορισθεί με τις ρυθμίσεις αυτού του Νόμου το βασικό πλαίσιο οργάνωσης, πιστοποίησης και λειτουργίας αυτών των φορέων. 6. Επί τη ευκαιρία της συγκεκριμένης διαβούλευσης για το Σχέδιο Νόμου που αφορά το νέο καθεστώς στήριξης των Μονάδων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, θα θέλαμε να επαναφέρουμε για μια ακόμα φορά το θέμα της ένταξης στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ) των Μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) που έχουν συμβατική υποχρέωση για την παροχή θερμικής ενέργειας σε τοπικούς Δήμους (ηλεκθέρμανση). Υπενθυμίζουμε ότι: (α) Αφενός μεν για την εφαρμογή της ηλεκθέρμανσης έχουν υλοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές (δημοτικά δίκτυα ηλεκθέρμανσης), (β) Αφετέρου δε με την ηλεκθέρμανση επιτυγχάνεται σημαντική εξοκονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, μείωση κατανάλωσης εισαγόμενου καυσίμου (άρα βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου της Χώρας) και μείωση των εκπεμπόμενων ρύπων. Ως εκ τούτου η ηλεκθέρμανση παρέχει μεγάλη οφέλη στο κοινωνικό σύνολο και την Εθνική Οικονομία γενικότερα, αλλά και την τοπική κοινωνία ειδικότερα (Δήμοι Εορδαίας, Κοζάνης, Αμυνταίου και Μεγαλόπολης). Ωστόσο, με τον τρόπο που λειτουργεί η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και με τις σημερινές συνθήκες που επικρατούν στην Αγορά αυτή (υπερπάρκεια, χαμηλές τιμές φυσικού αερίου κ.ο.κ.) υπάρχει μεγάλη πιθανότητα, αφενός απέναντί των Μονάδων με ηλεκθέρμανση σε περιόδους ενεργειακής υπερεπάρκειας και αφετέρου, σε περίπτωση απέναντίς, παραμονής εκτός λειτουργίας για λόγους που έχουν να κάνουν με την Αγορά αυτή καθαυτή. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις -οι οποίες σημειώτον δεν είναι καθόλου σπάνιες με τις σημερινές συνθήκες της Αγοράς- δεν θα μπορούν οι εν λόγω Μονάδες να ανταποκριθούν στην παροχή υπηρεσιών ηλεκθέρμανσης, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σοβαρό πρόβλημα θέρμανσης για τους κατοίκους των Δήμων Εορδαίας, Κοζάνης, Αμυνταίου και Μεγαλόπολης. Με βάση τα παραπάνω και προκειμένου να παρέχονται απρόσκοπτα και αδιάλειπτα οι υπηρεσίες ηλεκθέρμανσης προς τους παραπάνω Δήμους, θεωρούμε κρίσιμης σημασίας να δημιουργηθεί το συντομότερο δυνατό το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο, έτσι ώστε οι Μονάδες που παρέχουν ηλεκθέρμανση να εντάσσονται κατά προτεραιότητα στον ΗΕΠ, τουλάχιστον κατά την ελάχιστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της απαιτούμενης θερμότητας που παρέχεται για ηλεκθέρμανση, ειδικά για τους μήνες όπου υφίστανται οι σχετικές υποχρεώσεις ηλεκθέρμανσης. Σημειώνεται επίσης ότι για το ζήτημα της αποζημίωσης των Μονάδων αυτών, δεδομένου ότι δεν πληρούν την απαίτηση της νομοθεσίας για τουλάχιστον 10% εξοκονόμηση στην πρωτογενή ενέργεια και άρα δεν μπορούν να θεωρηθούν Μονάδες ΣΗΘΥΑ, προτείνεται να εξακολουθήσουν να αποζημιώνονται στην τιμή της χονδρεμπορικής αγοράς (ΟΤΣ + προσαυξήσεις) για όλη την παραγωγή τους (χωρίς εγγυημένη τιμή για την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας με την οποία θα εντάσσονται κατά προτεραιότητα λόγω της ηλεκθέρμανσης).
--	---

15	Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω συνεργασία. ΑΡΘΡΟ 1: Νέο Καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Παράγραφος 5, • για τους νέους ΜΥΗΣ που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2016, προτείνεται το όριο ισχύος κάτω από το οποίο οι Σταθμοί αυτοί θα αποζημιώνονται με τις τιμές Αναφοράς του Πίνακα 1 (ήτοι τα 100 €/MWh) να είναι τα 3MW όπως προβλέπεται και για τους Αιολικούς Σταθμούς και όχι τα 500 kW, καθώς επί της ουσίας Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί κάτω από 500 kW αφορούν σε πολύ μικρά έργα MicroHydro και όχι στα ΜΥΗΕ. • Αντί του μεγίστου ορίου ισχύος των 3 MW για τις αιολικές εγκαταστάσεις που μπορούν εφόσον το επιθυμούν να εντάσσονται σε σχήμα υποστήριξης σταθερής εγγυημένης τιμής (FIT), προτείνεται μέγιστο όριο ισχύος 5 MW (αποδιδόμενη και όχι εγκατεστημένης ισχύος) που προκύπτει τόσο από την περιβαλλοντική αδειοδότηση (άρθρο 8 Νόμου 4014/2011 και πίνακας 5 Υπουργικής Απόφασης 20741/2012 (ΦΕΚ 1565 Β/8.5.2012)) όσο και από την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας (παράγραφος ΙΓ Νόμου 4254/2014). παράγραφος 11 Δεδομένου ότι η διάρκεια ισχύος των Αδειών Εγκατάστασης είναι δύο (2) έτη σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 10 του Νόμου 3468/2006, η προθεσμία της 31ης Μαρτίου 2018 για αιολικούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς θα πρέπει να είναι δύο (2) έτη μετά την έναρξη ισχύος του Νόμου ή ακόμα καλύτερα με την πλήρη ενεργοποίησή του όταν «λειτουργήσει» ο Νόμος αυτός με την ψήφιση όλων των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων. Ειδικά στις περιπτώσεις α) συγκροτημάτων αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, β) έργων ΑΠΕ που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτου καλωδίου ή άλλου έργου σύνδεσης του οποίου η κατασκευή απαιτεί χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το διάστημα για το οποίο χορηγείται και παρατείνεται η Άδεια Εγκατάστασης, όπως βεβαιώνεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, όπου επιτρέπεται η παράταση ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που απαιτείται για εκτέλεση του έργου, μετά την υποβολή και την έγκριση από την αδειοδοτούσα αρχή, τεκμηριωμένης πρότασης με συνημμένο χρονοδιάγραμμα από τον κάτοχο της Άδειας σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 10 του Νόμου 3468/2006, η σχετική προθεσμία του άρθρου 1 παρ. 11 θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη των δύο (2) ετών και να διαμορφωθεί αναλόγως.	Η παρατήρηση για την παρ. 5 δεν συμφωνεί με την παρ. 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020). Όσον αφορά στην παρατήρηση για την παρ. 11, κρίθηκε εύλογη τροποποίηση της ημερομηνίας του αντίστοιχου εδαφίου.
----	--	---

16	Παράγραφος 5α (όρια ισχύος σταθμών για ΣΕΣΤ) : Η μη συμπεριληψη της φράσης "ή 3 μονάδων παραγωγής" στην κατηγορία της ισχύος έως 3MW για τους αιολικούς σταθμούς που θα εντάσσονται στο νέο σχήμα υποστήριξης με μορφή αποζημίωσης FIT βρίσκεται σε διαφωνία και παραπολεί το όριο που τίθεται πανευρωπαϊκά με την ΕΕΑΓ. Εάν ο νομοθέτης επιθυμεί να θέσει ένα και μόνο όριο με βάση την ισχύ και μόνο τότε ορθότερο και σε καλύτερη συμφωνία με την ΕΕΑΓ είναι να επιλέξει κάποιο που να συνδυάζει τις δυο διατυπώσεις. Το όριο των 5MW που υπήρχε και παλαιότερα είναι για παράδειγμα ορθότερο. Παράγραφος 9 (απομείωση λειτουργικής ενίσχυσης λόγω επενδυτικής ενίσχυσης) : Η έναρξη της απομείωσης είναι δίκαιο και νόμιμο να γίνει μόνον εφόσον έχειπραγματικά εισπραχθεί επενδυτική ενίσχυση και όχι εάν πρόκειται να εισπραχθεί. Η απομείωση θα κλιμακώνεται όσο θα αυξάνεται η είσπραξη της επενδυτικής ενίσχυσης και ο επενδυτής θα έχει την υποχρέωση να δηλώνει άμεσα (εντός 15 ημερών) την είσπραξη κάθε επενδυτικής ενίσχυσης. Παρόμοια πρόβλεψη υπήρχε δικαίως στην υποπαράγραφο ΙΓ.2, Παρ.1 του Ν.4254/2014 για τους εν λειτουργία τότε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής. Εάν τώρα δεν συμπεριληφθεί, τότε θα συντελείται παραβίαση της ισονομίας και ίσης μεταχείρισης των επενδυτών. Η απομείωση που θα εφαρμοστεί τελικά θα πρέπει να λάβει υπόψη και το κόστος υπαγωγής σε πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης και διαχείρισης της ενίσχυσης το οποίο είναι τουλάχιστον της τάξης του 5%. Η απομείωση δεν θα πρέπει σε καμιά περίπτωση να ακυρώνει την κεφαλαιακή ενίσχυση με την έννοια του αντικινήτρου. Τα ανωτέρω επειδή σχετίζονται με την ευρωπαϊκή νομοθεσία απαιτείται να υλοποιηθούν με απόλυτη νομιμότητα και να εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση, διαφορετικά θα οδηγήσουν σε προσβολή στα ευρωπαϊκά δικαστήρια και γενικά διαβλητότητα του πλαισίου ενίσχυσης.	Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των παρατηρήσεων.
17	Στην παράγραφο 5,β αναφέρεται "λοιποί σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης των 500kW" ενώ στο προσχέδιο αναφερόταν " Ισχύς μέχρι ΚΑΙ 500kW για όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ εκτός από τα αιολικά πάρα για τα οποία το όριο τίθεται στα 3MW. " Θεωρώ ότι θα πρέπει να διασαφηνιστεί και να ισχύει το $\leq 500kW$, συμπεριλαμβανόντας και τις μονάδες των 500kW, ακολουθώντας τον κανόνα των διαβαθμίσεων των ισχύων όπως εφαρμόζεται και στις υπόλοιπες κατηγορίες (π.χ.$\leq 1MW$, $\leq 3MW$, $5MW$ κ.ο.κ.) Τζάνκας Δημήτρης Διπλ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός - MSc	Η παρατήρηση δεν συμφωνεί με την παρ. 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020).

18	ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ "ΣΤΕΓΗ" Ως ο μόνος πανελλήνιος σύνδεσμος που εκπροσωπεί τους αυτό παραγωγούς από ενεργειακό συμπληψισμό και ως ο σύνδεσμος που πέτυχε την εφαρμογή του στην Ελλάδα σας κάνουμε μια σύντομη ιστορική αναδρομή στο τι ειπώθηκε από το ΣΥΡΙΖΑ προεκλογικά. Στο θέμα του Net metering και ενεργειακού συμπληψισμού ο Κος Πετράκος μας δήλωσε αρωγός και υποστηρικτής του και μας διαβεβαίωσε για επέκταση του και με virtual net metering για Δήμους και Περιφέρειες αλλά και για δίκαιη μεταχείριση και εφαρμογή του στους μικρούς και μικρομεσαίους και στήριξη του με προγράμματα ΕΣΠΑ και χρηματοδότησης. Παρακάτω ακολουθεί το δελτίο τύπου που εξέδωσε προς τον σύνδεσμο μας ο Κος Πετράκος του ΣΥΡΙΖΑ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ ΘΑΝΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Γραφεία : ΚΑΛΑΜΑΤΑ Ιατροπούλου & Δαγρέ 2 Τ.Κ 24100 Τηλ: 2721087191, fax : 2721087191 email: thanasispetrakos@gmail.com, th.petrakos@parliament.gr 20 /01/2015 ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Συνάντηση του Υποψήφιου Βουλευτή Μεσσηνίας Θανάση Πετράκου με το προεδρείο του συνδέσμου ΣΤΕΓΗ. Συνάντηση πραγματοποιήθηκε μεταξύ του Υπεύθυνου Ενεργειας της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ Θανάση Πετράκου και του Προεδρείου του Πανελληνίου Συνδέσμου Παραγωγών Αυτοπαραγωγών Οικιακών Κτιριακών Φωτοβολταϊκών "Στέγη". Κατά την συνάντηση αυτή ο κος Πετράκος διαβεβαίωσε το προεδρείο του συνδέσμου ότι οι θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ όσον αφορά στα φωτοβολταϊκά παραμένουν σταθερές. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεσμεύεται ότι θα επανεξετάσει τις μειώσεις των εγγυημένων τιμών στα μικρά Φ/Β, με κριτήρια: • Καμία αύξηση στο ΕΤΜΕΑΡ. • Δίκαιη διευθέτηση του σημερινού αδιεξόδου, ανάλογα με το μέγεθος της εγκατάστασης, το κόστος υλοποίησης και την ενδεχόμενη επιδότηση. • Ανάληψη μέρους της επιβάρυνσης από τις τράπεζες μέσα από σημαντική μείωση του επιτοκίου των δανείων.	Το περιεχόμενο του σχολίου δεν αφορά στο αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
----	--	--

	• Ιδιαίτερη μέριμνα για τα οικιακά φωτοβολταϊκά και τις μονάδες μέχρι 100 KW ανά ΑΦΜ με στόχο την μηδενική ως ελάχιστη μείωση για αυτά. • Κατάρτιση των επιδοτήσεων στις μονάδες φυσικού αερίου και ακύρωση της απόφασης που αφορούν την σκανδαλώδη μετατροπή των ΣΥΘ σε ΣΥΘΗΑ». Τέλος θα ο ΣΥΡΙΖΑ δεσμεύεται να προωθήσει την αυτοπαραγωγή και τον ενεργειακό συμψηφισμό για τις μικρές και μεσαίου μεγέθους μονάδες των ΑΠΕ σε νοικοκυριά, μικρές επιχειρήσεις και αγρότες. Ιδίως ως προς το θέμα της αυτοπαραγωγής ο ΣΥΡΙΖΑ συμφωνεί με προτάσεις των φορέων ώστε να προωθηθεί η αυτοπαραγωγή ως ενεργειακή λύση Το Γραφείο Τύπου ΖΗΤΟΥΜΕ Επιδιώκουμε να πετύχουμε την συναίνεση της πολιτείας στην ανεξαρτητοποίηση του κλάδου των «Οικιακών – Κτιριακών Φωτοβολταϊκών», ώστε να χαρραχθεί μια νέα σταθερή και μακροπρόθεσμη πολιτική ανάπτυξης του κλάδου, προς όφελος της κοινωνίας και των χιλιάδων εργαζομένων στο χώρο μας και με την σωστή εφαρμογή του Net metering και του Virtual net metering. Η παραγωγή ρεύματος μέσω Α.Π.Ε Φ/Β να παραμείνει σε όσο μεγαλύτερο βαθμό γίνεται προνόμιο του οικιακού καταναλωτή, του αγρότη, του κτηνοτρόφου, του μέσου Έλληνα επιχειρηματία και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έτσι, μόνο, τα οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες θα μεγιστοποιηθούν και με την εφαρμογή του Net metering δεν επιβαρύνεται ο λογαριασμός του ΛΑΓΗΕ. Να προωθηθεί το net metering που δεν επιβαρύνει καθόλου τον ΛΑΓΗΕ και είναι η μόνη θετική εξέλιξη στα τελευταία χρόνια του ΥΠΕΚΑ είναι η ψήφιση της αυτό παραγωγής και ο σύνδεσμος μας ΣΤΕΓΗ ζητά από τα υπουργεία ΠΕΚΑ και Ανάπτυξης να συνεργαστούν και να συνοδεύσουν το νέο μέτρο για ενεργειακό συμψηφισμό με επιχορήγηση της αγοράς και τοποθέτησης συστημάτων αυτό παραγωγής, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει και επιχορήγηση από ΕΣΠΑ, που θα καθορίζεται με οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια ως προς το ποσοστό επιδότησης καθώς και από χρηματοδοτικά εργαλεία από τον Τραπεζικό τομέα. Ζητούμε επέκταση και σε εξ αποστάσεως εγκατάσταση φωτοβολταϊκών (virtual net metering) για να λυθούν θέματα αγροτών ξενοδοχειακών μονάδων και επιχειρήσεων και Δήμων που δεν μπορούν να εγκαταστήσουν μονάδες σε όμορα χωράφια η εντός της ιδιοκτησίας τους, του μέτρου του net metering έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από τον ΔΕΔΔΗΕ που περιμένουμε τις αιτήσεις σε εφαρμογή του ΦΕΚ προς όφελος της πλειοψηφίας του κοινωνικού συνόλου και θα φέρει ανακούφιση σε χιλιάδες νοικοκυριά, ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις δήμους και περιφέρειες της χώρας μας αξιοποιώντας τον ελληνικό ήλιο για ίδια χρήση κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος αλλά και θέρμανσης ψύξης μέσω αντλίων θερμότητας αλλά και δωρεάν μετακινήσεων με χρήση ηλεκτρικών αυτοκινήτων μελλοντικά. Υπάρχει άμεσα η αναγκαιότητα συνέπειας και αξιοπιστίας του ελληνικού κράτους έναντι των επενδυτών πλέον και συναλλασσομένων με το κράτος χωρίς εκπτώσεις και αλλαγές συμβάσεων και όρων με ένα σταθερό νομικό θεσμικό επενδυτικό
--	---

	πλαίσιο να δοθούν και περαιτέρω κίνητρα για επιδότηση μέσω ΕΣΠΑ και χρηματοδότηση μέσω τραπεζικών ιδρυμάτων, ούτως ώστε να είναι ελκυστικό και για τους ιδιώτες και για τους επιχειρηματίες το συνολικό πακέτο φωτοβολταϊκών μέσω NET METERING σε συνδυασμό και με αντλίες θερμότητας ή και ηλεκτρικό αυτοκίνητο αργότερα να είναι μια λύση ελκυστική για τους έλληνες επενδυτές ιδιώτες επιχειρηματίες αγρότες χωρίς νομοθετικά προβλήματα όπως πχ στους αγρότες με την γη υψηλής παραγωγικότητας και στους ιδιώτες να πλησιάζει η απόσβεση την επιθυμητή πενταετία και όχι 8-10 χρόνια. Αναμένουμε άμεσα τις απαντήσεις σας και την συνάντησή μας, και ελπίζουμε πως εσείς σε αντίθεση με τον Κο Λαφαζάνη και Πετράκο θα κάνετε πράξη τις προεκλογικές σας δεσμεύσεις επιδότησης μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ για την εγκατάσταση συστημάτων ενεργειακού συμψηφισμού net metering με Φωτοβολταϊκά σε ιδιώτες επιχειρήσεις ξενοδοχεία αλλά και αγρότες και εξ αποστάσεως μέσω του virtual net metering και επίσης να σας αναφέρω πως ο σύνδεσμος μας στρατηγικά συνεργάζεται με την ομάδα του PV NET METERING του Α.Π.Θ. που εκπροσωπεί την Ελλάδα και έχουμε προτάσεις τεκμηριωμένες. Στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου: "Πρώιμη της Φωτοβολταϊκής ενέργειας μέσω της βελτιστοποίησης του συμψηφισμού ενέργειας – Promotion of PV energy through net metering optimization (PV-NET)", που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του μέσω του Προγράμματος Διακρατικής Συνεργασίας Μεσογειακού Χώρου MED. Το έργο είχε στόχο τη διερεύνηση των ενεργειακών πολιτικών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) στη Μεσόγειο, με σκοπό την καλύτερη, από άποψη κόστους και απόδοσης, αξιοποίηση της φ/β τεχνολογίας. Εστιάζεται, ειδικότερα, στη βέλτιστη ένταξη φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ενέργειας στα δίκτυα με την εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού. Ο ενεργειακός συμψηφισμός μπορεί να αποτελέσει μια νέα βιώσιμη πολιτική ενίσχυσης των φ/β συστημάτων με σημαντικά οφέλη για τους νέους καταναλωτές-παραγωγούς, πολύ πιο φιλική στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά τη διάρκεια του έργου εγκαταστάθηκε μετρητικός εξοπλισμός σε συνολικά 19 πιλοτικές εγκαταστάσεις στην Κύπρο, στην Πορτογαλία και στη Σλοβενία. Συλλέχθηκαν αναλυτικά δεδομένα για κάθε εγκατάσταση, όπως κατανάλωση, φωτοβολταϊκή παραγωγή, κλιματικά δεδομένα κ.α., δίνοντας τη δυνατότητα για μια πληρέστερη εικόνα του τρόπου λειτουργίας του ενεργειακού συμψηφισμού σε πραγματικές εγκαταστάσεις. Από τις μετρήσεις προέκυψε ότι η ιδιοκατανάλωση της ενέργειας που παράγεται από το φ/β σύστημα μπορεί να φτάσει έως και το 48%. Τα επιστημονικά αποτελέσματα των πιλοτικών εγκαταστάσεων παρουσιάστηκαν ή θα παρουσιαστούν στο άμεσο μέλλον σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια. Παράλληλα, σημαντικά αποτελέσματα του έργου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός διαδικτυακού εργαλείου βελτιστοποίησης φ/β εγκαταστάσεων με συμψηφισμό ενέργειας. Σύμφωνα με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου, Αν. Καθηγητή του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΑΠΘ, Γρηγόρη Παπαγιάννη «το εργαλείο αυτό θα είναι ελεύθερα διαθέσιμο στο κοινό και τους ενδιαφερόμενους φορείς, με την ολοκλήρωση του έργου στο τέλος Ιουνίου και μπορεί να προτείνει στους ενδιαφερόμενους μια βέλτιστη εγκατεστημένη ισχύ για δεδομένη κατανάλωση, στη βάση οικονομικών δεικτών. Το λογισμικό αυτό μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και για τη διαμόρφωση πολιτικών συμψηφισμού, μεταβάλλοντας τις σημαντικότερες παραμέτρους που καθορίζουν την κάθε πολιτική. Για την Ελλάδα, όπου ο συμψηφισμός ενέργειας από Φ/Β έχει μόλις ξεκινήσει στις 8 Μαΐου, η ελκυστικότητα της επένδυσης
--	--

	εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από το ύψος της κατανάλωσης, το ποσοστό της ιδιοκατανάλωσης και φυσικά το κόστος εγκατάστασης. Θεωρώντας ένα κόστος εγκατάστασης στα 1400€/kWp, συντελεστή ιδιοκατανάλωσης 30% και μια τυπική οικιακή κατανάλωση 2200kWh/ετησίως, μαζί με άλλες παραδοχές, το βέλτιστο μέγεθος της ΦΒ εγκατάστασης προκύπτει περίπου στα 3 kWp, με τυπικούς χρόνους αποπληρωμής μεταξύ 6 και 9 χρόνων». Τις ελπίδες για την αναθέρμανση της αγοράς φωτοβολταϊκών μέσα από το net-metering, καθώς και προτάσεις για επιδότηση από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, διατύπωσαν οι εκπρόσωποι του κλάδου κατά τη χθεσινή, δεύτερη ημέρα των εργασιών του αναπτυξιακού – επενδυτικού φόρουμ «Επενδύσεις και Υποδομές για την Πράσινη Ανάπτυξη και την Καινοτομία» που διοργάνωσε η Επενδυτική Πρωτοβουλία A-Energy Investments στην Αθήνα, με την υποστήριξη της ελληνικής αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με τη συμμετοχή του ΥΠΑΠΕΝ, του υπουργείου Οικονομικών και της ΚΕΔΕ. Στην ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συζήτηση που έγινε με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΥΠΑΠΕΝ, του ΔΕΔΔΗΕ, του ΣΕΦ και της «Στέγης», καθώς και άλλων φορέων της αγοράς, τέθηκε επίσης ο προβληματισμός σχετικά με το αν υπάρχει ολοκληρωμένος προγραμματισμός για την προβλεπόμενη διείσδυση των Φ/Β στο σύστημα και συγκεκριμένα κατά πόσον έχει συνυπολογισθεί στην αντοχή του δικτύου, την ισορροπία των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα και την τελική επιβάρυνση των καταναλωτών. Επίσης, τέθηκε το θέμα για το ποιος θα ήταν ο πιο αποτελεσματικός τρόπος επιδότησης από το ΕΣΠΑ, εφόσον αυτός καταστεί τελικά δυνατός. Υπογραμμίστηκε ακόμα, η σημασία μίας ειδικής καμπάνιας για τη σωστή αξιοποίηση του net-metering, καθώς η αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με συμπληρωμένο αποτέλεσμα ένα πολύτιμο εργαλείο στην υπηρεσία των καταναλωτών για την εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων. Ο σύνδεσμος ΣΤΕΓΗ, σηματοδοτώντας το ξεκίνημα του «net-metering» στην Ελλάδα, φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα βήμα γόνιμου διάλογου και προβληματισμού ανάμεσα στους εμπλεκόμενους φορείς των φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με στόχο την αντικειμενική εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και την αναζήτηση καλών πρακτικών και να καταλήξει σε συμπεράσματα αξιοποιήσιμα από αρμόδιους φορείς και την κυβέρνηση και υπουργεία για την χρηματοδότηση και επιδότηση του» με κίνητρα για τους πολίτες και επιχειρηματίες και δημόσιο τομέα.	
--	--	--

19	Αξιότιμοι κύριοι, Η Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης της Βιομάζας (ΕΛΕΑΒΙΟΜ) έχει τις κάτωθι επισημάνσεις: - Στην παράγραφο 5 είναι σκόπιμο να γίνει η απαραίτητη διευκρίνιση: «Οι Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ της παραγράφου 5 του άρθρου 1, εξαιρούνται από τη διαδικασία του άρθρου 5, δηλαδή τη διαδικασία συμμετοχής σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, οι οποίες πρέπει να αφορούν μόνο έργα που ανήκουν στην κατηγορία Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαρμογής». Αιτιολόγηση: Δεδομένου του γενικότερου επενδυτικού περιβάλλοντος, είναι κρίσιμο για τους μικρούς και μικρομεσαίους επενδυτές και αγρότες να γνωρίζουν ότι εφόσον επενδύσουν σε μικρά έργα βιομάζας δεν θα υπάρξει ο κίνδυνος να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική διαδικασία με μεγάλους επενδυτές και funds οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν χαμηλότερες τιμές προσφερόμενης τιμής λόγω οικονομικών κλίμακας. Ιδίως για τη βιοενέργεια, είναι βασικό να δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης πολλών και μικρών αποκεντρωμένων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και αυτό δεν μπορεί να γίνει εφόσον αναγκαστούν να συμμετάσχουν σε διαγωνιστική διαδικασία παράλληλα με μεγάλες μονάδες. - Στην παράγραφο 12 να γίνει η πρόβλεψη ώστε εκτός της περίπτωσης όπου έχει υπογραφεί Σύμβαση Πώλησης με τον αρμόδιο διαχειριστή μέχρι 31.12.15 θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα για όσους έχουν εκδώσει τις προβλεπόμενες εγγυητικές επιστολές για την κατοχύρωση των όρων σύνδεσης, σύμφωνα με τον Ν.4152/13. Αιτιολογία: Αποτελεί ξεκάθαρη αδικία το γεγονός ότι υπάρχουν επενδυτές οι οποίοι, αν και έχουν λειτουργήσει σύμφωνα με τον Ν.4152/13, όπως ισχύει, και έχουν εκδώσει (παρά τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες χρηματοοικονομικές συνθήκες) και υποβάλει εγγυητικές επιστολές για την κατοχύρωση των οριστικών όρων σύνδεσης ενός συγκεκριμένου έργου με ήδη υπολογισμένη απόδοση, σύμφωνα με τον προτεινόμενο υπό Διαβούλευση Σχέδιο Νόμου, τίθεται εκ των υστέρων εν αμφιβόλω αυτή η απόδοση. Συνέπεια τούτου είναι να υφίσταται σοβαρότατος κίνδυνος κατάπτωσης πολλών εγγυητικών δόχως οι επενδυτές να φέρουν την οποιαδήποτε ευθύνη. Το γεγονός αυτό θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα στην αγορά.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν διότι δεν συμφωνούν με τις παρ. 124 και 125 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020). Επίσης προστέθηκε ρύθμιση στις λοιπές διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα επιστροφής των εγγυητικών επιστολών λόγω της αλλαγής στο θεσμικό πλαίσιο στήριξης.
----	--	--

20	Άρθρο 1, παρ. 2-3. Διαφορική προσαύξηση. Οι έννοιες που αφορούν την διαφορική προσαύξηση, την ETA και την TA ανά τεχνολογία θεωρούνται ασαφείς και θεωρούμε ότι στο νόμο πρέπει να περιγράφονται με περισσότερη λεπτομέρεια και ο καθορισμός τους να μην αφήνεται στην ευχέρεια υπουργικών αποφάσεων, συμβάσεων ή κωδίκων. Το ίδιο θεωρούμε ότι ισχύει στις αναφορές που γίνονται για τον Μεταβατικό Μηχανισμό Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης, σχετικές πληροφορίες για τον οποίο παραπέμπονται σε μελλοντική υπουργική απόφαση. Τέλος, δεν γίνεται καμία αναφορά στον τρόπο τιμολόγησης και αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας που παράγεται κατά τη δοκιμαστική λειτουργία του έργου. Άρθρο 1, παρ. 5. Έργα που παραμένουν σε FIT και δεν συμμετέχουν στην αγορά. Εξάντληση των ορίων που προβλέπει η οδηγία. Προτείνεται να εξαντληθούν τα όρια της κατευθυντήριας οδηγίας, και για τα ΜΥΗΕ με ισχύ από 0,5-1,0 MW, έτσι ώστε να παραμένουν σε κατάσταση διοικητικού καθορισμού της τιμής στόχου και μετά την 01.01.2017 χωρίς να συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες. Άρθρο 1, παρ. 7-10. Έργα με Επενδυτική Ενίσχυση. Στην περίπτωση παράλληλης επενδυτικής ενίσχυσης θα πρέπει να ελέγχονται θέματα σώρευσης της ενίσχυσης σε επίπεδο έργου, σύμφωνα με την παράγραφο 129 των Κατευθυντήριων γραμμών, ώστε να μην προκύπτει υπερβάλλουσα ενίσχυση. Για το λόγο αυτό στις παρ. 7-10 του άρθρου 1, προτείνονται τα εξής: 1) Ο υπολογισμός των συντελεστών θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να προκύπτει ότι η αντιμετώπιση των έργων με ενίσχυση και χωρίς ενίσχυση θα οδηγεί στην ίδια απόδοση, χωρίς όμως να απαξιώνεται η κεφαλαιακή ενίσχυση που τυχόν δίνεται σε ένα έργο. 2) Στην παρ. 8 πρέπει να διευκρινιστεί ότι ως ενίσχυση νοείται αυτή που πραγματικά έχει καταβληθεί και όχι απλά έχει εγκριθεί. Επιπλέον – και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δεν είναι κεφαλαιακή αλλά άλλης μορφής που εκτείνεται σε βάθος χρόνου - δεν είναι δυνατό ο συντελεστής Σ.Α.Κ να υπολογίζεται άπαξ και με τον ίδιο τρόπο όπως προβλέπει η παρ. 9. Π.χ. είναι αντιληπτό ότι μια φορολογική ενίσχυση που σήμερα ισχύει για αναπτυξιακούς λόγους πιθανόν να καταρνηθεί μετά από λίγα χρόνια, οπότε ο Σ.Α.Κ. θα πρέπει να επανυπολογισθεί με βάση το αληθινό ύψος της ενίσχυσης και φυσικά τις αυξημένες απομειώσεις που έχουν γίνει μέχρι εκείνη τη στιγμή. 3) Στην παρ. 9 ως επιτόκιο ανάκτησης ορίζεται αυτό της ανάκτησης των κρατικών ενισχύσεων, το οποίο για την Ελλάδα το $\epsilon_{ανακτ}$ δεν μπορεί να ξεπερνά το 2,5%. Το επιτόκιο $\epsilon_{ανακτ}$ αυτό θεωρείται ως το ανώτατο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τους ακόλουθους λόγους: α) ο πληθωρισμός είναι μηδενικός β) η ανάκτηση της ενίσχυσης δεν εμπεριέχει κανένα ρίσκο αφού διενεργείται αυτόματα από το φορέα που καταβάλει την	Έργα που παραμένουν σε FIT: Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε αναγκαίο να ενσωματωθούν στο σχέδιο νόμου. Όσον αφορά το σχόλιο για τα έργα με επενδυτική ενίσχυση σημειώνεται ότι το θέμα ελέγχου της σωρευτικής ενίσχυσης εισάγεται μέσω μεθοδολογίας πλήρως συμβατής με τις κατευθυντήριες γραμμές, ώστε να υπάρχει ίδια απόδοση σε όλες τις περιπτώσεις έργων. Τα σχόλια σε αυτή την ενότητα με α/α 3 και 6 δε γίνονται αποδεκτά για τους παραπάνω λόγους ενώ τα υπόλοιπα έχουν ληφθεί υπόψη ειδικότερα για την ΥΑ που θα εκδοθεί που θα αποσαφηνίζει τα σχετικά με α/α 2,4,5 Οι παρατηρήσεις για τις παραγράφους 11 και 12 έχουν ληφθεί υπόψη.
----	---	---

αποζημίωση στον παραγωγό και παρακρατά αυτόματα το προβλεπόμενο μέρος πριν την καταβολή της αποζημίωσης. Με βάση ανωτέρω είναι σαφές ότι το επιτόκιο ανάκτησης δεν πρέπει να συγχέεται με κανένα επιτόκιο επενδυτικού κινδύνου (τον οποίο αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί ΑΠΕ εκ της φύσης της επένδυσής τους και όχι ο ΛΑΓΗΕ που ανακτά μετά βεβαιότητα την ενίσχυση). γ)το επιτόκιο αυτό χρησιμοποιείται για την ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων και, υπ' αυτή την έννοια, είναι αυξημένο προκειμένου να εμπεριέχεται η τιμωρία της παράνομης ενίσχυσης, θέμα το οποίο δεν τίθεται στην περίπτωση μας. 4) Στην παρ. 10 πρέπει να προβλεφθεί ότι ο παραγωγός Α.Π.Ε. έχει δικαίωμα να διενεργεί αυξημένες (επιταχυνόμενες) επιστροφές προς τον ΛΑΓΗΕ της ενίσχυσης που έλαβε ή και επιστρέψει ανά πάσα στιγμή πλήρως το μέρος που δεν έχει ακόμα ανακτηθεί. Σε κάθε τέτοια περίπτωση ο νέος μειωμένος Σ.Α.Κ. θα υπολογίζεται με βάση το πραγματικά αναπομείναν μέρος της ενίσχυσης ή και θα μηδενίζεται. 5) Επίσης, στην περίπτωση έργων που έχουν στο παρελθόν υπαχθεί σε επενδυτικό νόμο αλλά που δεν έχει εισπραχθεί κανένα ακόμη τμήμα των ενισχύσεων αυτών, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στον επενδυτικό φορέα να αποποιηθεί της ενίσχυσης με αίτηση του απεντασφόμενος ταυτόχρονα της υπαγωγής του στην ενίσχυση αυτή και έτσι να παραμείνει η τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας του στην τιμή ΤΑ χωρίς απομειώσεις. Το σκεπτικό της προτεινόμενης ρύθμισης ενισχύεται και από τις ρυθμίσεις του νέου αναπτυξιακού νόμου, όπως πρόσφατα ψηφίστηκε, ο οποίος προβλέπει την καταβολή της επιχορήγησης μέχρι και σε 7 ετήσιες δόσεις από την φυσική ολοκλήρωση του έργου γεγονός που δεν τελούσε εν γνώσει των επενδυτών όταν αιτήθηκαν τις υπαγωγές αυτές σε αναπτυξιακό. 6) Τέλος, στην περίπτωση των ΜΥΗΕ, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και να ποσοτικοποιηθούν στον υπολογισμό των διαφόρων παραμέτρων (ανάκτηση κόστους, επιτόκιο, κλπ) οι ιδιαιτερότητες της ανάπτυξης και η δύσκολη αδειοδότηση των μικρών υδροηλεκτρικών με τις μακροχρόνιες αδειοδοτικές διαδικασίες, το υψηλό κόστος ανάπτυξης, την γραφειοκρατία, τις δυσκολίες πρόσβασης στα δίκτυα σε σχέση με άλλες τεχνολογίες και άλλες σημαντικές παραμέτρους που επηρεάζουν την ανάπτυξη των ΜΥΗΕ. Άρθρο 1, παρ. 11. Υφιστάμενες συμβάσεις. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ήδη έχει περάσει ένα μεγάλο χρονικό διάστημα αβεβαιότητας μέχρι σήμερα που στην ουσία ξεκαθαρίζει το θέμα με τις συμβάσεις ΡΡΑ έως την 31.12.2015 (ότι δηλαδή παραμένουν στο παλαιό καθεστώς FIT με τις τιμές που ίσχυαν κατά την 31.12.2015) το οποίο στην ουσία απομειώνει την εναπομένουσα προθεσμία. Επίσης η διετία υλοποίησης ενός ΜΥΗΕ ώστε να κρατηθεί η τιμή υπογραφής της αντίστοιχης σύμβασης (πaráγραφος 5), είναι ιδιαίτερα περιοριστική ιδίως αν λάβουμε υπόψη μας ότι ο νόμος δεν προβλέπει εξωγενή κωλύματα όπως για παράδειγμα καθυστερήσεις τρίτων ή δικαστικές διαμάχες. Ο επενδυτής πρέπει να μη λαμβάνει επιπλέον ρίσκο επένδυσης και συνεχώς να εξαρτάται από υπουργικές αποφάσεις. Για το λόγο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν μπορεί να τίθεται υποχρέωση τήρησης χρονικού ορίου που δεν εξαρτάται από τον φορέα του έργου (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) προτείνονται οι ακόλουθες αλλαγές:	Η παρατήρηση για την παρ. 13 έχει ληφθεί σχετική διόρθωση. Οι παρατηρήσεις για τις παραγράφους 15 και 16 σχετικά με τους υπολογασμούς περιλαμβάνονται σε άρθρο στις λουπές διατάξεις. Επίσης, η παρατήρηση για την παράγραφο 19 έχει ληφθεί υπόψη.
--	---

	« 11. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υπογράψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του 2015 και : 1. για αιολικούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν δήλωση ετοιμότητας σύνδεσης μέχρι την 31η Μαρτίου του 2018, 2. για τους λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που έχουν τεθεί ή τεθούν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2017 δεν λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση του παρόντος άρθρου και δεν υπόκεινται στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3, αλλά αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 όπως επiléξουν διαφορετικά σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του παρόντος. Οι ανωτέρω προθεσμίες των σημείων 1 και 2 της παρούσας παραγράφου παρατείνονται για όσο χρόνο υφίσταται αναστολή της ισχύος οποιασδήποτε άδειας της επένδυσης, για οποιαδήποτε αιτία συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών αποφάσεων. Άρθρο 1, παρ. 12. Μη τήρηση προθεσμιών υφιστάμενων συμβάσεων. Όπως αναγράφεται η συγκεκριμένη διάταξη, δεν γίνεται στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών (μέχρι 31/12/17 ή 31/3/18 για τα αιολικά και τα μικρά υδροηλεκτρικά) και συγκεκριμένα ποιο είναι το καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στο οποίο μεταπίπτουν καθώς και με ποια τιμή ΤΑ αποζημιώνονται. Τι γίνεται στην περίπτωση εκρόθσεμης σύνδεσης σταθμού τεχνολογίας για την οποία την συγκεκριμένη περίοδο υφίσταται το καθεστώς των διαγωνισμών? Θα πρέπει να συμμετάσχει στο διαγωνισμό για να εξασφαλίσει τιμή? και τι θα γίνει αν δεν προκριθεί? Η συγκεκριμένη διάταξη δεν ξεκαθαρίζει με βεβαιότητα την εξασφάλιση της πώλησης και την τιμή αποζημίωσης της ενέργειας ενός ολοκληρωμένου εκρόθσεμης έργου. Επιπροσθέτως, δεν είναι σαφές αν οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που μεταπίπτουν σε καθεστώς ανταγωνιστικών διαδικασιών προσαρτώνται από τη μεταβατική περίοδο που προβλέπεται εν γένει για τις αλλαγές στις τιμές ΤΑ του Πίνακα 1 του άρθρου 2 (δηλαδή ότι οι ενδεχόμενες αλλαγές στις ΤΑ του Πίνακα 1 θα ισχύουν για διασύνδεση από το μεθεπόμενο της λειτουργικής απόφασής έτος). Στην περίπτωση που δεν προσαρτώνται τότε προτείνεται να καθορίζεται σαφώς ποια ΤΑ (με ή χωρίς διαγωνισμό) θα λαμβάνουν. Άρθρο 1, παρ. 13. Σταθμούς που αφορά. Η αναφορά σε σταθμούς της παραγράφου 10 μάλλον είναι λάθος. Άποψή μας είναι ότι η δυνατότητα να αιτηθούν λύση της σύμβασης με ΛΑΓΗΕ αφορά τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της παραγράφου 11 και όχι της παραγράφου 10. Άρθρο 1, παρ. 15-16. Υπολογαριασμοί αγοράς. Στο σχέδιο νόμου εμφανίζονται δύο υπολογαριασμοί του ειδικού λογαριασμού χωρίς ευκρινή περιγραφή του καθενός και χωρίς σαφή αναφορά στον τρόπο διανομής των εσόδων τους στα υφιστάμενα και στα νέα έργα. Άποψή μας είναι ότι η διάρθρωση των
--	---

	επιμέρους υπολογαριασμών πρέπει να είναι τέτοια που: • Να διαμορφώνει ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας χωρίς τις στρεβλώσεις και τα προβλήματα του παρελθόντος • Να μην μεταβάλει την διαδικασία Εκκαθάρισης των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που αποζημιώνονται με σταθερές εγγυημένες τιμές (FIT). • Να μην δημιουργεί απαίτηση πρόσθετης γραφειοκρατίας και για τον ΛΑΓΗΕ και για τους (νέους και παλιούς) επενδυτές (π.χ. διπλά τιμολόγια). Αντί αυτού μπορεί να εισαχθεί στα Ενημερωτικά Σημειώματα που εκδίδει ο ΛΑΓΗΕ διακριτή ένδειξη των αναλογούντων εσόδων του Τμήματος Αγοράς και του Τμήματος Ενίσχυσης (για τα νέα έργα) και να ακολουθείται διακριτή διαδικασία Διακανονισμού/Πληρωμών του αναλογούντος εσόδου. Άρθρο 1, παρ. 19. Λήξη άδειας λειτουργίας. Θεωρούμε ότι στη συγκεκριμένη παράγραφο πρέπει να γίνει τουλάχιστον η πρόβλεψη να ισχύει ότι θα ισχύει τότε για τις νέες επενδύσεις ΑΠΕ που θα υλοποιούνται τότε καθώς και ότι μπορεί να έχουν έσοδα από μηχανισμούς εγγυήσεων προέλευσης ή πράσινων πιστοποιητικών ή άλλων. Επίσης θα πρέπει να προβλεφθεί τι θα ισχύει στην περίπτωση όπου κατά την ημερομηνία λήξης της σύμβασης, ο σταθμός προβεί σε νέα επένδυση αντικατάστασης ή αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού με αποτέλεσμα να νοείται ως νέα επένδυση η οποία χρήζει απόσβεσης. Τέλος θεωρούμε ότι οι συγκεκριμένη παράγραφος δεν βρίσκει εφαρμογή στις υφιστάμενες συμβάσεις για τις οποίες ισχύει το μέχρι 31.12 2015 νομικό πλαίσιο.	
21	Η παρ. 17 του Άρθρου 1 αναφέρεται στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτηρίων» (Β'1079/2009), των οποίων η παραγωγή θα αποζημιώνεται βάσει αυτού του νόμου του 2009, ειδικότερα στο Άρθρο 3 παρ. 3 αυτού του νόμου για εφαρμογές μέχρι το 2019. Είναι περιεργο που το Ν/Σ γυρίζει πίσω και βασίζεται σε νόμους που δεν έχουν καμία σχέση με την αγορά ενώ είχαν μεγάλες συνέπειες στην οικονομία και τους καταναλωτές. Προτείνεται η απόλειψη αυτής της παρ. 17 και αντί αυτής να καθορισθούν νέες τιμές που ανταποκρίνονται στις σημερινές συνθήκες της αγοράς, αποφεύγοντας τις υπέρμετρες επιβαρύνσεις στους καταναλωτές.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν. Η εφαρμογή των τιμών που προβλέπει το ειδικό πρόγραμμα οδηγούν σε όμοιες αποδόσεις με τις υπόλοιπες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.

22	Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας Κύριο Παναγιώτη Σκουρλέτη Μεσογείων 119, Αθήνα 101 92 Κοιν: • Γενικό Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών • Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας Αξιότιμοι Κύριοι Με την παρούσα υποβάλλουμε υποβάλλουμε τις απόψεις και προτάσεις της ΕΛΕΤΑΕΝ για το σχέδιο νόμου για το νέο μηχανισμό στήριξης των Α.Π.Ε. Κατ' αρχήν παρατηρούμε είναι ότι το σχέδιο κινείται σε σχετικά γενικό επίπεδο. Πάρα πολλές κρίσιμες λεπτομέρειες θα καθορισθούν στο μέλλον με αποφάσεις, είτε του Υπουργού είτε της ΡΑΕ.. Αυτό μας ανησυχεί ιδιαίτερα, επειδή η εμπειρία έχει δείξει ότι είναι σχεδόν αδύνατο να ετοιμαστούν, να εκδοθούν και να τεθούν σε πλήρη εφαρμογή έγκαιρα όλες αυτές οι αποφάσεις που προβλέπονται. Εκφράζουμε λοιπόν το φόβο ότι ελάχιστα νέα αιολικά πάρκα θα μπορούσαν να υπογράψουν τις νέες προβλεπόμενες συμβάσεις και να ενταχθούν στο νέο σύστημα μέχρι το τέλος του 2016. Από 1.1.2017 ξεκινά ένας ακόμη Γολγοθάς για την Αιολική Ενέργεια. Το σχέδιο νόμου προβλέπει μη ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα για τις αποφάσεις σχετικά με τις τεχνολογίες για τις οποίες θα γίνουν διαγωνισμοί. Η εμπειρία έχει δείξει ότι ο ρυθμός ανταπόκρισης σε τέτοιες αλλαγές είναι καταστροφικά αργός. Ελπίζουμε να διαψευσταύμε, αλλά φοβούμεστε πως το καλύτερο σενάριο είναι ότι εάν η Κυβέρνηση αποφασίσει να διενεργήσει διαγωνισμούς, ο πρώτος θα γίνει μετά το καλοκαίρι του 2017. Αυτό σημαίνει ότι - αν όλα πάνε καλά - νέες συμβάσεις μετά από διαγωνισμό μπορεί να φθάσουν να υπογραφούν μέσα στο 2018. Αν ληφθεί υπόψη, ο κίνδυνος που προαναφέραμε να μην προλάβουν να υπογράψουν νέες συμβάσεις FIR μέσα στο 2016 ή να υπογραφούν για ελάχιστα έργα, τότε διαγράφεται το φάσμα ενός υπερδιετούς παγώματος της αγοράς, που διαρκεί ήδη από 1.1.2016 και το οποίο θα είναι καταστροφικό για τις εταιρείες του κλάδου, που είναι ήδη επιβαρυνόμενες από την οικονομική κρίση και τις διάφορες επιβαρύνσεις (Διακοψιμότητα) και φορολογία. Δύο λύσεις υπάρχουν. Η πρώτη είναι προφανής αλλά κινείται στο χώρο της φαντασίας. Να προσπαθήσει η Κυβέρνηση να ανατρέψει τις παραπάνω προβλέψεις, να διαψεύσει την προηγούμενη εμπειρία και να γίνουν όλα πάρα πολύ γρήγορα, αποτελεσματικά και έγκαιρα. Το θεωρούμε αδύνατο και απίθανο να συμβεί. Η δεύτερη είναι να προσπαθήσει η Κυβέρνηση να αξιοποιήσει τα περιθώρια που δίνουν οι Κατευθυντήριες Γραμμές και βασισμένη στην τεκμηρίωση που παρέχει η ΕΛΕΤΑΕΝ, να ζητήσει εξάφρεση από τις διαγωνιστικές διαδικασίες για ένα τουλάχιστον έτος.	Παρατηρήσεις από την περίπτωση Α έχουν ληφθεί υπόψη. Παρατηρήσεις από την περίπτωση Β δεν ελήφθησαν υπόψη για τη διαμόρφωση του σχεδίου νόμου, θα ληφθούν όμως υπόψη κατά τη σύνταξη της σχετικής Υπουργικής Απόφασης. Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των παρατηρήσεων για την περίπτωση Γ. Δεν κρίθηκε εύλογη η ενσωμάτωση των παρατηρήσεων για την περίπτωση Δ, ωστόσο θα ληφθούν υπόψη για την Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται να εκδοθεί μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Οι παρατηρήσεις για την περίπτωση Ε έχουν ληφθεί υπόψη όσον αφορά την «ύπαρξη επαρκούς ρευστότητας». Η ενσωμάτωση των
----	---	--

	Η δεύτερη παρατήρηση που αφορά τους διαγωνισμούς - αν αυτοί αποφασισθούν - σχετίζεται με τον ορίζοντα προβλεψιμότητας που θα προσφέρουν. Το σχέδιο νόμου προβλέπει ότι θα εκδίδεται ξεχωριστή Προκήρυξη για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία. Αυτό είναι μεγάλο λάθος. Είναι η συνταγή της αποτυχίας και της αένης αναμονής. Μετά βεβαιότητας οι Προκηρύξεις θα καθυστερούν. Όταν η Ελλάδα παύσει στο μέλλον να πληροί τα κριτήρια εξαίρεσης και εφαρμοσθούν τότε και για την αιολική ενέργεια ανταγωνιστικές διαδικασίες, αυτές πρέπει να είναι αυτοματοποιημένες, ηλεκτρονικές, πλήρως και ακριβώς καθορισμένες (ισχύς, ημερομηνίες διαγωνισμού κλπ) για ικανό βάθος χρόνου, τουλάχιστον έως το τέλος του 2020 και να μην εξαρτώνται από τη βούληση του όποιου Υπουργού, πολιτικού ή υπηρεσιακού παράγοντα, ή του Ρυθμιστή να εκδώσει μια απόφαση για την προκήρυξη της κάθε μίας από αυτές. Ένα τέτοιο δεσμευτικό και αναλυτικό Πρόγραμμα που θα το ξέρουν εκ των προτέρων όλοι (η αγορά αλλά και οι αρμόδιες υπηρεσίες που θα το εκτελούν) το οποίο θα εφαρμόζεται χωρίς την ανάγκη άλλων αποφάσεων από υπερκείμενες αρχές, μπορεί να προσφέρει την αναγκαία προβλεψιμότητα και επομένως σταθερότητα επενδυτικού περιβάλλοντος. Εάν ο Υπουργός επιθυμεί μπορεί ενδιάμεσως να εκδίδει αποφάσεις για αλλαγές στο Πρόγραμμα (π.χ. ως προς την ακριβή ισχύ ή άλλες λεπτομέρειες). Αλλά εάν δεν εκδοθεί τέτοια απόφαση, το Πρόγραμμα θα εκτελείται ως έχει. Τρίτη παρατήρηση: Το σχέδιο νόμου προβλέπει ότι οι Α.Π.Ε. θα αποκτήσουν υποχρεώσεις πρόβλεψης ή γενικά υποχρεώσεις αγοράς, το ακριβές περιεχόμενο των οποίων θα καθορισθεί με διαδοχικές αποφάσεις. Όμως δεν αποσαφηνίζεται ότι οι υποχρεώσεις αυτές θα υπάρξουν αφού θα έχουν διαμορφωθεί τα θεσμικά εργαλεία, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, που θα επιτρέπουν στις Α.Π.Ε. να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε αυτές. Για να υπάρξει η υποχρέωση ακριβούς πρόβλεψης θα πρέπει να έχουν προηγηθεί η διαμόρφωση του πλαισίου για τους Φορείς Συγκέντρωσης, η θέσπιση, οργάνωση και λειτουργία του Φορέα Συγκέντρωσης Τελευταίου Καταφυγίου και η εμφάνιση Φορέων Συγκέντρωσης στην αγορά. Για να επιβληθούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης θα πρέπει να προηγηθεί και η λειτουργία ενδοημερησίας αγοράς με επαρκή ρευστότητα όπως προϋποθέτουν οι Κατευθυντήριες Γραμμές. Όλα αυτά δείχνουν ότι για τα επόμενα έτη, η ανάπτυξη στην Ελλάδα θα προέλθει από τα ώριμα αδειοδοτικά έργα που έχουν υπογράψει συμβάσεις με το παλαιό καθεστώς έως 31.12.2015. Είναι θετικό που το σχέδιο νόμου αποσαφηνίζει ότι τα έργα αυτά παραμένουν στο Feed-in Tariff με τις τιμές που ίσχυαν κατά την 31.12.2015. Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι τα έργα αυτά δεν θα χάνουν το δικαίωμά τους αυτό αν καθυστερήσει η υλοποίησή τους για λόγους που δεν ευθύνονται (π.χ. για δικαστικές εμπλοκές) ή αν έχουν έγκαιρα παραγγείλει και πληρώσει αποδεδειγμένα τον αναγκαίο εξοπλισμό ακόμα και εάν δεν ολοκληρωθούν εντός των προβλεπόμενων από το σχέδιο 27 μηνών. Μια ακόμα παρατήρηση αφορά τον τρόπο χρηματοδότησης: Το παλαιότερο κείμενο διαβούλευσης που είχε ανακοινώσει το ΥΠΕΝ και επί του οποίου υποτίθεται ότι στηρίχθηκε το παρόν σχέδιο νόμου ήταν πιο σαφές και συγκεκριμένο στο συγκεκριμένο σημείο. Προσπαθούσε να εισάγει διαδικασίες έτσι ώστε η συνολική αξία που προσφέρουν οι Α.Π.Ε. στην αγορά να απεικονίζεται στους	υπολοίπων δεν κρίθηκε εύλογη. Αναφορικά με τις παρατηρήσεις της περίπτωσης Ζ έχει ληφθεί υπόψη το 2° σχόλιο.
--	--	--

	πόρους που καταβάλουν οι Προμηθευτές στον Ειδικό Λογαριασμό. Αν και η τότε πρόταση δεν αντιμετώπιζε πλήρως τις υφιστάμενες στρεβλώσεις, ήταν σαφώς προς τη θετική κατεύθυνση. Το σχέδιο νόμου κινείται σε πιο αφαιρετικό επίπεδο. Επιτρέπει οι υπουργικές αποφάσεις που θα εκδοθούν να υιοθετήσουν τις αρχικές προτάσεις του ΥΠΕΝ αλλά δεν τις υποχρεώνει. Αυτό πρέπει να διορθωθεί. Σε κάθε περίπτωση, κρίνουμε ως επιτακτική ανάγκη τη λήψη επαρκών μέτρων και αναπροσαρμογών για την άμεση αντιμετώπιση του ελλείμματος στον Ειδικό Λογαριασμό του ΛΑΓΗΕ χωρίς να θιγούν οι υφιστάμενες συμβάσεις, κάτι που αποτελεί αφενός κρίσιμη παράμετρο για την ανάπτυξη των Α.Π.Ε. και αφετέρου συμβατική και νομική υποχρέωση της Χώρας. Η παρέμβαση αυτή βρίσκεται σε απόλυτη συσχέτιση με το παρόν σχέδιο νόμου, διότι η μη επίλυση του θα αποτελέσει τροχόπέδη στην επιτυχή προώθηση των επενδυτικών σχεδίων και κατά συνέπεια το νέο σύστημα τιμολόγησης δεν βρει πεδίο εφαρμογής. Στο συννημένο υπόμνημα θα βρείτε τις αναλυτικές παρατηρήσεις μας οργανωμένες στις ακόλουθες θεματικές: Α. Υφιστάμενες συμβάσεις Β. Καθορισμός της Ειδικής Τιμής Αγοράς (ΕΤΑ) Γ. Χειρισμός της ενίσχυσης Δ. Ανταγωνιστικές διαδικασίες Ε. Συμμετοχή στην αγορά ΣΤ. Ετήσια αναπροσαρμογή Τ.Α. (άρθρο 2) Ζ. Λοιπές παρατηρήσεις Τέλος, αιτούμαστε μια συνάντηση με τον αξιότιμο κ. Γενικό Γραμματέα και τους αρμόδιους παράγοντες προκειμένου να παρουσιάσουμε αναλυτικά το υπόμνημα. μέ' εκτίμηση, Δρ. Ιωάννης Τσιπουρίδης Πρόεδρος ΔΣ Ελληνική Επισημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας - ΕΛΕΤΑΕΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΑΠΟΦΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΤΑΕΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ «ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
--	--

	ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ» 27 Ιουνίου 2016 Α. Υφιστάμενες συμβάσεις 1) Είναι θετικό ότι λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα έργα που έχουν υπογράψει συμβάσεις ΡΡΑ έως την 31.12.2015 να παραμείνουν στο παλαιό καθεστώς FIT με τις τιμές που ίσχυαν κατά την 31.12.2015. Θεωρούμε όμως ότι οι προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 11 του αρ. 1 είναι άδικες και μπορεί να οδηγήσουν σε αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που επιδιώκεται. Σημειώνεται ειδικά ότι το μεγάλο διάστημα που έχει μεσολαβήσει από την 31.12.2015 έχει στην πράξη συμπίεσει την προβλεπόμενη προθεσμία. Για αυτό προτείνονται οι ακόλουθες αλλαγές: « 11. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υπογράψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του 2015 και : 1. για αιολικούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν δήλωση ετοιμότητας σύνδεσης μέχρι την 31η Μαρτίου του 2018, 2. για τους λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που έχουν τεθεί ή τεθούν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2017 δεν λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση του παρόντος άρθρου και δεν υπόκεινται στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3, αλλά αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 όπως ισχύει, εκτός εάν επιλέξουν διαφορετικά σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του παρόντος. Οι ανωτέρω προθεσμίες των σημείων 1 και 2 της παρούσας παραγράφου παρατείνονται για όσο χρόνο υφίσταται αναστολή της ισχύος οποιασδήποτε άδειας της επένδυσης, για οποιαδήποτε αιτία συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών αποφάσεων. Περαιτέρω, η υποχρέωση τήρησης των προθεσμιών αυτών αίρεται πλήρως εάν έως την 31.12.2016 έχει συναφθεί σύμβαση για την προμήθεια του παραγωγικού εξοπλισμού (π.χ. ανεμογεννητριών) και έχει καταβληθεί στον προμηθευτή προκαταβολή ή έχει εκδοθεί προς αυτόν εγγυητική επιστολή από τον φορέα της επένδυσης». 2) Πέραν των ανωτέρω, εκτιμούμε ότι είναι κρίσιμη, σκόπιμη και εύλογη η διατήρηση των ώριμων αιολικών πάρκων του Ειδικού Έργου Εύβοιας (Νέα Μάκρη – Πολυπόταμος) στο σύστημα της εγγυημένης τιμής πώλησης FIT. Συγκεκριμένα, τα έργα αυτά έχουν ήδη διέλθει από μια εξαιρετικά χρονοβόρα, υπερ-δεκαεταετή φάση ανάπτυξης κατά την οποία έχει αποδειχθεί η δέσμευση των επενδυτικών τους φορέων μέσω της εγγυοδοσίας που έχουν παράσχει. Η τελευταία θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει καταστήσει την επένδυση αμετάκλητη (παρ. 19.43 των Κατευθυντήριων Γραμμών) και ότι συνιστά επιβεβαίωση της ενίσχυσης λειτουργίας από το κράτος. Περαιτέρω, η διασφάλιση με τον τρόπο αυτό της ομαλής χρηματοδότησης και υλοποίησης των ώριμων αυτών επενδύσεων, ευνοεί τα μέγιστα την έγκαιρη επιστροφή στον ΑΔΜΗΕ του αναλογούντος σε αυτές κόστους του δικτύου που έχει κατασκευάσει στην περιοχή και την αποφυγή της επιβάρυνσης των καταναλωτών. Εναλλακτικώς προτείνεται η κατηγορία αυτή των έργων να ενταχθεί στο σύστημα FIP αλλά χωρίς διαγωνισμούς ασχέτως του πότε θα
--	--

	υπογραφούν οι σχετικές συμβάσεις. Εάν ούτε αυτό γίνει αποδεκτό, προτείνεται τα έργα αυτά να ενταχθούν στο Άρθρο 2 παράγραφος 10 μαζί με τα Νησιά, τις βραχονησίδες και τις θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις. Β. Καθορισμός της Ειδικής Τιμής Αγοράς (ΕΤΑ) Είναι θετικό ότι το σχέδιο νόμου αναγνωρίζει και προσταθεί να θεραπεύσει τη σημαντική στρέβλωση που σχετίζεται με τη χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ. Όπως η ΕΛΕΤΑΕΝ και άλλοι φορείς του κλάδου έχουν προσαρτήσει να τεκμηριώσουν εδώ και τουλάχιστον 6 έτη, τα ποσά που καταβάλουν οι προμηθευτές στον Ειδικό Λογαριασμό δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική αξία των ΑΠΕ στην αγορά με αποτέλεσμα τη δημιουργία ελλείμματος που θίγει τις ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα ακόλουθα: 1) Ο ορισμός των Μηχανισμών Χονδρεμπορικής Αγοράς (ΜΧΑ) είναι απαραίτητο να οριστούν σε σχέση με την αληθινή τους λειτουργία που είναι η διασφάλιση πρόσθετων αποζημιώσεων στους συμβατικούς παραγωγούς πέραν του ΗΕΠ. Για αυτό προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση (αρ. 1Β, παρ. 10): «10. Μηχανισμοί Χονδρεμπορικής Αγοράς: Το σύνολο των μηχανισμών, στους οποίους περιλαμβάνονται μηχανισμοί αποζημίωσης των συμβατικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και των μεγάλων υδροηλεκτρικών πέραν του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, με βάση τους οποίους διαμορφώνεται το ποσό πίστωσης που αντιστοιχεί στην ενδεχόμενη ηλεκτρική ενέργεια του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ κατά τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επιπλέον των εσόδων του από τη συμμετοχή του στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό». 2) Προκειμένου να μην μείνει ημιτέλης η προσπάθεια διόρθωσης της στρέβλωσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη η αξία που προσφέρουν οι ΑΠΕ λόγω του merit order effect. Για αυτό προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση (αρ. 4, παρ. 1): «1. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που χαρακτηρίζονται ως Μη Ελεγχόμενης Παραγωγής (δηλαδή αιολικούς, φωτοβολταϊκούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς) του άρθρου 1Β, η Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) τεχνολογίας Α.Π.Ε. υπολογίζεται με βάση την ανηγμένη μηνιαία μεσοσταθμική αξία ηλεκτρικής ενέργειας της εκάστοτε τεχνολογίας Α.Π.Ε. προκύπτει στη βάση της Οριακής Τιμής συστήματος όπως θα διαμορφωνόταν αν εξέλυτε η παραγωγή από Α.Π.Ε. και των λοιπών Μηχανισμών της Χονδρεμπορικής Αγοράς (Μ.Χ.Α.) για την αντίστοιχη μηνιαία περίοδο υπολογισμού. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που χαρακτηρίζονται ως Ελεγχόμενης Παραγωγής (οι λοιπές κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η Ε.Τ.Α. υπολογίζεται με βάση τη μηνιαία μέση τιμή της Οριακής Τιμής συστήματος όπως θα διαμορφωνόταν αν εξέλυτε η παραγωγή από Α.Π.Ε. και των λοιπών Μ.Χ.Α. για την αντίστοιχη μηνιαία περίοδο υπολογισμού. (...)» 3) Η λειτουργία του μηχανισμού προστασίας του ΜΜΚΘΣ είναι ασαφής σε αντίθεση με το κείμενο που είχε τεθεί σε διαβούλευση. Επιπλέον δεν είναι κατανοητό γιατί η προστασία αυτή τίθεται μόνο για ένα μεταβατικό διάστημα. Για αυτό προτείνεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του αρ. 4 να αντικατασταθεί ως εξής: «1. (...) Σε κάθε περίπτωση η ωριαία αξία ηλεκτρικής ενέργειας της εκάστοτε τεχνολογίας Α.Π.Ε. με βάση την οποία υπολογίζεται η Ε.Τ.Α. δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ωριαίο Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών που λειτουργούν τη συγκεκριμένη ώρα ή θα λειτουργούσαν αν εξέλυτε η παραγωγή από Α.Π.Ε.».
--	--

	Γ. Χειρισμός της ενίσχυσης Σε σχέση με τις παρ. 7-10, προτείνονται τα εξής: 1) Στην παρ. 8 πρέπει να διευκρινιστεί ότι ως ενίσχυση νοείται αυτή που πραγματικά έχει καταβληθεί και όχι απλά έχει εγκριθεί. Επιπλέον –και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δεν είναι κεφαλαιακή αλλά άλλης μορφής που εκτείνεται σε βάθος χρόνου- δεν είναι δυνατό ο συντελεστής Σ.Α.Κ να υπολογίζεται άπαξ όπως προβλέπει η παρ. 9. Π.χ. είναι αντιληπτό ότι μια φορολογική ενίσχυση που σήμερα ισχύει για αναπτυξιακούς λόγους πιθανόν να καταρνηθεί μετά από λίγα χρόνια, όποτε ο Σ.Α.Κ. θα πρέπει να επαναυπολογισθεί με βάση το αληθινό ύψος της ενίσχυσης και φυσικά τις αυξημένες απομειώσεις που έχουν γίνει μέχρι εκείνη τη στιγμή. 2) Στην παρ. 9 ως επιτόκιο ανάκτησης ορίζεται αυτό της ανάκτησης των κρατικών ενισχύσεων. Κατά την κατανόησή μας το επιτόκιο αυτό είναι αυξημένο κατά 100 μονάδες βάσης σε σχέση με το βασικό επιτόκιο κάθε χώρας όπως αυτό ανακοινώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για την Ελλάδα το ενακτ είναι της τάξης του 1,5%. Το επιτόκιο ενακτ αυτό θεωρείται ως το ανώτατο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τους ακόλουθους λόγους: α) ο πληθωρισμός είναι μηδενικός β) η ανάκτηση της ενίσχυσης δεν εμπεριέχει κανένα ρίσκο αφού διενεργείται αυτόματα από το φορέα που καταβάλει την αποζημίωση στον παραγωγό και παρακρατά αυτόματα το προβλεπόμενο μέρος πριν την καταβολή της αποζημίωσης. Με βάση ανωτέρω είναι σαφές ότι το επιτόκιο ανάκτησης δεν πρέπει να συγχέεται με κανένα επιτόκιο επενδυτικού κινδύνου (τον οποίο αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί ΑΠΕ εκ της φύσης της επένδυσής τους και όχι ο ΛΑΓΗΕ που ανακτά μετά βεβαιότητα την ενίσχυση). γ) τα τρέχοντα επιτόκια χρηματαγοράς, ειδικά για επενδύσεις μηδενικού κινδύνου, βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά δ) το επιτόκιο αυτό χρησιμοποιείται για την ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων και, υπ' αυτή την έννοια, είναι αυξημένο προκειμένου να εμπεριέχεται κολασμός της παράνομης ενίσχυσης. Όμως στην περίπτωση που εξετάζουμε δεν τίθεται θέμα παράνομης ενίσχυσης. ε) τα επιτόκια ανάκτησης και τα επιτόκια αναφοράς/προεξόφλησης κρατικών ενισχύσεων για τα 28 κράτη μέλη, όπως αυτά ανακοινώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν αποκλιμακωθεί σημαντικά και βρίσκονται στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων ετών. Το επιτόκιο ανάκτησης που χρησιμοποιεί το Υπουργείο είναι υψηλό και δεν ανταποκρίνεται στις τρέχουσες τιμές που ισχύουν για την Ελλάδα. 3) Στην παρ. 10 πρέπει να προβλεφθεί ότι ο παραγωγός Α.Π.Ε. έχει δικαίωμα να διενεργεί αυξημένες (επιταχυνόμενες) επιστροφές προς τον ΛΑΓΗΕ της ενίσχυσης που έλαβε ή και επιστρέψει ανά πάσα στιγμή πλήρως το μέρος που δεν έχει ακόμα ανακτηθεί. Σε κάθε τέτοια περίπτωση ο νέος μειωμένος Σ.Α.Κ. θα υπολογίζεται με βάση το πραγματικά εναπομείναν μέρος της ενίσχυσης ή και θα μηδενίζεται. Δ. Ανταγωνιστικές διαδικασίες	
--	--	--

	1) Η Κυβέρνηση, χωρίς ουσιαστικό διάλογο, επιμένει στη διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών από 1.1.2017 (αρ. 5). Είναι σαφές ότι η Κυβέρνηση έχει πλήρως αγνοήσει την αναλυτική τεκμηρίωση που της έχει κοινοποιήσει η ΕΛΕΤΑΕΝ με τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η Ελλάδα πληροί τις προϋποθέσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την εξαίρεση από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για αιολικά πάρκα. Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά σαφή και συγκεκριμένη απάντηση επί των επιχειρημάτων αυτών. Επιπλέον, είναι προφανές ότι η καθυστέρηση στην εφαρμογή του συστήματος FIP δεν έδωσε το ελάχιστο μεταβατικό περιθώριο του ενός έτους ώστε να γίνει πιο ομαλή η εισαγωγή των ανταγωνιστικών διαδικασιών και κατά συνέπεια είναι επιτακτική η μετάθεση εφαρμογής τους τουλάχιστον κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα. Επιπροσθέτως δεν υπάρχουν πλέον τα χρονικά περιθώρια ώστε να αξιολογηθούν επαρκώς τα αποτελέσματα του πιλοτικού διαγωνισμού για τα φωτοβολταϊκά εντός του 2016 και να ληφθούν υπόψη κατά τη διενέργεια της μείζονος διαδικασίας που κινδυνεύει να εντάξει ακρίτως και άλλες τεχνολογίες όπως τα αιολικά. Τα ανωτέρω σημεία θα μπορούσαν να προστεθούν στο σχέδιο νόμο ως επιπλέον κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη διαμόρφωση της γνώμης της ΡΑΕ. 2) Πέραν αυτού –που είναι το ελάχιστο σημαντικό– το σχέδιο νόμου θέτει τις βάσεις για ένα νέο και διαρκές πάγωμα της αγοράς αφού οδηγεί σε μια συνεχή αναμονή υπουργικών ή ρυθμιστικών αποφάσεων που σε μερικές περιπτώσεις δεν χαρακτηρίζονται καν από ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα. Ενδεικτικά: α) Στην παρ. 2 του αρ. 5 προβλέπεται ότι μέχρι τις 30.11.2016 η ΡΑΕ θα υποβάλει στον ΥΠΕΝ τη γνώμη της σχετικά με τις τεχνολογίες ΑΠΕ που θα ενταχθούν σε διαγωνισμό και τις λουπές βασικές λεπτομέρειες που καθορίζονται στην ίδια παράγραφο. Υποτίθεται ότι ο Υπουργός θα εκδώσει απόφαση με βάση αυτή τη γνώμη εντός ενός μήνα! Όλοι γνωρίζουμε ότι αυτό δεν θα συμβεί! Και έτσι για άλλη μια φορά θα έχουμε μπει στο 2017, θα έχει παραβιαστεί άλλη μια προθεσμία και η αγορά δεν θα γνωρίζει τι θα ακολουθήσει. Άρα η αιτιολογημένη γνώμη της ΡΑΕ θα πρέπει να υποβληθεί τουλάχιστον δύο μήνες νωρίτερα (30.9.2016) και σε περίπτωση που ο Υπουργός δεν αποφασίσει εντός του 2016, θα πρέπει να παρατείνεται το υφιστάμενο καθεστώς μέχρι της τελικής αποφάσεως. β) Ομοίως απέλπισα προκαλεί η βούληση του νομοθέτη να εκδίδεται ξεχωριστή προκήρυξη για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία (παρ. 6). Δυστυχώς το πολιτικό δυναμικό της χώρας δεν έχει διδαχθεί τίποτα από τις εμπειρίες των προηγούμενων δεκαετιών. Η συνταγή αυτή είναι η συνταγή της αποτυχίας και της αέναης αναμονής. Μετά βεβαιότητας οι Προκηρύξεις θα καθυστερούν. Ως ένα απλό παράδειγμα –που προέρχεται από τον κλάδο μας– αναφέρουμε απλά τους διαγωνισμούς που προβλεπόντουσαν για τα νησιά Κρήτη, Ρόδο και Κω στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και τελικά προκηρύχθηκε μόνο ένας –μετά πολλών βασάνων– στην Κρήτη ενώ στα άλλα νησιά δεν έγιναν ποτέ. Απευθύνουμε λοιπόν έκκληση να μελετηθεί το αναλυτικό πλαίσιο των προτάσεων που έχει ήδη καταθέσει για το θέμα αυτό η ΕΛΕΤΑΕΝ στην Κυβέρνηση: όταν η Ελλάδα παύσει στο μέλλον να πληροί τα κριτήρια εξαίρεσης και εφαρμοσθούν τότε και για την αιολική ενέργεια ανταγωνιστικές διαδικασίες, αυτές πρέπει να είναι αυτοματοποιημένες, ηλεκτρονικές, πλήρως και ακριβώς καθορισμένες (ισχύς, ημερομηνίας διαγωνισμού κλπ) για ικανό βάθος χρόνου έως το τέλος του 2020 και να μην εξαρτώνται από τη βούληση του όποιου Υπουργού, πολιτικού ή υπηρεσιακού, ή του Ρυθμιστή να εκδώσει μια απόφαση για την προκήρυξη της κάθε μίας από αυτές.
--	--

Ένα τέτοιο δεσμευτικό και αναλυτικό Πρόγραμμα που θα το ξέρουν εκ των προτέρων όλοι (και η αγορά και οι αρμόδιες υπηρεσίες που θα το εκτελέσουν) το οποίο θα εφαρμόζεται χωρίς την ανάγκη άλλων αποφάσεων από υπερκείμενες αρχές, μπορεί να προσφέρει την αναγκαία προβλεψιμότητα (predictability). Εάν ο Υπουργός επιθυμεί να εκδίδει αποφάσεις για αλλαγές στο Πρόγραμμα (π.χ. ως προς την ακριβή ισχύ ή άλλες λεπτομέρειες). Αλλά εάν δεν εκδοθεί τέτοια απόφαση, το Πρόγραμμα θα εκτελείται ως έχει. Η ανάγκη αυτή προφανώς δεν καλύπτεται από την πρόνοια της παρ. 3 να καθορισθεί η ισχύς που θα δημοπρατείται κατά το τρέχον ή και το επόμενο έτος. Η πρόνοια αυτή είναι ανεπαρκέστατη και δεν θα έχει καμία πρακτική σημασία. γ) Σύγχυση υπάρχει ως προς το πεδίο εφαρμογής των διαγωνισμών για τις μικρές εγκαταστάσεις. Κατ' αρχήν στην παρ. 5 του αρ. 1 καθορίζεται ότι ακόμα και για αυτές τις μικρές εγκαταστάσεις μπορεί να διενεργηθούν ανταγωνιστικές διαδικασίες κατά το αρ. 5. Από αυτό εξαιρούνται ρητώς τα ΦΒ στις στέγες (παρ. 17, αρ. 1) και τα ΦΒ κάτω των 500kW (παρ. 18, αρ.1) για τα οποία όμως στην παρ. 3 του αρ. 2 προβλέπεται τελικά η δυνατότητα διαγωνισμών. Το ερώτημα λοιπόν είναι: γιατί έχει επιλεγεί η συγκεκριμένη διατύπωση στην παρ. 5 του αρ. 1. Έχει την πρόθεση η Κυβέρνηση να προκηρύξει διαγωνισμούς ακόμα και για αιολικά πάρκα κάτω των 3MW παρά τις διαβεβαιώσεις της ότι θα εξαντλήσει τα όρια που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές; Η ίδια υπόνοια ότι η Κυβέρνηση έχει τέτοια πρόθεση προκύπτει από την παρ. 4 του αρ. 5 όπου προβλέπονται Σ.Ε.Σ.Τ κατόπιν διαγωνισμού. Αν αυτό αφορά μόνο τα μικρά ΦΒ όπως έλεγε μέχρι τώρα η Κυβέρνηση, να οριστεί ρητώς. Ε. Συμμετοχή στην αγορά Το σχέδιο νόμου κινείται πέραν των υποχρεώσεων που καθορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές και προσπαθεί να επιβάλει στις ΑΠΕ υποχρεώσεις χωρίς ταυτόχρονα να τους παρέχει τα προβλεπόμενα θεσμικά εργαλεία ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν. 1) Στην παρ. 6 του αρ. 3 προβλέπεται ότι στους σταθμούς ΑΠΕ θα επιβληθούν υποχρεώσεις Εκκαθάρισης Αποκλίσεων Παραγωγής-Ζήτησης ακόμα και πριν τη λειτουργία του target model. Η σχετική διατύπωση της διάταξης είναι εξαιρετικά ευρεία. Πρέπει να διαγραφεί πλήρως η παρ. 6 του αρ. 3. 2) Στην παρ. 7 του αρ. 3 προβλέπεται ότι οι ΑΠΕ αποκτούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης στο πλαίσιο του target model χωρίς όμως να γίνεται αναφορά στις σχετικές προϋποθέσεις των Κατευθυντήριων Γραμμών. Για αυτό πρέπει να προστεθεί στο τέλος σχετική διευκρίνιση: «7. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. και εγγράφονται στο Μητρώο Συμμετεχόντων αποκτούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης στο πλαίσιο εφαρμογής του υποδείγματος-στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο υποκεφάλαιο «Ενέργεια», του κεφαλαίου 4.3 της παραγράφου Γ του άρθρου 3 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α'94) και κατά τους ειδικότερους όρους που καθορίζονται από τους οικείους Κώδικες Προμηθευτικής Αγοράς, Ενδομηθευτικής Αγοράς, Αγοράς Εξισορρόπησης και του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος. Η υποχρέωση αυτή άρχεται με την ανάπτυξη Ενδομηθευτικής Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της λειτουργίας του εν λόγω μοντέλου αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας υπό την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας στην Ενδομηθευτική	
--	--

	Αγορά η οποία διαπιστώνεται με αιτιολογημένη απόφαση της ΡΑΕ.» 3) Στην παρ. 8 του αρ. 3 προβλέπεται η εφαρμογή του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης. Ήδη από τη φάση της προηγούμενης διαβούλευσης η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει εξηγήσει ότι προϋπόθεση για αυτό πρέπει να είναι η ύπαρξη ικανού αριθμού ΦοΣΕ και η ύπαρξη και λειτουργία ΦοΣΕΤεκ. Φαίνεται όμως ότι η Κυβέρνηση δεν έχει αντιληφθεί την αναγκαιότητα αυτή και έτσι η παρ. 8 προβλέπει ο Μεταβατικός Μηχανισμός Πρόβλεψης θα καθορισθεί εντός τριών μηνών ήτοι νωρίτερα από τη θέσπιση του ΦοΣΕΤεκ που θα γίνει εντός τεσσάρων μηνών κατά την παρ. 5 και φυσικά πολύ νωρίτερα από την πλήρη λειτουργία και οργάνωση του ΦοΣΕΤεκ ή άλλων ΦοΣΕ. Για αυτό η σχετική παράγραφος πρέπει να συμπληρωθεί ως ακολούθως: «8. Μέχρι τη λειτουργία του νέου μοντέλου εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της ανάληψης των σχετικών υποχρεώσεων εξισορρόπησης, όπως περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. και εγγράφονται στο Μητρώο Συμμετεχόντων ή οι ΦοΣΕ που τους εκπροσωπούν, υπόκεινται μεταβατικά στην ανάληψη υποχρεώσεων βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης της δηλούμενης ποσότητας έγχυσης στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, διαδικασία η οποία εφεξής ονομάζεται Μεταβατικός Μηχανισμός Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης. Το πλαίσιο εφαρμογής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης καθορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έπειτα από εισήγηση του ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και γνώμη της Ρ.Α.Ε. Προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου 8 είναι η ύπαρξη επαρκούς πλήθους ΦοΣΕ και η θέσπιση και λειτουργία του ΦοΣΕΤεκ κατά την παράγραφο 5, που διαπιστώνονται με αιτιολογημένη απόφαση της ΡΑΕ.» 4) Στην παρ. 10 του αρ. 3 το όριο των 2 διαδοχικών ωρών είναι πολύ μικρό και πρέπει να αυξηθεί. 5) Σύγκυση υπάρχει από το συνδυασμό της παρ. 12 του αρ. 1 και της παρ. 11 του αρ. 3. Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν οι σταθμοί που είχαν υπογράψει ΡΡΑ έως 31.12.2015 και μετατίττονται στο νέο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης επειδή δεν τήρησαν τις προθεσμίες της παρ. 11 του αρ. 1, θα έχουν ή όχι τις υποχρεώσεις συμμετοχής στην αγορά του αρ. 3. Η κατανόησή μας είναι πως δεν θα έχουν τέτοιες υποχρεώσεις άλλως δεν δικαιολογείται η εξαίρεσή τους από την Προσαύξηση Ανάπτυξης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας (management premium) κατά την παρ. 11 του αρ. 3. Επομένως θα πρέπει να γίνει σχετική διευκρίνιση. 6) Η Προσαύξηση Ανάπτυξης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας στην παρ. 11 του αρ. 1 είναι εξαιρετικά χαμηλή και πρέπει να αυξηθεί κατά 1,5 ευρώ/MWh. 7) Τα κριτήρια για τους ΦοΣΕ στην παρ. 3 του αρ. 3 πρέπει να είναι εξαιρετικά απλά και τυπικά ώστε να μην υπάρχουν αποκλεισμοί και να λειτουργήσει η αγορά με ευθύνη των επιχειρήσεων (και των παραγωγών και των ΦοΣΕ). ΣΤ. Ετήσια αναπροσαρμογή Τ.Α. (άρθρο 2) Είναι πλέον καιρός να πάψει η καινοφανής ρύθμιση της προηγούμενης Κυβέρνησης που κατήργησε την ετήσια αναπροσαρμογή των τιμών με τον πληθωρισμό. Η ρύθμιση αυτή στερείται οικονομικής λογικής και προφανώς εδράζεται στην εσφαλμένη αντίληψη ότι οι
--	---

	ΑΠΕ, επειδή δεν έχουν κόστος καυσίμου, δεν έχουν λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τον πληθωρισμό. Για αυτό στο τέλος του άρθρου 2 πρέπει να προστεθεί νέα παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο: «11. Η Τ.Α. που έχει καθορισθεί για έναν συγκεκριμένο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε με βάση την παρ. 1 είτε μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του αρ. 5, αυξάνεται ετησίως με το 80% του δείκτη τιμών καταναλωτή (πληθωρισμός) του προηγούμενου έτους εφόσον αυτός είναι θετικός» Ζ. Λοιπές παρατηρήσεις 1) Άρθρο 9: Είναι λυσιπρόθετος που επισημοποιείται το πάγωμα της αγοράς ακόμα και για τις μικρές εγκαταστάσεις. Πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη ότι ειδικά για τις εγκαταστάσεις της παρ. 5 του αρ. 1 ο ΛΑΓΗΕ θα συνεχίσει να υπογράφει τις υφιστάμενες συμβάσεις ΡΡΑ με τιμή αυτή που προβλέπεται στο αρ. 2. 2) Η παρ. 19 του αρ. 1 πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «19. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. ή Σ.Ε.Σ.Τ. και συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης αυτής χωρίς να προβούν σε νέες επενδύσεις αντικατάστασης ή αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού (repowering) και υπό την προϋπόθεση της ανανέωσης της άδειας λειτουργίας τους και των λοιπών αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται κατά την κείμενη νομοθεσία, η παραγόμενη από αυτούς ενέργεια δε λαμβάνει λειτουργική Ενίσχυση αλλά αποζημιώνεται μόνο στο πλαίσιο της συμμετοχής του εκάστοτε σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας». Εφόσον οι σταθμοί προβούν σε νέες επενδύσεις αντικατάστασης ή αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού (repowering) νοούνται ως νέοι και θα αδειοδοτούνται, λειτουργούν και αμείβονται σύμφωνα με το πλαίσιο που θα ισχύει τότε. 3) Παρ. 10 του αρ. 2: Δεν είναι κατανοητό γιατί εγκαταλείπεται η διαφάνεια και ισοτιμία που διασφάλιζε ο προηγούμενος μαθηματικός τύπος. Σε κάθε περίπτωση και για λόγους επιτάχυνσης η απόφαση θα μπορούσε να λαμβάνεται μόνο από τη ΡΑΕ όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παρ 9. Τέλος, στο επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης πρέπει να προστεθούν και οι αιολικές εγκαταστάσεις σε Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς το κόστος της υποθαλάσσιας διασύνδεσης βαρύνει το ίδιο όλες τις κατηγορίες νησιών. Εναλλακτικώς όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (Άρθρο 2, παρ 11) να ενταχθούν και τα αιολικά πάρκα του Ειδικού Έργου Εύβοιας (Νέα Μάκρη – Πολυπόταμος).	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν στο σχέδιο νόμου, αλλά λαμβάνονται υπόψη για μελλοντική ενσωμάτωση.
23	Αξιότιμοι Κύριοι, Η εταιρεία μας έχει κατασκευάσει βιομηχανική μονάδα παραγωγής συσσωματωμάτων βιομάζας (pellet) στην Τρίπολη Αρκαδίας. Από το 2011 η εταιρεία μας ξεκίνησε την διαδικασία έκδοσης των αδειών για την κατασκευή (πλησίον της μονάδας παραγωγής pellets) μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας με αεριοποίηση βιομάζας ισχύος 0.99 MW. Η συμπαραγωγή ηλεκτρισμού-θερμότητας με αεριοποίηση βιομάζας σε συνδυασμό με την παραγωγή pellets αποτελεί πρότυπο πλήρους ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας. Μετά από 4 χρόνια προσπάθειας και εξόδων η επένδυσή έλαβε το 2015 οριστικούς όρους σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ (τους οποίους	

	και αποδεχτήκαμε προσκομίζοντας εγγυητική επιστολή 60.000 ευρώ), έλαβε και Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων από την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η τιμή αποζημίωσης της κλοβατώρας στην οποία είχαμε στηρίξει το επενδυτικό μας πλάνο και με βάση την οποία είχαμε αποφασίσει να επενδύσουμε και να αφιερώσουμε χρόνο, κόπο και χρήματα ήταν αυτή που προέβλεπε ο νόμος δηλαδή 0,198 ευρώ. Τον Φεβρουάριο 2016 τέθηκε σε διαβούλευση το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των ΑΠΕ σύμφωνα με το οποίο θα καταργηθεί η ενδιάμεση κατηγορία των έργων μέχρι 1 MW και η τιμή αποζημίωσης της κλοβατώρας θα γίνει 0,162 ευρώ (20% χαμηλότερη από την αρχική). Η διαβούλευση αυτή αποδείχτηκε αρκετή για να ακυρωθεί κάθε επενδυτικό ενδιαφέρον από την πλευρά μας και να γκρεμιστεί μία προσπάθεια 5 χρόνων για την εγκατάσταση μονάδας βιομάζας και προκειμένου να μην χάσουμε ακόμα 60.000 ευρώ ζητήσαμε και μας επιστράφη η εγγυητική επιστολή από τον ΔΕΔΔΗΕ. Στο προσχέδιο που έβγαλε τώρα το υπουργείο προς διαβούλευση τα πράγματα φαίνονται καλύτερα για τα έργα βιομάζας αφού επανήλθε η κατηγορία έργων μέχρι 1 Mw καθώς και η τιμή αποζημίωσης της kWh για τα έργα αεριοποίησης μέχρι 500 kw θα είναι 0,193 ευρώ/κλοβατώρα. Οι παρατηρήσεις που έχω να κάνω είναι οι εξής 1. Θα πρέπει στο νέο νόμο να υπάρχει μία πρόβλεψη που να δίνεται η δυνατότητα σε όσους επενδυτές πήραν πίσω από τον ΔΕΔΔΗΕ τις εγγυητικές επιστολές που είχαν προσκομίσει(τρομοκρατημένοι από όλα διάβασαν στο σχέδιο που τέθηκε προς διαβούλευση τον Φεβρουάριο 2016) να προσκομίσουν (εντός ενός μήνα) νέα εγγυητική επιστολή στον ΔΕΔΔΗΕ και να μην χάσουν τους οριστικούς όρους σύνδεσης που είχαν λάβει και να μπορέσουν να υλοποιήσουν τις επενδύσεις. 2. Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη στο νέο νόμο ώστε η εξόφληση από τον ΛΑΓΗΕ των παραγωγών ενέργειας από βιομάζα να γίνεται εντός μηνός και όχι εντός 8 μηνών που γίνεται σήμερα με τα φωτοβολταϊκά και τα αιολικά πάρκα. Η βιομάζα έχει μεγάλα λειτουργικά έξοδα (αγορά πρώτης ύλης, μισθοδοσία προσωπικού, ηλεκτρι κή κατανάλωση) και δεν νομίζω ότι μπορεί κανείς σήμερα στην Ελλάδα να παραμένει απλήρωτος για 7-8 μήνες και να συνεχίζει να λειτουργεί την μονάδα του. Με εκτίμηση, Σαμπάνης Δημήτρης Δρ Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν στο σχέδιο νόμου,
24		Θα πρέπει ο νόμος να δίνει την δυνατότητα στον επενδυτή που θέλει να εγκαταστήσει ένα έργο αεριοποίησης ή καύσης βιομάζας για παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας να μπορεί να εγκαθιστά την ισχύ την οποία έχει αδειοδοτήσει σε περισσότερα από ένα στάδια. Πχ αν κάποιος έχει έργο αδειοδοτημένο έργο για 500 kw να μπορεί να εγκαθιστά αρχικά 250 kw και μετά από 2 χρόνια και τα υπόλοιπα 250 kw. Εκτός της οικονομικού κάτι τέτοιο θα διευκόλυνε πολλούς επενδυτές να εξοικειωθούν με την

	Λειτουργία της μονάδας (διαχείριση πρώτης ύλης, μηχανολογικός εξοπλισμός, διαχείριση της θερμότητας) και μετά να προχωρήσουν στο επόμενο βήμα.
--	--

Άρθρο 2 : Τιμές Αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ. Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Θα πρέπει να γίνει σαφές στο νόμο ότι η Τ.Α. θα είναι σταθερή ανά έργο για όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του.	Η παρατήρηση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
2	Επειδή στις περιπτώσεις μεγάλων αιολικών πάρκων (π.χ. ισχύος άνω των 100 MW), ο χρόνος κατασκευής τους είναι πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με τις περιπτώσεις μεμονωμένων (μικρότερων) αιολικών πάρκων, θα πρέπει η Τ.Α. που θα παίρνει το έργο όταν τίθεται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) να είναι μετά την παρέλευση 3 ημερολογιακών ετών από την παρέλευση του έτους έκδοσης της σχετικής Απόφασης του εδαφίου 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 2.	Η παρατήρηση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
3	Οι τιμές αναφοράς που καθορίζονται για αιολικά, βιομάζα, βιοαέριο και ηλιοθερμικά είναι απαράδεκτα πολύ υψηλές και οδηγούν σε επιβάρυνση των καταναλωτών. Ενδεικτικά η επιτρεπόμενη τιμή για Φ/Β στην παρ. 10 του Άρθρου 5 είναι πιο χαμηλή και τα Φ/Β + μπαταρίες μάλλον βγαίνουν πιο φθηνά για τον καταναλωτή σε σχέση με τα ηλιοθερμικά. Επίσης η τιμή για ηλιοθερμικά είναι πολύ ακριβή σε σχέση με την τιμή για γεωθερμία και πρέπει να μειωθεί στα ίδια επίπεδα. Δεν είναι τεχνολογικά ουδέτερη η διάταξη με την οποία χαρακτηρίζεται ΣΗΘΥΑ η συμπαραγωγή ηλεκτρισμού & θερμότητας με καύση φυσικού αερίου, αλλά όχι με άλλα καύσιμα. Ποια κρατική αρχή επιβιβάζει την ακρίβεια των χρησιμοποιούμενων συντελεστών απόδοσης μονάδων φυσικού αερίου του Πίνακα 2, με βάση τους οποίους υπολογίζεται ενίσχυση μονάδων ΣΗΘΥΑ με φυσικό αέριο; Η διάταξη της παρ. 9 μοιάζει φωτογραφική και πρέπει να καταργηθεί η προσαύξηση με απόφαση της ΡΑΕ, δεν πρέπει να υπάρχει καθόλου προσαύξηση και τις αποφευχόμενες ΥΚΩ να τις ωφελείται ο τελικός καταναλωτής. Η διάταξη παρ. 10 είναι φωτογραφική υπέρ συγκεκριμένης τεχνολογίας και να καταργηθεί εντελώς.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.

4	1.ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΕΩΣ 3MW. Στο σχέδιο νόμου προβλέπεται μία τιμή για τα αιολικά πάρκα ανεξαρτήτως ισχύος, ενώ αντίστοιχα προβλέπεται τιμή για ΜΥΗΣ έως 3MW. Επιπλέον, υπάρχει κατηγοριοποίηση ανάλογα με την ισχύ για όλες τις τεχνολογίες. Με την πρόταση του Υπουργείου φαίνεται ότι δεν αναγνωρίζεται ότι μικρά Αιολικά Πάρκα δεν παρουσιάζουν οικονομίες κλίμακας και συνεπώς μεγαλύτερο ανά μονάδα κόστος εγκατάστασης σε σχέση με τα μεγαλύτερα. Επίσης, δεν δίνεται η δυνατότητα σε μικρότερους επενδυτές να υλοποιήσουν αιολικά πάρκα και φαίνεται να ευνοούνται μόνο οι μεγαλύτεροι επενδυτές. Προτείνεται να προστεθεί κατηγορία Αιολικά έως 3MW με FIT τουλάχιστον 100€/MWh κατ' αναλογία και με τα ΜΥΗΣ έως 3MW, ώστε - να προωθηθούν έργα από μικρότερους επενδυτές - να προωθηθούν έργα με μικρότερη περιβαλλοντική όχληση (υπόκεινται σε ΠΠΔ) - να προωθηθούν έργα που συνδέονται απευθείας στο Δίκτυο Μέσης Τάσης 2.ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΑΕΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ Γενικά, οι μεγάλες μονάδες βιομάζας πολλών MW δεν είναι ρεαλιστικές και βιώσιμες, καθώς απαιτούν τεράστιες ποσότητες πρώτων υλών αναντίστοιχες με την Ελληνική πραγματικότητα και την διάβρωση του αγροκτηνοτροφικού τομέα με τον οποίο έχουν άμεση σχέση και εξάρτηση. Από την εμπειρία ανάπτυξης τέτοιων έργων στην Ελληνική επικράτεια, φαίνεται ότι ρεαλιστικά σχέδια ανάπτυξης μονάδων αξιοποίησης βιομάζας αφορούν μονάδες <1MW ή και ακόμα μικρότερες μονάδες της τάξης των 100-500kW οι οποίες θα μπορούσαν να ενσωματωθούν ακόμα και σε μικρές γεωοικονομικές εγκαταστάσεις. Πλεονεκτική τεχνολογία για το εν λόγω εύρος εγκατεστημένης ισχύος είναι η αεριοποίηση σε σχέση με λουπές τεχνολογίες βιομάζας. Ειδικότερα, είναι πολύ θετική κίνηση που υπάρχει διακριτή κατηγορία «Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω διεργασίας αεριοποίησης από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ ≤1MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)», καθώς φαίνεται να αναγνωρίζονται τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας της αεριοποίησης. Η αεριοποίηση, πέραν από τα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα σε σχέση με την καύση, είναι στην ουσία και η μόνη εφικτή τεχνολογία για μονάδες <1MW (όπου η καύση δεν μπορεί να εφαρμοστεί) και η μόνη που αξιοποιεί τα αγροτικά υπολείμματα (ξηρής βιομάζας) τα οποία καίγονται ανεξέλεγκτα στους αγρούς. Επίσης η αεριοποίηση απαιτεί υποχρεωτικά την ύπαρξη προσωπικού λειτουργίας, λόγω συνεχούς ροής πρώτης ύλης σε αντίθεση με την ανασερόβια χώνευση. Για την προώθηση λουπών της τεχνολογίας, συνιστάται η δημιουργία περισσότερων κατηγοριών εύρους ισχύος, ιδίως στα έργα Βιομάζας και Βιοαερίου. Το CarEx και το OrEx των έργων βιομάζας είναι μη γραμμικό, και είναι πολύ μεγαλύτερο στα έργα χαμηλής ισχύος. Συνιστάται η δημιουργία κατηγοριών έργων Βιομάζας και Βιοαερίου και κάτω από τα 500kW (έως 0,5MW). Τα έργα Βιομάζας και Βιοαερίου μικρής ισχύος έχουν μεγάλο CarEx καθώς ούτως ή άλλως γίνονται έργα υποδομής στα γήπεδα, αλλά και το κόστος των μονάδων μικρής ισχύος είναι μεγαλύτερο αναλογικά. Επίσης τα λειτουργικά έξοδα είναι πολύ μεγαλύτερα (και δεν υπάρχει αναλογία με τα έργα μεγαλύτερης ισχύος), καθώς για	Αιολικά: Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν. Βιομάζα – Βιοαέριο: Τα θέματα αυτά θα διερευνηθούν περαιτέρω στην Ομάδα Εργασίας η οποία πρόκειται να συσταθεί για το σκοπό αυτό. Όσον αφορά στα ΣΗΘΥΑ, εκτός ΦΑ σημειώνεται ότι παρότι στον Πίνακα 1 του άρθρου 4 υπάρχει σχετική κατηγορία για «Λουπές ΣΗΘΥΑ», δίνεται, σύμφωνα με το νόμο, η δυνατότητα τροποποίησης του Πίνακα αυτού και προσθήκης νέων κατηγοριών. ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ: Επίσης, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα προσθήκης κατηγοριών έργων με Υπουργική Απόφαση.
---	---	---

	παράδειγμα τα σταθερά έξοδα λειτουργίας (προσωπικό 5 ατόμων σε βάρδιες) είναι τα ίδια είτε για μονάδα των 100kW είτε για μονάδα του 1MW. Άρα προτείνουμε να ενταχθούν κατηγορίες - Βιομάζα 500kW και Βιομάζα $500\text{kW} - 1\text{MW}$ - Βιοαέριο 500kW και Βιοαέριο $500\text{kW} - 1\text{MW}$ Τέλος, ενώ η αεριοποίηση <math><1\text{MW}</math>, έχει τιμή $193\text{€}/\text{MWh}$ η αναερόβια χώνευση έχει τιμή $225\text{€}/\text{MWh}$. Προτείνεται η συγχώνευση των κατηγοριών στην ίδια κατηγορία τιμολόγησης ή η αύξηση της τιμής της αεριοποίησης στα τουλάχιστον $220\text{€}/\text{MWh}$. 3.ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΕΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ ΚΛΑΣΜΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ Το σχέδιο νόμου προβλέπει για «Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική λύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών και αξιοποιούνται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $\leq 2\text{MW} - 129\text{€}/\text{MWh}$». Με την πρόταση εξομοιώνονται τρεις διαφορετικές τεχνολογίες σε μία • Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και • βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων • και βιοαέριο που προέρχεται από την οργανική λύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών Το βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων (στις σύγχρονες Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων) απαιτεί πολύ μεγαλύτερες δαπάνες εγκατάστασης, και θα έπρεπε να είναι διακριτή κατηγορία με διαφορετική τιμολόγηση μεγαλύτερη από $129\text{€}/\text{MWh}$. Το τυπικό κατασκευαστικό κόστος για μία μονάδα αναερόβιας χώνευσης 1MW (που περίπου αντιστοιχεί σε βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών στερεών αποβλήτων 40.000tpa) μπορεί να κυμαίνεται από $10,5\text{M€}$ έως $13,2\text{M€}$ βάση βιβλιογραφίας (κόστη από τεχνική έκθεση "Costs of incineration and non-incineration energy-from-waste technologies", Greater London Authority, January 2008). Σημειώνεται ότι οι τιμές και η δυναμικότητα αναφέρονται μόνο στο τμήμα της αναερόβιας χώνευσης και όχι σε ολόκληρη την μονάδα επεξεργασίας των αστικών στερεών αποβλήτων (η οποία περιλαμβάνει επιπλέον τμήμα μηχανικής προεπεξεργασίας, τμήμα ραφιναρίας, ΜΕΣ, λοιπές υποδομές). Τέλος, για την εκμετάλλευση του βιοαερίου από αποκαταστημένους ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ ή και ΒΙΟΚΑ μικρής δυναμικότητας $\leq 0,5\text{MW}$ (πολλές περιπτώσεις στην Ελληνική επικράτεια), θα πρέπει να δημιουργηθεί μια κατηγορία με διατίμηση τουλάχιστον $200\text{€}/\text{MWh}$ καθώς οι σχετικές υποδομές θα πρέπει να περιλαμβάνουν είτε διατάξεις αποθώωσης είτε άλλες τεχνολογίες που έχουν πολύ μεγαλύτερο κόστος εγκατάστασης ανά μονάδα και δεν παρουσιάζουν οικονομία κλίμακας λόγω εύρους εγκατεστημένης ισχύος. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα μπορούσε να κινητοποιήσει τους σχετικούς φορείς στην κατεύθυνση αξιοποίησης του βιοαερίου το οποίο εκλύεται στην ατμόσφαιρα ή καίγεται άσκοπα σε πυρσούς. 4.ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΣΗΘΥΑ άλλων καυσίμων πλην ΦΑ
--	--

	Θα πρέπει να ενσωματωθεί στην κατηγορία άλλες ΑΠΕ και άλλες ΣΗΘΥΑ ώστε να μπορούν να προωθηθούν έργα (κυρίως Δημόσιου χαρακτήρα) σε περιοχές που δεν υπάρχει πρόσβαση ΦΑ αλλά όμως θα μπορούσαν να έχουν σκοπιμότητα μονάδες ΣΗΘΥΑ με χρήση προπανίου ή LNG. Προτείνεται επίσης διατίμηση στα 120€/MWh ώστε να προσεγγίζει τις αποδόσεις των αντίστοιχων κατηγοριών με ΦΑ.	
	5.ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ Ο διαχωρισμός ισχύος στα 5MW είναι μη ρεαλιστικός καθώς τα περισσότερα γεωθερμικά πεδία της χώρας δεν διαθέτουν παροχτευτές τέτοιες ώστε να μπορούν να εγκατασταθούν τέτοιες μονάδες. Καθότι η μέση ισχύς για το δυναμικό των γεωθερμικών πεδίων είναι <2MW και επειδή σε μικρότερες ισχύς δεν παρουσιάζεται οικονομία κλίμακας, προτείνεται: α) η αλλαγή του ορίου ισχύος στα 2MW για τον διαχωρισμό των κατηγοριών, β) η αύξηση της τιμής για <2MW στα τουλάχιστον 140€/MWh.	
5	Άρθρο 2, Παρ. 4 & 5: Υπάρχουν έργα ΑΠΕ με μεγάλο χρόνο κατασκευής, και ως εκ τούτου δεν υπάρχει η δυνατότητα να εξασφαλιστεί η έναρξη λειτουργίας εντός ενός έτους και 9 μηνών από τυχόν αναθεώρηση («παρέλευση ενός ημερολογιακού έτους από την παρέλευσης του έτους έκδοσης της Απόφασης». Συγκεκριμένα, έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μεγάλων έργων ΑΠΕ (πρώην «σύνθετα») του τελευταίου εδαφίου της Παραγράφου 10 του Άρθρου 8, του Ν. 3468 όπως ισχύει (όπως μεγάλα αιολικά, υπεράκτια με υποθαλάσσια σύνδεση, γβριδικοί Σταθμοί, κ.α.) απαιτούν σημαντικά μεγαλύτερο χρόνο υλοποίησης λόγω (α) πολυπλοκότητας χρηματοδότησης (π.χ. Project Finance) (β) μεγαλύτερου χρόνου κατασκευής. Προτείνεται για τα έργα της κατηγορίας αυτής, ή και για άλλα που αιτούνται ανά περίπτωση στην αρμόδια Αρχή, να επιτρέπεται παρέλευση τριών ημερολογιακών ετών, αντί για ενός.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
6	Άρθρο 2, Παρ. 10: Σε αντιστοιχία της αύξησης της λειτουργικής Ενίσχυσης για την επίτευξη Εθνικών Στόχων, προτείνεται να υπάρξει παρόμοια διάταξη για την επίτευξη ηλεκτροδότησης ΜΔΝ από Σταθμούς ΑΠΕ ελεγχόμενης παραγωγής, καθώς μία τέτοια διάταξη θα διασφαλίσει και την βελτίωση των Εθνικών Στόχων αλλά και την ασφαλή ηλεκτροδότηση συγκεκριμένων ΜΔΝ. Σχόλιο για την παράγραφο 5 του άρθρου 2 Στις περιπτώσεις συγκεντρωμένων αιολικών πάρκων (100 MW) θα πρέπει η Τ.Α. του έργου όταν τίθεται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) να καθορίζεται από την Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας η οποία θα πρέπει να έχει ισχύ για 6 ημερολογιακά έτη από την παρέλευση του έτους έκδοσης της σχετικής Απόφασης του εδαφίου 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (ώστε να μπορούν οι εταιρείες να ετοιμάσουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια με μια σταθερή τιμή μειώνοντας έτσι το ρίσκο της επένδυσης από τυχόν διαφοροποίηση της Τ.Α.). Σχόλιο για την παράγραφο 10 του άρθρου 2 Το επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης θα πρέπει να δίνεται και σε χερσαία έργα τα οποία εγκαθίστανται σε Διασυνδεδεμένα νησιά με κορεσμένο δίκτυο τα οποία συνδέονται με το Σύστημα μέσω αυτόνομης νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
7		Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.

8	Στην παράγραφο 10 του άρθρου 2 θα πρέπει να συμπεριληφθούν και τα έργα που κατασκευάζουν νέα υποθαλάσσια διασύνδεση σε περιοχές με κορεσμένα δίκτυα.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.
9	1) Προτείνεται να διατυπωθεί πιο ξεκάθαρα ο χρόνος έναρξης ισχύος των τροποποιημένων Τιμών Αναφοράς (Τ.Α.) όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5. Προτείνεται οι νέες Τ.Α. να τίθενται σε ισχύ μετά την παρέλευση 2 πλήρων ημερολογιακών ετών από την έκδοση της απόφασης τροποποίησης των τιμών, ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την υλοποίηση της επένδυσης. 2) Σε μακροχρόνιες επενδύσεις θα πρέπει να προβλέπεται η θετική αναπροσαρμογή των Τ.Α. ανά διετία βάσει του πληθωρισμού.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.
10	Για το υδρογόνο έχει υπολογιστεί τιμή?	Στον Πίνακα 1 υπάρχει σχετική πρόβλεψη με την κατηγορία Λοιπές ΑΠΕ.
11	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ: Με βάση τα Ελληνικά δεδομένα, πρέπει να ανασκευασθούν οι κατηγορίες μονάδων Βιοαερίου ως εξής: • $P \leq 250 \text{ KW}$ με $TA = 270 \text{ €/MWh}$ (Παράμετροι υλοποίησης $CAPEX = 5000 \text{ €/KW}$, $OPEX = 23\% * CAPEX$, Συντελεστής $IRR = 10\%$), • $250 \text{ KW} \leq P \leq 1000 \text{ KW}$ με $TA = 245 \text{ €/MWh}$ (Παράμετροι υλοποίησης $CAPEX = 4500 \text{ €/KW}$, $OPEX = 23\% * CAPEX$, Συντελεστής $IRR = 10\%$), • $1000 \text{ KW} < P$ με $TA = 208 \text{ €/MWh}$ (Παράμετροι υλοποίησης $CAPEX = 4200 \text{ €/KW}$, $OPEX = 20\% * CAPEX$, Συντελεστής $IRR = 10\%$). ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ: Οι προβλεπόμενες δύο κατηγορίες σταθμών Βιοαερίου: ($\leq 3 \text{ MW}$ με Τιμή Αναφοράς (TA) = 204 €/MWh) δεν είναι αντιπροσωπευτικές για τα Ελληνικά δεδομένα. Δεν έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα τέτοια μεγέθη μονάδων (όλες οι μονάδες είναι μικρότερες του 1 MW), οι δε προοπτικές υλοποίησης μονάδων τέτοιων μεγεθών είναι φτωχές, εφ' όσον μάλιστα ο στόχος είναι να ενθαρρυνθούν μονάδες βασισόμενες κυρίως σε απόβλητα και όχι σε αγοραζόμενες πρώτες ύλες. Ταυτόχρονα λείπουν από το Σχέδιο Νόμου οι μικρότερες, ρεαλιστικές και υλοποιήσιμες κατηγορίες ($\leq 250 \text{ KW}$, $\leq 1000 \text{ KW}$), των οποίων οι παράμετροι υλοποίησης και συνεπώς και οι απορρέουσες TA είναι σαφώς διαφοροποιημένες από τις μεγάλες Κατηγορίες που περιλαμβάνονται στο Νομοσχέδιο. Ειδικά η κατηγορία των μονάδων $\leq 250 \text{ KW}$ παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δεδομένου ότι μονάδες τέτοιων μεγεθών θα μπορούσαν, με κατάλληλη ενίσχυση, να υλοποιηθούν από τους ίδιους τους κατόχους των αγροκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, βασισζόμενους κυρίως ή αποκλειστικά στην δική τους πρώτη ύλη (αγροκτηνοτροφικά απόβλητα), επιλύοντας ταυτόχρονα σοβαρά	Τα θέματα αυτά θα διερευνηθούν περαιτέρω στην Ομάδα Εργασίας η οποία πρόκειται να συσταθεί για το σκοπό αυτό. Επίσης, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα προσθήκης κατηγοριών έργων με Υπουργική Απόφαση.

	περιβαλλοντικά τους προβλήματα. Επί πλέον οι δαπάνες κατασκευής (CAPEX) και λειτουργίας (OPEX) που έχουν πρόσφατα επιβαρυνθεί με πρόσθετες περιβαλλοντικές και υγειονομικές απαιτήσεις (παστερίωση) και οι οποίες δαπάνες είναι αναλογικά μεγαλύτερες στις μικρότερες εγκαταστάσεις, επιβάλλουν την υιοθέτηση παραμέτρων υλοποίησης που βασίζονται στα πραγματικά δεδομένα. Οι παράμετροι υλοποίησης που προτείνονται είναι απολύτως τεκμηριωμένες με βάση τα λογιστικοποιημένα κοστολόγια κατασκευής ήδη κατασκευασμένων μονάδων, με βάση δε αυτές προκύπτουν οι προτεινόμενες ΤΑ.		
12	Η μοναδική κατηγορία σταθμών Α.Π.Ε. η οποία απολαμβάνει σταθερά από το 2006 (Ν.3468, Ν. 3851) υψηλή αποζημίωση είναι τα ηλιοθερμικά. Ακόμα και σήμερα, ενάντια στην φιλοσοφία του σχεδίου νόμου, επιμένουμε σε αυτό. Όλα αυτά τα χρόνια μία μόνο επένδυση μπορεί να θεωρηθεί ώριμη για χατρί της οποίας πραγματοποιείται εξόφθαλμη εύνοια. Απαράδεκτος ο μη διαχωρισμός μικρών και μεγάλων επενδύσεων και μη διασυνδεδεμένων νησιών. Η ίδια γεύση από την θέσπιση υψηλής ταρίφας για τα φωτοβολταϊκά.	Το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.	
13	Στο σχόλιο μου δεν λάβατε υπόψη σας πως το Μη Διασυνδεδεμένα το έχω στήσει. Σας παρακαλώ το σωστό είναι το παρακάτω: Παράγραφος 10 του άρθρου 2 Στην ως άνω παράγραφο έχουμε τις παρακάτω επισημάνσεις. Όταν διαπιστώνεται αδυναμία επίτευξης των στόχων ΑΠΕ και επομένως πρέπει να δοθεί επί πλέον αποζημίωση για προσέλκυση υλοποίησης αιολικών εγκαταστάσεων, το δίκαιο είναι η αποζημίωση αυτή να δίνεται σε όλες τις ισοδύναμες, για το συγκεκριμένο σκοπό, περιπτώσεις, όπως: Α) Στις αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και οι οποίες διασυνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, με το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής. Β) Στις αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε Διασυνδεδεμένα Νησιά και οι οποίες σύμφωνα με την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης που επέβαλλε Ανεξάρτητος Διαχειριστής (εν προκειμένω ο ΑΔΜΗΕ), προκειμένου η παραγόμενη ενέργεια να διανομεύεται στο Σύστημα, είναι δυνατόν μόνο με νέα υποθαλάσσια διασύνδεση, με το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής. Κατόπιν των ανωτέρω η παράγραφος 10 του άρθρου 2 του νομοσχεδίου δύναται να τροποποιηθεί ως εξής: 10. Με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, και εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία επίτευξης των στόχων ΑΠΕ, δύναται να υπολογιστεί επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης στη βάση της τιμής του Πίνακα 1 που προβλέπεται για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις, για αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε Νησιά και βραχονησίδες ή θαλάσσιων αιολικών εγκαταστάσεων και οι οποίες, σύμφωνα με τη Σύμβαση Σύνδεσης όπου καθορίζονται από τον ΑΔΜΗΕ οι όροι σύνδεσης, διασυνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, με το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25%.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.	

14	Σύμφωνα με το ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ (ΣΕΦ) στο σχόλιο που φαίνεται παρακάτω, η αποζημίωση με 1,1*ΟΤΣ και 1,2*ΟΤΣ οδηγεί σε μη βιώσιμες επενδύσεις και χρήζει άμεσης αντικατάστασης, ενώ τονίζεται η τεράστια σημασία των μικρομεσαίων αυτών έργων. Είναι ξεκάθαρο πως όσοι κατασκεύασαν Φ/Β <500kW το 2015 με την παραπάνω αποζημίωση, είναι μη βιώσιμοι και είναι άδικο να αφεθούν να πτωχεύσουν. Θα πρέπει να υπάρξει ίση μεταχείριση και γι αυτούς.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
15	ΑΡΘΡΟ 2: Τιμές αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Παράγραφος 1 Οι προτεινόμενες τιμές αναφοράς για τα έργα γεωθερμίας κρίνονται οριακές όσον αφορά τα μικρά έργα ($\leq 5\text{MW}$). Επίσης και για σταθμούς μεγαλύτερους των 20 MW οι τιμές αναφοράς μεταξύ 100 και 110 €/MWh (όπως τα 108 που προτείνονται) κρίνονται ανεπαρκείς ως οριακές. Επομένως, οι Τιμές Αναφοράς αποζημίωσης σταθμών γεωθερμίας του Πίνακα 1 είναι ιδιαίτερα χαμηλές και προτείνεται να αυξηθούν κατά 30 €/MWh και στις δυο κατηγορίες. Επιπλέον, προτείνεται να αυξάνονται: • Κατά 30 €/MWh σε περίπτωση που εφαρμόζεται ολική επανεισאγωγή του γεωθερμικού ρευστού. • Κατά 15 €/MWh για γεωθερμικές μονάδες στις οποίες εφαρμόζονται τεχνολογίες μέσω των οποίων επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών υδροθείου που προκύπτουν κατά την εκμετάλλευση των γεωθερμικών πεδίων, καθώς οι τεχνολογίες αυτές είναι σημαντικές για την αποδοχή του έργου από τις τοπικές κοινωνίες. Παράγραφος 4 • Είναι πολύ σημαντικό για την επίτευξη χρηματοδότησης νέων έργων γεωθερμίας με δεδομένες τις παρούσες οικονομικές συνθήκες, να υπάρχει εξασφάλιση της Τ.Α. η οποία αν δεν δύναται να αποτυπώνεται στο σώμα των ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ τουλάχιστον να καθορίζεται με την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης. Δηλαδή η λειτουργική ενίσχυση να συνδέεται με την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης και όχι την ημερομηνία σύνδεσης του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή ο επενδυτής ήδη θα έχει καταβάλει «εγγυήσεις» για την υλοποίηση του έργου του: τέλος άδειας παραγωγής, τις απαραίτητες εγγυητικές επιστολές για την οριστικοποίηση των όρων σύνδεσης και τις προκαταβολές που θα έχουν πληρωθεί για την υπογραφή των συμβάσεων σύνδεσης, συνεπώς δεν τίθεται θέμα περί αδράνειας της αδειοδότησης του έργου και της μη υλοποίησης του. Δεδομένου αυτού, προτείνουμε το παρακάτω να διαμορφωθεί ως εξής: • Για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης ενός σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ χρησιμοποιείται η Τ.Α. που ισχύει κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του σταθμού. • Οι Τ.Α. του πίνακα 1, δηλαδή 100€/MWh για ΜΥΗΕ 3MW προτείνεται να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, καθώς για τους υπολογισμούς τους έχουν ληφθεί υπόψη μειωμένα CAPEX και OPEX σε σχέση με τα πραγματικά των Έργων, αλλά και υψηλότερος συντελεστής χρησιμοποίησης του 36% σε σχέση με τον πραγματικό μέσο συντελεστή χρησιμοποίησης των Έργων ΜΥΗΕ στην Ελλάδα. Εξάλλου ήδη οι νέες προτεινόμενες τιμές είναι μειωμένες κατά 5% περίπου σε σχέση με τις σήμερα ισχύουσες τιμές	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.

πώλησης της ενέργειας. • Στην περίπτωση έργων γεωθερμίας τα οποία ως γνωστό απαιτούν πολύχρονες έρευνες, θα πρέπει, εφόσον προφανώς εξαιρεθούν από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες της παραγράφου 1 του άρθρου 5, και εφόσον πρόκειται να τροποποιηθούν οι Τ.Α. μέσω της Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι νέες Τ.Α. να ισχύουν μετά από τέσσερα ημερολογιακά έτη από την παρέλευση του έτους έκδοσης της απόφασης. Για αυτό προτείνουμε: Οι Τ.Α. του πίνακα 1 του παρόντος άρθρου, τροποποιούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία δύναται να εκδίδεται εντός του α' τριμήνου του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Η Απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζει τις Τιμές Αναφοράς των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μετά την παρέλευση ενός ημερολογιακού έτους από την παρέλευση του έτους έκδοσης της Απόφασης αυτής, με την εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων του Πίνακα 1 του παρόντος άρθρου, όπου ισχύουν κατά το επόμενο ημερολογιακό έτος από την παρέλευση του έτους έκδοσης της και των σταθμών γεωθερμίας του Πίνακα 1 του παρόντος άρθρου, όπου ισχύουν μετά την παρέλευση τριών ημερολογιακών ετών από την παρέλευση του έτους έκδοσης της Απόφασης αυτής. Η Ρ.Α.Ε. υποβάλλει την αιτιολογημένη γνώμη της παρούσας παραγράφου τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Παράγραφος 9 & 10 Στην κατηγορία των έργων που θα μπορούν λάβουν επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης το οποίο καθορίζεται με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της ΡΑΕ, πρέπει να προστεθούν πρωτίστως τα έργα γεωθερμίας σε νησιά, τα οποία λόγω της πολυπλοκότητας τους και του υψηλού κόστους έρευνας που προϋποθέτουν για την εύρεση του απαραίτητου γεωθερμικού δυναμικού, δεν εμφανίζονται στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Επιπλέον στην περίπτωση ανάπτυξης έργων γεωθερμίας σε νησιά, ο επενδυτής εκτός από το κόστος της έρευνας επιβαρύνεται εξολοκλήρου και το κόστος της υποθαλάσσιας διασύνδεσης. Ειδικότερα στις συγκεκριμένες παραγράφους προβλέπεται προσαύξηση της τιμής του ανωτέρω Πίνακα 1 ως και 25% για αιολικά έργα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, εφόσον ο κάτοχος της Άδειας Παραγωγής αναλάβει εξ ολοκλήρου το κόστος της νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη πρέπει να επεκταθεί και για τα έργα γεωθερμίας, που επίσης αντιμετωπίζουν πρόβλημα διοχέτευσης της παραγόμενης ενέργειας και απαιτούν κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.
16 Παράγραφος 1 (κατηγοριοποίηση και τιμές αναφοράς) : Σε καμία περίπτωση μια αιολική εγκατάσταση μικρού μεγέθους (π.χ. κάτω των 3MW ή των 3 μονάδων παραγωγής (ανεμογεννητριών) δεν έχει τα ίδια κόστη με μια μεγαλύτερη για να έχει και την ίδια τιμή αναφοράς. Τα σταθερά κόστη της επένδυσης είναι ακριβώς ίδια με μια μεγάλη εγκατάσταση στην οποία επιμερίζονται σε περισσότερα MW ενώ και τα κόστη προμήθειας εξοπλισμού (ανεμογεννητρίες) είναι τουλάχιστον 20% υψηλότερα ανά MW. Αυτά μπορούν να επιβεβαιωθούν με μερικά	

	τηλέφωνα από τους αντιστοιχείους 3-4 προμηθευτές ανεμογεννητριών. Γιατί δεν έχει ληφθεί αυτό υπόψη ? Επίσης, λόγω του κορεσμού των δικτύων διανομής από μονάδες ΦΒ από το 2010 έως το 2013, οι μικρές μονάδες δεν έχουν κανένα πλεονέκτημα ευκολότερων διασυνδέσεων. Ένα έργο 3MW απαιτεί την ίδια διασύνδεση με ένα 10MW και σχεδόν την ίδια με ένα 20MW. Οπότε τα κόστη διασύνδεσης ανά MW είναι πολύ μεγαλύτερα για ένα μικρό έργο. Συνεπώς, η κατηγοριοποίηση το σχέδιο νόμου λειτουργεί ως αντικίνητρο για την υλοποίηση μικρών και διεσπαρμένων μονάδων από μικρομεσαίους επενδυτές (Ελληνες κατά πλειοψηφία), υπέρ μεγαλύτερων επενδύσεων από πολυεθνικές κατά κύριο λόγο, με μικρότερη προστιθέμενη αξία ανά MW για την ελληνική οικονομία. Για πιο λόγο για παράδειγμα να καταργηθεί η κατηγορία των 5MW στα αιολικά ? Η κατάργηση της αποτελεί μια ασυνέπεια σε σχέση με τις αναπτυξιακές πολιτικές και μια άδικη και αχρείαστη απλούστευση. Ας είναι μικρότερη από 98€ η ΤΑ για τα αιολικά πάνω από 5MW και μεγαλύτερη για τα μικρότερα. Γιατί ταγκουνευόμαστε τις κατηγορίες ? Ας μπει άλλη μία κατηγορία λουπόν στα 5MW (όπως υπήρχε με το προηγούμενο πλαίσιο) και γιατί όχι άλλη μία στα 15MW? Γιατί να μην ενθαρρύνουμε τις μικρότερες επενδύσεις που είναι και σε μεγαλύτερο ποσοστό ελληνικές ? Επίσης λανθασμένη είναι η θεώρηση ότι όλα τα αιολικά στο διασυνδεδεμένο σύστημα μοιράζονται το ίδιο CF=24,5%. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν συγκεκριμένες περιοχές (στοιχεία από εν λειτουργία έργα) όπως Λακωνία, Θράκη, Εύβοια, Βοιωτία, με πολύ πλεονεκτικότερα CF άνω του 30-35%. Σε αυτές τις περιοχές το σχέδιο νόμου με 98€ θα οδηγήσει σε υπεραποζημιώσεις. Είναι μύθος ότι σε αυτές τις περιοχές οι διασυνδέσεις κοστίζουν παραπάνω σε σχέση με άλλες περιοχές. Πλέον σε όλη την επικράτεια υπάρχει κορεσμός των δικτύων σε κάθε επίπεδο δικτύου διανομής, μεταφοράς, ΥΣ (σύμφωνα με τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ από το 2013). Αρα σε όλη την επικράτεια τα έργα διασύνδεσης είναι ακριβά. Γιατί λουπόν κι εδώ να μην υπάρχει κάποια διάκριση για να αποφευχθούν οι υπεραποζημιώσεις; Γιατί να "τσιγκουνευτούμε" την κατηγοριοποίηση; Το λάθος αυτό λειτουργεί και πάλι εις βάρος της διασποράς της αιολικής ισχύος και υπέρ της συγκέντρωσης της τόσο χωρικά όσο και επιχειρηματικά. Εφόσον μάλιστα υπάρχουν επίσημα στοιχεία από εν λειτουργία έργα, η υπεραποζημίωση σε περιοχές υψηλού αιολικού δυναμικού του διασυνδεδεμένου συστήματος είναι εύκολο να αποδειχθεί και να οδηγήσει σε προσβολή του νέου πλαισίου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο καθιστώντας το διαβλητό. Στην αξιολόγηση των υπαρχόντων στοιχείων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η εξέλιξη της τεχνολογίας. Πλέον τα 2MW επιτυγχάνονται με πτερωτή 90-100μ αντί 70-80 των εν λειτουργία έργων στις περιοχές αυτές γεγονός που οδηγεί σε πολύ υψηλότερα CF σε σχέση με τα αναφερόμενα. Περισσότερες κατηγορίες λουπόν για τα αιολικά ακόμα και χωρικά. Τα απαραίτητα στοιχεία για να γίνει η χωρική διάκριση υπάρχουν έτοιμα στο ΛΑΓΗΕ.
--	--

17	Αξιότιμοι κύριοι, Η Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης της Βιομάζας (ΕΛΕΑΒΙΟΜ) έχει να επισημάνει ότι, όπως γίνεται σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες της Ευρώπης, όπου η εξασφάλιση υψηλής ενεργειακής αποδοτικότητας είναι βασική τεchnο-οικονομική παράμετρος, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει ένα bonus στην Τιμή Αναφοράς της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν αυτή συνοδεύεται από την ταυτόχρονη παραγωγή θερμότητας. Το bonus αυτό θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 20-30% Με τον τρόπο αυτό δίνονται επαρκή κίνητρα για αξιοποίηση της συμπαραγόμενης θερμότητας στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Σημειωτέον ότι, αν ενισχυθεί η ΣΗΘΥΑ από βιομάζα, τότε αναμένονται νέες επενδύσεις και στην αγροτική οικονομία που θα αξιοποιούν την συμπαραγόμενη θερμική ενέργεια (π.χ. θερμοκήπια, ξηραντήρια αγροτικών προϊόντων, κ.λπ.) αλλά και σε άλλες εφαρμογές (π.χ. τηλεθέρμανση μικρών οικισμών, Κέντρα Υγείας, Δημοτικά Κτίρια, κ.λπ.)	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
18	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ Δυστυχώς για μια ακόμη φορά, σε ένα ακόμη νέο νομοσχέδιο, τα πραγματικά νούμερα και οι αριθμοί των επενδύσεων δεν αφορούν την πολιτική ηγεσία. Η μείωση των τιμών πώλησης του ηλεκτρικού ρεύματος για τις μονάδες βιοαερίου, ανεξαρτήτως του νέου μοντέλου, αποδεικνύει τελικά ότι ένας επενδυτής θα πρέπει να θεωρεί δεδομένο ότι σε κάθε πολιτική αλλαγή θα μειώνονται και τα έσοδα των έργων. Στην επενδυτική πραγματικότητα οι «καλές προθέσεις» δεν έχουν καμία θέση. Οι αριθμοί, τα κόστη, και η σκληρή πραγματικότητα είναι αυτά που έχουν σημασία. Παρόλο τις τεκμηριωμένες παρεμβάσεις του Συνδέσμου μας στους αποφασίζοντες, ότι η έστω και παραμικρή μείωση στις τιμές πώλησης του ρεύματος θα καταστήσει τα έργα μη βιώσιμα, το Υπουργείο επιμένει στην λογική των προηγούμενων κυβερνήσεων. "Αφού δεν υπάρχουν χρήματα, θα πρέπει να μειωθούν και οι τιμές". Θεωρούμε ότι μια ελκυστική δήλωση εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας, ότι η παρούσα οικονομική κατάσταση της χώρας δεν μπορεί να υποστηρίξει παρόμοιες επενδύσεις θα άρμοζε περισσότερο. Παρόλα αυτά, καταθέτουμε τις προτάσεις μας, μήπως και τελευταία στιγμή μπορούν να σωθούν κάποια έργα: ΑΡΘΡΟ 1: ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ≤999KW Σύμφωνα με το Άρθρο 2 (Κατηγορίες σταθμών και Τιμές Αναφοράς), προβλέπονται δύο κατηγορίες σταθμών Βιοαερίου: • Με εγκατεστημένη ισχύ ≤3MW, με Τιμή Αναφοράς (TA)=225€/MWh, • Με εγκατεστημένη ισχύ >3MW, με Τιμή Αναφοράς (TA)=204€/MWh. Οι Εγκαταστάσεις Βιοαερίου που έχουν ήδη υλοποιηθεί και τεθεί σε λειτουργία στην Ελλάδα είναι όλες μικρότερες του 1MW και η μέγιστη πλειοψηφία μικρότερες του 0,5 MW (3 Μονάδες από 950 KW έως 999 KW - 7 Μονάδες από 245 KW έως 500KW -1 Μονάδα των 120KW). Επίσης από τις σχετικά ώριμες προς υλοποίηση Μονάδες, ήτοι τις 23 Μονάδες που είναι ήδη συμβολαιοποιημένες στον ΔΕΔΔΗΕ (Ιανουάριος 2016), η συντριπτική πλειοψηφία, ήτοι 17 Μονάδες είναι μικρότερες του 1MW, ενώ 4 Μονάδες είναι από 2956 KW έως	Τα θέματα αυτά θα διερευνηθούν περαιτέρω στην Ομάδα Εργασίας η οποία πρόκειται να συσταθεί για το σκοπό αυτό. Όσον αφορά στα όρια ισχύος FIT, οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν διότι έρχονται σε αντίθεση με την παρ. 124 των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020).

	3000KW και 2 Μονάδες είναι από 5250 KW έως 6000KW. Τα παραπάνω δείγματα, αντιπροσωπευτικά ως προς τις δυναμικότητες μονάδων Βιοαερίου που είναι εφικτές στην Ελλάδα, (από άποψη συγκέντρωσης πρώτης ύλης, αλλά και λιγότες δυνατότητες), δείχνουν ότι η υιοθέτηση μιας γενικευμένης Κατηγορίας Βιοαερίου με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 3 MW είναι άστοχη και μη αντιπροσωπευτική. Οι παράμετροι υλοποίησης και λειτουργίας διαφοροποιούνται ουσιαστικά από Μονάδα ισχύος ≤ 1 MW σε μονάδα 3 MW και ακόμη περισσότερο σε μονάδες μεγαλύτερες των 3 MW. Εφ' όσον δε το τυπικό έργο αναφοράς της Κατηγορίας έχει υπολογισθεί να καλύπτει μεγάλα έργα ισχύος μέχρι 3 MW, προφανώς δεν καλύπτει ικανοποιητικά τα έργα μικρότερου μεγέθους. Αυτό τεκμηριώνεται από τα λογιτιστοποιημένα κοστολόγια κατασκευής των ήδη κατασκευασμένων μονάδων, από τα οποία προκύπτει ότι οι τυπικές τιμές CAPEX (€/kW) και OPEX (% του CAPEX) που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των Τιμών Αναφοράς (TA) για το βιοαέριο είναι σαφώς υποεκτιμημένες, και ειδικά για τα μικρά μεγέθη μονάδων (≤ 999KW), τα οποία είναι και αυτά που μπορούν να υλοποιηθούν στην Ελλάδα. Θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στις μονάδες μικρότερου μεγέθους (≤ 999KW), που έχουν αναλογικά αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης, να εκμεταλλευθούν τις ελάχιστα μεγαλύτερες ταρίφες του προηγούμενου νόμου, άλλως εξομοιώνονται ανισότητα με τις άλλες κλίμακας μεγάλες εγκαταστάσεις. Θα πρέπει ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ να γίνει κατανοητό, ότι τα μοντέλα υπολογισμού απόδοσης σταθμών βιοαερίου που ισχύουν στην Ευρώπη δεν ισχύουν στην Ελλάδα. Αναφέρουμε τους λόγους: 1. Υψηλό κατασκευαστικό κόστος: Εξαιτίας του αντιοισιμικού κανονισμού, το κόστος κατασκευής μιας μονάδας βιοαερίου στην Ελλάδα είναι περίπου 30% ακριβότερο από μια αντίστοιχη στην Ευρώπη. 2. Απαίτηση Παστερίωσης: Μια επιπλέον ελληνική πρωτοτυπία είναι η υποχρέωση εγκατάστασης παστερίωσης σε περιπτώσεις όπου σαν πρώτες ύλες των μονάδων βιοαερίου έχουμε υποπροϊόντα/απόβλητα της κατηγορίας II (κοπριά κλπ.), άρα σχεδόν το σύνολο των σταθμών βιοαερίου. Απαιτείται δηλαδή να παστεριώνεται η κοπριά βοοειδών (η οποία προέρχεται από νομίμως εν λειτουργία στάβλους!!) πριν την είσοδο της στην μονάδα βιοαερίου. Η συγκεκριμένη απαίτηση αυξάνει κατακόρυφα το κατασκευαστικό κόστος αλλά και τις δαπάνες αφού σημαντική ποσότητα παραγόμενου ρεύματος αντί να πουλιέται στο δίκτυο πρέπει να χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της παστερίωσης. 3. Οργανικά απόβλητα σε υγρή μορφή: Σχεδόν το σύνολο των μονάδων βιοαερίου στην Ελλάδα δεν χρησιμοποιούν φυτά και ενεργειακές καλλιέργειες σαν πρώτη ύλη. Χρησιμοποιούν αποκλειστικά οργανικά απόβλητα. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των οργανικών αποβλήτων που διατίθενται σαν πρώτη ύλη στις μονάδες βιοαερίου είναι σε υγρή μορφή. Αυτό αυξάνει τον απαιτούμενο όγκο κατασκευής των χωνευτών (Δεξαμενών αναερόβιας χώνευσης), με συνέπεια την ακόμα μεγαλύτερη αύξηση του κατασκευαστικού κόστους. 4. Αυξημένο κόστος μισθοδοσίας: Οι μονάδες βιοαερίου απασχολούν κατά πολύ μεγαλύτερο αριθμό μόνιμου προσωπικού από ότι αντίστοιχες μονάδες στην Ευρώπη, παρόλο που λανθασμένα έχει επικρατήσει η άποψη ότι μια μονάδα βιοαερίου στην Ελλάδα λειτουργεί με 1-2 άτομα. Στην Ελλάδα βάσει Νόμου, ο επενδυτής της μονάδας βιοαερίου είναι υποχρεωμένος να απασχολεί μηχανικούς βάρδιας, αυξάνοντας κατά πολύ το κόστος μισθοδοσίας.
--	--

	5. Μη εφαρμογή του Gate Fee: Η έννοια του Gate Fee, αναφέρεται στην εισφορά/τέλος που πρέπει να πληρώνει ο ρυπαίνων, για τις αγροτοβιομηχανικές μονάδες (κτηνοτροφικές μονάδες, τυροκομία, ελαιουργία κλπ), για κάθε τόνο υποπροϊόντων/αποβλήτων όπου παράγουν και τα διαθέτουν σαν πρώτη ύλη σε μια μονάδα βιοαερίου. Στην Ελλάδα παρατηρείται το μοναδικό φαινόμενο «Ο ρυπαίνων να πληρώνεται!» σε αντίθεση από τον υπόλοιπο κόσμο που ισχύει η βασική αρχή «Ο ρυπαίνων πληρώνει» μέσω της εισφοράς του 3% επί του τζίρου. Πάγια θέση του Συνδέσμου μας είναι ότι η εισφορά του 3% επί του τζίρου στις τοπικές κοινωνίες είναι αντίθετη σε βασικές κοινοτικές οδηγίες για ότι αφορά το βιοαέριο. 6. Συντήρηση οχημάτων – Λειτουργικά έξοδα μεταφοράς: Το κόστος του πετρελαίου και το κόστος συντήρησης των μεταφορικών μέσων για την μεταφορά των οργανικών αποβλήτων στην Ελλάδα και ιδιαίτερα σε δύσβατες περιοχές όπως αυτές που υπάρχουν μεγάλη συγκέντρωση οργανικών αποβλήτων αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα και το μεγαλύτερο κόστος στα λειτουργικά έξοδα της μονάδας βιοαερίου στην Ελλάδα. 7. Επιπλέον μεταφορικό κόστος: Η ακτίνα μεταφοράς των οργανικών αποβλήτων στην μονάδα βιοαερίου έχει πρωτεύοντα ρόλο στον λειτουργικό κόστος. Δυστυχώς η γεωγραφική θέση των αγροτοβιομηχανικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα έχει σαν αποτέλεσμα μεγαλύτερη ακτίνα μεταφοράς από τα ευρωπαϊκά στάνταρντ. Με βάση αυτά η ιδανική μέγιστη μεταφοράς πρέπει να είναι μέγιστη 5-6 χιλιόμετρα από το αγροτεμάχιο εγκατάστασης της μονάδας βιοαερίου. Στην πραγματικότητα όμως η πραγματική ακτίνα είναι περίπου κατ' ελάχιστο στα 15 χιλιόμετρα, γεγονός που αυξάνει κατά πολύ το μεταφορικό κόστος. 8. Κακή κατάσταση της οδοποιίας: Μια σημαντική λεπτομέρεια, η οποία δεν είναι γνωστή, είναι η κατάσταση του οδικού δικτύου και της πρόσβασης στις μονάδες παραγωγής των αποβλήτων. Η ελληνική επαρχία και ειδικότερα οι αμυνώς κτηνοτροφικές και ελαιοπαραγωγικές περιοχές, διαθέτουν παλαιό οδικό δίκτυο, όπου ιδιαίτερα τον χειμώνα γίνεται πολύ δύσβατο. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, το πολύ υψηλό κόστος μεταφοράς των αποβλήτων 9. Κακή κατάσταση των κτηνοτροφικών μονάδων: Το 80% των αδιάθετων οργανικών αποβλήτων προέρχεται από κτηνοτροφικές μονάδες. Το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό αυτών, είναι παλιές κτηνοτροφικές μονάδες, με πολύ άσχημη πρόσβαση και παλιές εγκαταστάσεις. Ιδιαίτερα στις αγελαδοτροφικές μονάδες, οι οποίες αποτελούν την κύρια πηγή αφενός της περιβαλλοντικής μόλυνσης αλλά και αφετέρου της προμήθειας των πρώτων υλών της μονάδας βιοαερίου, δεν διαθέτουν τις περισσότερες φορές σύγχρονες εγκαταστάσεις συλλογής της κοπριάς. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση της συλλογής και μεταφοράς της κοπριάς. 10. Επιπλέον οχήματα μεταφοράς: Το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό των κτηνοτροφικών μονάδων, είναι παλιές κτηνοτροφικές μονάδες, με πολύ άσχημη πρόσβαση και παλιές εγκαταστάσεις. Ιδιαίτερα στις αγελαδοτροφικές μονάδες, οι οποίες αποτελούν την κύρια πηγή αφενός της περιβαλλοντικής μόλυνσης αλλά και αφετέρου της προμήθειας των πρώτων υλών των μονάδων βιοαερίου που πρόκειται να υλοποιηθούν, δεν διαθέτουν τις περισσότερες φορές σύγχρονες εγκαταστάσεις συλλογής της κοπριάς. Το αποτέλεσμα είναι να αναγκάζεται η μονάδα βιοαερίου σε χρησιμοποίηση επιπλέον μεταφορικών οχημάτων, έτσι ώστε να προετοιμάζεται η μεταφορά της κοπριάς από την προηγούμενη ημέρα, πριν γίνει η μεταφορά της κοπριάς στην μονάδα βιοαερίου. 11. Διάθεση υπολείμματος: Αუξημένες δαπάνες διάθεσης υπολείμματος, οι οποίες δαπάνες είναι όλες αναλογικά μεγαλύτερες στις μικρότερες μονάδες.
--	--

	ΠΡΟΤΑΣΗ: Μετά την παράγραφο 11 του Άρθρου 1, παρεμβάλλεται παράγραφος 12, με το εξής περιεχόμενο: «Οι σταθμοί Βιοαερίου εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 999kW, δεν λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση του παρόντος άρθρου και δεν υπόκεινται στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3, αλλά αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 όπως ισχύει, μέχρι την κάλυψη του ορίου των 50MW το οποίο έχει τεθεί για εγκαταστάσεις Βιοαερίου (όριο που έχει τεθεί σύμφωνα με τον Ν. 4254/ΦΕΚ85Α/7.4.2014/Υποπαράγραφος ΙΓ.5, περίπτωση 2). ΆΡΘΡΟ 1Α: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗ: Στο τέλος της παραγράφου 2 να προστεθεί: «Η έμφαση στην επί τόπου παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τοπικές ενεργειακές πρώτες ύλες. Η διασύνδεση με την αγροδιατροφική αλυσίδα, συμβάλλοντας στην βιωσιμότητά της με την εξασφάλιση πρόσθετου εισοδήματος, την αύξηση της απασχόλησης προσωπικού και την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων». Η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας αποτελεί προτεραιότητα για τη χώρα, καθώς συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενισχύοντας ταυτόχρονα και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Η έμφαση στην επί τόπου παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τοπικές ενεργειακές πρώτες ύλες. Η διασύνδεση με την αγροδιατροφική αλυσίδα, συμβάλλοντας στην βιωσιμότητά της με την εξασφάλιση πρόσθετου εισοδήματος, την αύξηση της απασχόλησης προσωπικού και την αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων». ΑΡΘΡΟ 1: ΟΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΤΙΜΗΣ (Διευκρινιστικό αλλά πολύ σημαντικό). Στην παράγραφο 5 προβλέπεται: «5. Η Λειτουργική Ενίσχυση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πληρούν κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α. αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης 3MW, β. λυτοί σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης των 500kW, γ. επιδεικτικά έργα που εγκαθίστανται από το ΚΑ.Π.Ε., πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή ινστιτούτα στο πλαίσιο επιδεικτικού ή ανάλυσης προγράμματος και για όσο διαρκεί το πρόγραμμα,
--	---

	αποδίδεται στη βάση μιας Σταθερής Τιμής, η οποία ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς.....». ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ: Με την διατύπωση αυτή δεν περιλαμβάνονται στους σταθμούς οι οποίοι υπάγονται στο σύστημα Σταθερής Τιμής οι σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής Ισής με 3MW και με 500kW αντίστοιχα. Σημειωτέον ότι στο κείμενο Νομοσχεδίου που είχε δοθεί στην προδιαβούλευση η διατύπωση ήταν «εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ισχύ έως 500kW». Επίσης κατά πάγια τακτική στις ρυθμίσεις αυτού του είδους (και σε άλλες θέσεις του παρόντος Νομοσχεδίου) τα όρια τίθενται με την λογική του μικρότερου ή ίσο (≤) ΠΡΟΤΑΣΗ: Η διατύπωση να γίνει: «5. Η Λειτουργική Ενίσχυση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πληρούν κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α. αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3MW, β. λουπτοί σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 500kW, γ. επιδεικτικά έργα που εγκαθίστανται από το ΚΑ.Π.Ε., πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή ινστιτούτα στο πλαίσιο επιδεικτικού ή αναλογου προγράμματος και για όσο διαρκεί το πρόγραμμα, αποδίδεται στη βάση μιας Σταθερής Τιμής, η οποία ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς.....».	
19	Αθήνα, 27 Ιουνίου 2016 Άρθρο 2, παρ. 5. Αλλαγή ΤΑ με έκδοση ΥΑ. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 προβλέπεται ότι: Η Απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζει τις Τιμές Αναφοράς των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μετά την παρέλευση ενός ημερολογιακού έτους από την παρέλευση του έτους έκδοσης της Απόφασης αυτής, με την εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων του Πίνακα 1 του παρόντος άρθρου, όπου ισχύουν κατά το επόμενο ημερολογιακό έτος από την παρέλευση του έτους έκδοσή της.... Δηλαδή ένα ΜΥΗΕ, το οποίο απαιτεί για την κατασκευή του χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 2 ετών ενδέχεται να αντιμετωπίσει την κατάσταση να συνδεθεί με διαφορετική τιμή από αυτή που χρησιμοποιήθηκε. Αυτή η ρύθμιση είναι υπέρ του δέοντος αυστηρή και θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα στη χρηματοδότηση των έργων. Η διάταξη θα πρέπει να τροποποιηθεί στην αρχική της μορφή η οποία προέβλεπε «ειδικά για τους αιολικούς και τους μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι νέες Τ.Α. ισχύουν μετά την παρέλευση δύο ημερολογιακών ετών από την παρέλευση του έτους έκδοσής της».	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.

20	Ο τρόπος τιμολόγησης της παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού & Θερμότητας Ύψλης Αποδοτικότητας (ΣΗΘΥΑ) του Ν. 4254/2014 και του προς διαβούλευση Σχεδίου Νόμου κατά την άποψη του ΕΣΣΗΘ, χρειάζεται σημαντικές τροποποιήσεις και διορθώσεις για να καταστεί λειτουργικός. Βασικά σημεία διαφωνίας του ΕΣΣΗΘ που εμπεριέχει και σοβαρά επιστημονικά λάθη, είναι ότι: 1. Εισάγονται «νέες» κατηγορίες ΣΗΘΥΑ που δεν έχουν καμία πρακτική εφαρμογή, όπως π.χ. αυτή του Συνδυασμένου Κύκλου με ανάκτηση θερμότητας με ισχύ μικρότερη του 1 MWe! Όλοι γνωρίζουν ότι τέτοιοι σταθμοί είναι τουλάχιστον 100 MWe. 2. Δεν γίνεται αντλητικό για ποιο λόγο γίνεται διάκριση μεταξύ ειδών των διαφόρων τεχνολογιών ΣΗΘΥΑ, εφόσον τελικά χρησιμοποιούνται για όλες οι ίδιοι σχεδόν βαθμοί απόδοσης και παραπλήσια σταθερά μέρη, παρόλο που τις αναφερόμενες τεχνολογίες τις χωρίζουν ενίοτε πολύ μεγάλες διαφορές σε βαθμούς απόδοσης, κόστος ανά εγκατεστημένο MWe, κλπ. 3. Ο περίπλοκος τύπος που υπολογίζει το ΠΤ δεν έχει ούτε φυσικό, ούτε πρακτικό νόημα και είναι λάθος από επιστημονικής άποψης, αφού, όταν εκτελεστούν οι μαθηματικές πράξεις, στον παρονομαστή έχουμε το γινόμενο «απόδοσης θερμικού συστήματος συμβατικού τύπου» επί «ηλεκτρικής απόδοσης συστήματος ΣΗΘΥΑ»! 4. Οι επιμέρους βαθμοί απόδοσης που αντιστοιχούν σε διατάξεις με μεγαλύτερο ηλεκτρικό βαθμό απόδοσης από θερμικό, γεγονός δυνατό μόνο σε εγκαταστάσεις συνδυασμένου κύκλου. Οι βαθμοί απόδοσης αντίκεινται τόσο στην ελληνική νομοθεσία (Ν. 3734/2009), όσο και στην αντίστοιχη Κοινοτική. Για το λόγο αυτό, αλλά και για την αποφυγή άσκοπτης περιπλοκότητας στον τύπο υπολογισμού, θα ήταν εύλογη η υποκατάσταση του κλάσματος αυτού από κάποιο σταθερό πολλαπλασιαστή, ο οποίος όμως θα πρέπει να είναι σημαντικά μεγαλύτερος από τον προτεινόμενο, έτσι ώστε να αντιμετωπίζεται δίκαια και ορθολογικά η ΣΗΘΥΑ. 5. Η εισαγωγή/πρόβλεψη για αποζημίωση έναντι κόστους προμήθειας δικαιωμάτων εκπομπών CO2 ενώ είναι προς τη σωστή κατεύθυνση που την επικροτούμε απολύτως, θεωρούμε ότι από τον υπολογισμό της αποζημίωσης CO2 θα πρέπει να απαλειφθεί ο συντελεστής 0,37, που δεν έχει κανένα νόημα από επιστημονικής πλευράς. Θεωρούμε ότι υπάρχει ένας σοβαρός δογματισμός, που ξεκίνησε από το νόμο Ν. 4254/2014 και συνεχίζεται έως σήμερα παρά τις παρατηρήσεις του ΕΣΣΗΘ ότι η ανάλυση αυτή είναι λάθος, είναι "οικονομικίστικη" και δεν προωθεί τη ΣΗΘΥΑ.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
----	---	--

21	Στον Πίνακα 1 (Άρθρο 2), οι Τιμές Αναφοράς ορίζονται χωρίς δεδομένα, μεθοδολογία και επεξηγήσεις, ενώ λείπει ο τύπος υπολογισμού και αναθεώρησης που επιβάλλεται κατ' έτος. Είναι πολύ χρήσιμο για λόγους διαφάνειας και αποφυγής αυθαιρεσιών και διακρίσεων να παρέχονται σε Παράρτημα του νόμου όλα τα στοιχεία με τις αξιόπιστες πηγές τους από το εσωτερικό και εξωτερικό, τα δεδομένα και ο τύπος υπολογισμού και αναπροσαρμογής, ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να έχει πρόσβαση. Η κατ' έτος αναθεώρηση θα μπορούσε να γίνεται από την ΡΑΕ χωρίς να χρειάζεται υπουργική απόφαση κάθε φορά, εφόσον βέβαια εξασφαλίζεται η απαραίτητη διαφάνεια. Επίσης, στον Πίνακα 1 (Άρθρο 2), δίδονται Τιμές Αναφοράς για όλες τις ΑΠΕ πλην φωτοβολταϊκών, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα. Η παραπομπή στο Άρθρο 27Α του Ν3734/2009 είναι άκαιρη, άστοχη και αναποτελεσματική, αφού αυτό δεν έχει καμιά σχέση με την αγορά. Το Άρθρο 27Α με ένα υποθετικό σενάριο ξεπεράσθηκε αμέσως από την αγορά αλλά παρέμεινε άθικτο στα επόμενα χρόνια με όλες τις συνέπειες. Επομένως, χρειάζεται κάτι νέο που ανταποκρίνεται στην αγορά και τις τάσεις που προδιαγράφονται με τις ραγδαίες εξελίξεις στις τεχνολογίες φωτοβολταϊκών, τόσο για Φ/Β εφαρμογές κάτω των 500kW όσο και άνω των 500 ή 1.000kW. Είναι πολύ πιο απλός και διαφανής ο υπολογισμός κόστους παραγωγής στα Φ/Β σε σχέση με τις λουπές ΑΠΕ και πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον Πίνακα 1, ανεξαρτήτως των διαγωνιστικών διαδικασιών. Τέλος, στον Πίνακα 1 (Άρθρο 2), για την Βιομάζα δίδονται τιμές αναφοράς (ΤΑ) για διάφορες κατηγορίες εφαρμογών με τις τεχνολογίες τους. Ίσως θα ήταν χρήσιμο για να δοθεί ώθηση στις εφαρμογές, εκτός από την διάκριση σε μικρά και μεγάλα έργα για τις αντίστοιχες τιμές από την οικονομία κλίμακας, να γίνεται διάκριση σε γεωργική/δασική και κτηνοτροφική βιομάζα και στην ενεργειακή αξιοποίηση αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων. Αυτή η διάκριση θα συμβάλει στην υποστήριξη τομέων που μένουν αδρανείς με αναμενόμενα μεγάλα οφέλη, ενώ θα καταστήσει τον νόμο πιο λειτουργικό χωρίς παρερμηνείες και αυθαιρεσίες. Ομοίως, στην ΣΗΘΥΑ, εκτός από την διάκριση των μεγεθών ισχύος για τις ΤΑ, αναφέρονται αρκετές υποπεριπτώσεις με τις τεχνολογίες, σε σημείο να δίδεται η εντύπωση ότι οι τιμές στοχεύουν σε τεχνολογίες. Στόχος είναι η υψηλότερη ενεργειακή απόδοση με έναν απλό και λειτουργικό νόμο δίδοντας στους επενδυτές την επιλογή της πιο αποδοτικής τεχνολογίας. Ο νόμος με τις πολλές υποπεριπτώσεις και τις λεπτομέρειες θα αντιμετώπισει προβλήματα στην εφαρμογή του, ενώ θα προσφέρεται και για αυθαιρεσίες.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
22	Αγαπητοί κύριοι, ξεφυλλίζοντας τον κανονισμό διαπιστώνω πως δεν υπάρχει πρόβλεψη για πλωτές κατασκευές. Αν ο κανονισμός προβλέπεται να έχει χρήση στο εγγύς μέλλον θεωρώ πως έπρεπε να υπάρχουν παράγραφοι αναφοράς σε πλωτές ανεμογεννήτριες, γεννήτριες ηλ. ρεύματος από θαλάσσια κύματα, ιονισμό της ατμόσφαιρας ή άλλων υλικών. Πολλά από αυτά βρίσκονται ήδη σε εφαρμογή και κάποια άλλα σε τελικό στάδιο. Η αιολική και ηλιακή ενέργεια βρίσκονται στο προσκήνιο εδώ και 30 χρόνια τουλάχιστον. Προσωπική μου γνώμη είναι πως ο κανονισμός θα πρέπει να πλατειάσει περισσότερο.	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.

23	Προτείνεται η τιμολόγηση μικρών αιολικών εγκαταστάσεων με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{MW}$ να γίνεται βάση της τιμολόγησης των μικρών υδροηλεκτρικών έργων. <table><tr><th>Κατηγορία έργων</th><th>T.A. (€/MWh)</th></tr><tr><td>Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις</td><td>100</td></tr><tr><td>Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά</td><td>100</td></tr></table>	Κατηγορία έργων	T.A. (€/MWh)	Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις	100	Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά	100	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.
Κατηγορία έργων	T.A. (€/MWh)							
Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις	100							
Αιολική Ενέργεια με εγκατεστημένη ή αποδιδόμενη ισχύ $\leq 3\text{ MWe}$ που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά	100							
24	Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται με ηλιοθερμικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς σύστημα αποθήκευσης 257 Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται με ηλιοθερμικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύστημα αποθήκευσης, το οποίο εξασφαλίζει τουλάχιστον 2 ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο Η τιμολόγηση αυτή είναι απαράδεκτη 1. Η τεχνολογία αυτή έχει κριθεί και δεν προωθείται παρά μόνο όταν κάποιος μπορούν να διασφαλίσουν τέτοιες απαράδεκτες τιμές για 25 χρόνια!!! 2. Από την στιγμή που η τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έχει χαμηλό κόστος παραγωγής και σε συνδυασμό με μπαταρίες μπορούν να πετύχουν χαμηλότερες τιμές από τα ηλιοθερμικά. 3. Όταν όλες οι τεχνολογίες πάνε σε καθεστώς feed in premium εδώ επιμένουμε σε feed in tariff και μάλιστα για 25 έτη. Ο μόνος λόγος για να υπάρχει αυτή η τιμολόγηση είναι γιατί κάποιος πρέπει να πραγματοποιήσει κάποια συγκεκριμένη "επένδυση" με κάθε της τιμολόγησης των ΑΠΕ".	Το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.						

25	1. Παραγωγή ενέργειας από βιορευστά. 1.1 Από έγγραφη επικοινωνία που υπάρχει με το Υπουργείο οικονομικών προκύπτει ότι εφόσον βιορευστά εισαχθούν από το εξωτερικό θα επιβιβάζεται ειδικός φόρος κατανάλωσης 330 Ευρώ /τόνος ή μεγαλύτερος πλέον, εφόσον δεν υπάρχει κάποια μεταποιητική δραστηριότητα, πχ μετατροπή σε βιοντίζελ ή ραφινάρισμα του πρωτογενούς λαδιού. Ως εκ τούτου λόγω της επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης η επιλογή βιορευστών χωρίς ενδιάμεση μεταποίηση είναι επένδυση με ζημιά. Τρία χρόνια αναμένεται από το Υπουργείο διευκρίνιση για την επιβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Όλα τα εγχώρια λάδια ανακύκλωσης αγοράζονται για παραγωγή εμπορικού βιοντίζελ σε τιμές υψηλότερες από αυτές που είναι δυνατόν να διατεθούν για ΑΠΕ. Για ποιο λόγο δεν δίδεται μία διευκρίνιση σχετική? 2. Παραγωγή ενέργειας από βιομάζα 2.1 Η βιομάζα για να έρθει στην κατάσταση υγρασίας και μεγέθους που απαιτείται προκειμένου ξεκινήσει η διαδικασία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να δαπανηθεί κάποια ηλεκτρική ενέργεια σχετικά. Αν λοιπόν χρειάζεται να παραχθεί ισχύς 1 MW για το δίκτυο η εγκατεστημένη ηλεκτροπαραγωγός ισχύς πρέπει να είναι ενδεχομένως και 1,2 MW. Η ΔΕΗ δεν επιτρέπει την εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγών ζευγών υψηλότερης ισχύος από την τελικά απορροφώμενη από το δίκτυο για ιδιοκατανάλωση. Έτσι ο επενδυτής θα αναγκάζεται να αγοράζει ισχύ και ενέργεια από το δίκτυο για να λειτουργήσει ο σταθμός αφού η ιδιοκατανάλωση δεν επιτρέπεται. 3. Βιομάζα και βιορευστά Στα έργα ΑΠΕ από βιομάζα και βιορευστά χρησιμοποιούνται μηχανές εσωτερικής καύσης και γεννήτριες. Η αποδοδόμενη στο δίκτυο ηλεκτρική ισχύς πρέπει να προκύπτει από μία ίσης ονομαστικής ισχύος μηχανή εσωτερικής καύσης και γεννήτρια. Δηλαδή εφόσον κάποιος θέλει να επενδύσει σε ένα έργο 100 kW ηλεκτρικής ισχύος θα πρέπει να αγοράσει εξοπλισμό ισχύος το πολύ 100 kW Αυτή η απαίτηση λέγεται continuous rating απαίτηση και δεν υπάρχουν μηχανές αυτής της μορφής σε χαμηλής ισχύος εγκαταστάσεις. Το Υπουργείο θα πρέπει να εισηγηθεί προς τη ΔΕΗ ένα περιθώριο ισχύος ανάμεσα στην τελικά αποδοδόμενη ηλεκτρική ισχύ και την εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ 4. Όροι σύνδεσης Η χρονική διάρκεια όρων σύνδεσης για έργα σχετικά μικρής ισχύος 500-1000KW ξεπερνά τον ενάμιση χρόνο. Είναι αποφασισμένο το κράτος να επιταχύνει αυτό το ρυθμό? 5. Παραγωγή ενέργειας από ηλιοθερμικούς σταθμούς 5.1 Το κόστος ηλιοθερμικού σταθμού ανά MW ανέρχεται στα 4,5 M Euros για τεχνολογία ηλιακών συλλεκτών και 6 M Euros για τεχνολογία Fresnel συλλεκτών και 7 M Euros για τεχνολογία πύργου. Έχει γίνει μελέτη βιωσιμότητας της επένδυσης και προσδιορίζεται η σχετική ταρίφα? 5.2 Για ποιο λόγο τίθενται όρια 6. Η Ελλάδα παρουσιάζει ισχυρή διακύμανση στο ηλιακό πεδίο. Για ποιο λόγο δεν γίνεται διαχωρισμός της ταρίφας σε ζώνες ώστε να προάγεται συνολικά σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος η εξάπλωση των φωτοβολταϊκών συστημάτων? 6. Διαδικασία αδειοδότησης.	Τα θέματα της βιομάζας και των βιορευστών θα διερευνηθούν περαιτέρω στην Ομάδα Εργασίας η οποία πρόκειται να συσταθεί για το σκοπό αυτό. Όσον αφορά στους ηλιοθερμικούς σταθμούς, το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.
----	--	---

	Έχουμε λάβει αρνητική απάντηση για ίδρυση σταθμού βιομάζας εντός ΒΙΟΠΑ στην Αττική με την αιτιολογία της Περιφέρειας ότι δεν διευκρινίζεται στο τελευταίο ρυθμιστικό σχέδιο της Αττικής αν προβλέπεται η ίδρυση σταθμών βιομάζας εντός Αττικής . Γιατί δεν διευκρινίζεται αυτό το θέμα με τον παρόντα νόμο?	
26	7. Οποιαδήποτε αδειοδότηση βιομάζας αλλά και άλλων ΑΠΕ περνά από χρονοβόρες αλλά άκρως απαραίτητες περιβαλλοντικές διαδικασίες. Αφού όλα τελεσφορήσουν καλώς εάν και εφόσον πληρούνται οι απαραίτητοι περιβαλλοντικοί όροι τότε καλείται η εκάστοτε Περιφέρεια και ο εκάστοτε Δήμος να δώσει σύμφωνη ή αρνητική γνώμη η οποία είναι καθαρά πολιτική απόφαση βασιζόμενη σε τεχνική περίληψη του έργου. Για ποιο λόγο δεν αντιστρέφει το Υπουργείο τη διαδικασία. Με βάση την τεχνική περίληψη και το τοπογραφικό ο Δήμος ή η Περιφέρεια αποφασίζει αν επιθυμεί πολιτικά να γίνει το έργο. Αν η πολιτική γνωμοδότηση είναι θετική ας ξεκινήσουν τα τεχνικά θέματα αλλιώς ποιος ο λόγος δαπάνης κοστολογίων μελετών και αβεβαιότητας έκδοσης αδειών για όλα τα έργα ΑΠΕ?	Οι παρατηρήσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.
27	Παρακαλούμε βρείτε τις απόψεις των Συλλόγων μας επί του σ/ν στον κάτωθι σύνδεσμο: http://www.spiefmdn.gr/wp-content/uploads/2016/06/64-Δημόσια-Διαβούλευση-σχεδίου-νόμου-ΑΠΕ-Θέσεις-των-ΣΠΗΕΦ-ΜΔΝ.pdf Έργα <500 kWp Η πρόβλεψη του νομοσχεδίου είναι να ισχύσει, μέχρι νεωτέρας, η σημερινή ρύθμιση (αποζημίωση με 1,1*ΟΤΣ και 1,2*ΟΤΣ) η οποία ως γνωστόν οδηγεί σε μη βιώσιμες επενδύσεις και χρήζει άμεσης αντικατάστασης. Τονίζουμε με έμφαση πως από τα μικρομεσαία αυτά έργα κρίνεται το μέλλον χιλιάδων θέσεων εργασίας, αφού ένα κομμάτι της αγοράς φωτοβολταϊκών απασχολείται σχεδόν αποκλειστικά στην κατηγορία αυτή έργων. Ο ΣΕΦ ζητά συνεπώς να καθοριστούν άμεσα εύλογες σταθερές τιμές για την κατηγορία αυτή. Σε περίπτωση που οι σταθερές αυτές τιμές (ιδίως για τα συστήματα με ισχύ κοντά στα 500 kWp) απέχουν σημαντικά από τις τιμές που θα διαμορφωθούν στην πιλοτική ανταγωνιστική διαδικασία (για τα συστήματα 500 kWp έως 1 MWp), μπορούν άμεσα να διορθωθούν, αφού απαιτείται απλώς μία υπουργική απόφαση και όχι νόμος για την αλλαγή τους. Η αγορά παραμένει παγωμένη από τα μέσα του 2013, ας μη χαθεί και όλο το 2016. Συγκεκριμένα, για την κατηγορία έργων έως 500 kWp, ο ΣΕΦ προτείνει η σταθερή τιμή (feed-in-tariff, FIT) να ορίζεται από την παρακάτω σχέση: $FIT (\text{€/MWh}) = 130 - 0,05 * P$ όπου P η ισχύς του συστήματος σε kWp. Η εξίσωση αυτή μπορεί να περιλάβει και τα μικρά οικιακά-εμπορικά συστήματα του ειδικού προγράμματος για λόγους ισότητας μεταχείρισης.	Η πρόταση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.

28	Η αντιμετώπιση σαν ΑΠΕ της ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας, που ανάγεται στο ν. 3468/2010, έχει δημιουργήσει, στην πράξη, μια σειρά από στρεβλώσεις, οι οποίες κατατάσσονται σε δυο βασικές κατηγορίες: α) Σε επενδύσεις μονάδων αεριοποίησης - πυρόλυσης, που δεν τεκμηριώνουν τη διασφάλιση της πρώτης ύλης και δε συνδέονται με την κάλυψη αναγκών διαχείρισης υπαρκτών προϊόντων - γεωργικοκτηνοτροφικής προέλευσης, ιδιαίτερα στον τόπο της εγκατάστασής τους. β) Στην ενθάρρυνση της καύσης απορριμμάτων, με το δέλεαρ της οικονομικής ενίσχυσης των σχετικών επενδύσεων, καθώς συνεχίζεται και με το παρόν σχέδιο νόμου η άκριτη και γενικόλογη κατάταξη στη βιομάζα «του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος βιομηχανικών αποβλήτων και αστικών λυμάτων και απορριμμάτων». Με αποτέλεσμα, στο άρθρο 2, στις «Λοιπές ΑΠΕ» να συμπεριλαμβάνεται «οι σταθμοί ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων μη εντασσόμενων σε άλλη κατηγορία του πίνακα, που πληρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας όπως εκάστοτε αυτές ισχύουν». Στην πρώτη περίπτωση, η σκοπιμότητα και η βιωσιμότητα της επένδυσης πρέπει να ελέγχεται σχολαστικά, προκειμένου να αποφευχθεί η «αεριτζήδικη» δραστηριότητα, κραυγαλέο δείγμα της οποίας είναι η «επιδημική» κατάθεση αιτήσεων αδειοδότησης μονάδων καύσης γεωργικών υπολειμμάτων στην Αττική (!!!). Στη δεύτερη περίπτωση, τα πράγματα είναι πιο σοβαρά, για λόγους που σχετίζονται με την περιβαλλοντική ασφάλεια και με την παράκαμψη βασικών κατευθύνσεων του εθνικού σχεδιασμού της διαχείρισης των αποβλήτων, που σχετίζονται με το περιβάλλον και με την οικονομικότητα του συστήματος. Πιο συγκεκριμένα: 1. Είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατον, η μαζική επεξεργασία αποβλήτων να «αποδώσει» βιοαποικοδομήσιμο υλικό, απαλλαγμένο από επικίνδυνες προσιμίες. Δεν μπορεί, συνεπώς, η καύση βιομάζας με αυτά τα χαρακτηριστικά να εξισώνεται με την καύση γεωργικοκτηνοτροφικών υπολειμμάτων, παραγινωρίζοντας και την παραγωγή τοξικών αερίων και την ανάγκη ειδικής διαχείρισης των τοξικών στερεών καταλοίπων. Ανάλογα προβλήματα μπορεί να υπάρχουν και με την απευθείας καύση αερίων, που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων. 2. Τη δυσκολία αυτή αναγνώρισαν στο παρελθόν και υποψήφιοι επενδυτές -αλλά και η ΡΑΕ- που προσπάθησαν να εισάγουν την (αστεία) έννοια του ποσοστού της συμμετοχής της «καθαρής» βιομάζας (στο σύνολο του λεγόμενου βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος), για το οποίο θα επιδοτούνταν. Αναφέρομαι στο περίφημο σχέδιο της ENGAL, που προέβλεπε τη μεταφορά και καύση στην Ελλάδα των σκουπιδιών της Νάπολης της Ιταλίας. Με αποτέλεσμα να απαλειφθεί από τον κανονισμό αδειών παραγωγής με χρήση ΑΠΕ και μέσω ΣΗΘΥΑ (ΦΕΚ Β 2373/2011) το κεφάλαιο της «Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από σταθμούς με καύσιμη πρώτη ύλη επεξεργασμένα στερεά απόβλητα (BIOMAZA)», παρόλο που συμπεριλαμβάνονταν στο αρχικό σχέδιο της δημόσιας διαβούλευσης. Δε βλέπω να έχει αλλάξει κάτι, στο μεταξύ, για να επανέρχεται το θέμα τώρα. Αντιθέτως, έχουμε έναν, επιπλέον, πολύ σοβαρό λόγο να εξαιρέσουμε αυτού του είδους τις δραστηριότητες από τις ΑΠΕ και, μάλιστα, με καθεστώς ενίσχυσης. Ο λόγος δεν είναι άλλος από το νέο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, το οποίο στις στρατηγικές για την εφαρμογή της νέας εθνικής πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων αναφέρει: «Μέθοδοι θερμικής ανάκτησης ενέργειας δευτερογενών στερεών καυσίμων όπως η καύση, η	Τα θέματα αυτά θα διερευνηθούν περαιτέρω στην Ομάδα Εργασίας η οποία πρόκειται να συσταθεί για το σκοπό αυτό
----	--	---

	αεριοποίηση, η πυρόλυση, η αεριοποίηση Plasma κ.α. θεωρούνται διεργασίες υψηλής περιβαλλοντικής όχλησης και βάσει της αρχής της προφύλαξης δεν ενδείκνυνται από τον παρόντα σχεδιασμό. Ως εκ τούτου τεχνικές που παράγουν RDF/ SRF δεν ενδείκνυνται για την επεξεργασία των απορριμμάτων καθότι απομακρύνουν υλικά που πρέπει να οδεύουν προς ανακύκλωση». Είναι προφανές ότι η ενεργειακή πολιτική της χώρας δεν μπορεί να αντιπροσωπεύεται την πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων και, μάλιστα, όταν και οι δύο διαμορφώνονται από το ίδιο υπουργείο. ΥΓ Στο ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο της «διαβούλευσης» περιορίζομαι στο παραπάνω σχόλιο. Παρά το ότι είναι παραπάνω από προφανές ότι δεν είναι επιθυμητές παρεμβάσεις με συλλογικό χαρακτήρα, θα προσπαθήσω να επανέλθω με παρατηρήσεις που θα αφορούν το σύνολο του σχεδίου και θα απηχούν και συλλογικές επεξεργασίες και θέσεις.	
--	--	--

Άρθρο 3 : Συμμετοχή των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ. Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Δ.Π. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισηγήση
1	Παρ. 8: Οι όροι λειτουργίας του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης πρέπει να αποσαφηνιστούν το συντομότερο και πριν την έναρξη ισχύος του νέου νόμου. Πρέπει να υπάρχει σαφής και ξεκάθαρη πρόβλεψη για το ποιος επιβαρύνεται από την αστοχία έγχυσης ενέργειας των ΑΠΕ λόγω ταχείας μείωσης του ανέμου ή περιοδικής νέφωσης, αν επιβαρύνεται ο εγχέων ή ο ΑΔΜΗΕ ή αν υπάρχει επιμερισμός επιβάρυνσης. Ιδιαίτερα για τα αιολικά απαιτούνται συνεχώς «στρεφόμενες εφεδρείες» ορυκτών καυσίμων, οι οποίες μάλιστα πρέπει να προέρχονται από ακριβές τεχνολογίες και για τις οποίες καταβάλλονται και δικαιώματα εκπομπών CO2. Δεν είναι δυνατόν να το επιβαρύνεται ο καταναλωτής το κόστος των «στρεφόμενων εφεδρειών», για την κάλυψη αστοχίας στην πρόβλεψη έντασης των ανέμων ή ρυθμού αυξομειώσεώς τους, και το κόστος αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο κόστος των επιμέρους τεχνολογιών ΑΠΕ. Αυτό ισχύει τόσο για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα όσο και ιδίως για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.	Στην παρ.8 αναφέρεται ότι οι σταθμοί παραγωγής ή οι ΦοΣΕ που τους εκπροσωπούν, αναλαμβάνουν υποχρεώσεις βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης. Η δεύτερη πρόταση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
2	Παρ. 10: το διάστημα των δυο διαδοχικών ωρών να μειωθεί σε μια ώρα. Παρ. 11: Η εισαγωγή της έννοιας «Προσαύξηση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας», που παραπέμπεται σε Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί στο μέλλον, είναι εντελώς ασαφής. Δεν τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα Προσαύξησης και πρέπει να καταργηθεί. Οι	Το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο

	προτιμησιακές ενισχύσεις με καθεστώς Σταθερής Τιμής πρέπει να καταργηθούν εντελώς και η όποια ενίσχυση πρέπει να δίνεται μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου ή και μέσω φοροαπαλλαγών.	νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.
3	Άρθρο 3, Παράγραφος 1: Γίνεται αναφορά στις συμβάσεις «Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού» και «Συναλλαγών Διαχειριστή Συστήματος». Ισχύουν και στα ΜΔΝ αυτές οι συμβάσεις; Αν ναι, θα ακολουθούν τις ήδη υπάρχουσες διατάξεις που έχουν καθοριστεί στον Κώδικα ΜΔΝ για τις «Καταναεόμενες ΑΠΕ»;	Για τα ΜΔΝ αντιστοιχούν οι διατάξεις των άρθρων 6 και 7B.
	Πότε θα δημοσιευτούν οι πρότυπες συμβάσεις «Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού» και «Συναλλαγών Διαχειριστή Συστήματος»; Θα είναι διαφορετικές για το Σύστημα / Ηπειρωτική χώρα και για τα ΜΔΝ;	
	Άρθρο 3, Παρ. 8: Γίνεται αναφορά για Μεταβατικό Μηχανισμό Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης. Ισχύει και για τις Ελεγχόμενες / Καταναεόμενες ΑΠΕ των ΜΔΝ;	
4	1) Το περιεχόμενο της παραγράφου 10 αυξάνει το ρίσκο μια επένδυσης ΑΠΕ καθώς είναι αδύνατο να προβλεφθούν με ακρίβεια κατά την κατάρτιση του επενδυτικού πλάνου οι πιθανότητες να συμβεί η περιγραφόμενη συνθήκη (μηδενική οριακή τιμή συστήματος του ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού), με αποτέλεσμα οι επενδύσεις να έχουν αυξημένο ρίσκο να καταστούν οικονομικά μη βιώσιμες. Συνεπώς προτείνεται η κατάργηση της παραπάνω παραγράφου.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
5	Άρθρο 3. Συμμετοχή στην αγορά. Το σχέδιο νόμου κινείται πέραν των υποχρεώσεων που καθορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές και προσπαθεί να επιβάλει στις ΑΠΕ υποχρεώσεις χωρίς ταυτόχρονα να τους παρέχει τα προβλεπόμενα θεσμικά εργαλεία ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν. 1) Στην παρ. 6 του αρ. 3 προβλέπεται ότι στους σταθμούς ΑΠΕ θα επιβληθούν υποχρεώσεις Εκκαθάρισης Αποκλίσεων Παραγωγής-Ζήτησης ακόμα και πριν τη λειτουργία του target model. Η σχετική διατύπωση της διάταξης είναι εξαιρετικά ευρεία και θα πρέπει ή να διαγραφεί ή να διευκρινιστεί επαρκώς. 2) Στην παρ. 7 του αρ. 3 προβλέπεται ότι οι ΑΠΕ αποκτούν υποχρεώσεις εξισορρόπησης στο πλαίσιο του target model χωρίς όμως να γίνεται αναφορά στις σχετικές προϋποθέσεις των Κατευθυντήριων Γραμμών. Για αυτό πρέπει να προστεθεί στο τέλος σχετική διευκρίνιση ότι οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις άρχονται «υπό την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας στην Ενδομερσία Αγορά η οποία διαπιστώνεται με αιτιολογημένη απόφαση της ΡΑΕ.» 3) Στην παρ. 8 του αρ. 3 προβλέπεται η εφαρμογή του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης. Ήδη από τη φάση της προηγούμενης διαβούλευσης ο ΕΣΜΥΕ έχει υποστηρίξει ότι προϋπόθεση για αυτό πρέπει να είναι η ύπαρξη ικανού αριθμού ΦοΣΕ και η ύπαρξη και λειτουργία ΦοΣΕΤΕΚ. Η αναγκαιότητα αυτή δεν έχει γίνει αντλητική και έτσι η παρ. 8 προβλέπει ότι ο Μεταβατικός Μηχανισμός Πρόβλεψης θα καθορισθεί εντός τριών μηνών ήτοι νωρίτερα από τη θέσπιση του ΦοΣΕΤΕΚ που θα γίνει εντός τεσσάρων μηνών κατά την παρ. 5 και φυσικά πολύ νωρίτερα από την πλήρη λειτουργία και οργάνωση του ΦοΣΕΤΕΚ ή άλλων ΦοΣΕ. 4) Για αυτό θα πρέπει να γίνει σχετική διόρθωση που θα προβλέπει ότι το πλαίσιο εφαρμογής του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης θα καθορισθεί με ΥΑ που θα εκδοθεί ικανό χρονικό διάστημα μετά την θέσπιση και λειτουργία του	Οι επισημάνσεις για τους ΦοΣΕ και ΦοΣΕΤΕΚ αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο του σχεδίου νόμου. Οι υπόλοιπες δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν.

	ΦοΣΕΤεΚ (τουλάχιστον δύο μήνες) και με την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς πλήθους ΦοΣΕ και κατόπιν διαπιστωτικής γνώμης της ΡΑΕ.	
6	Επειδή για την Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι επιθυμητό να υπάρχει ακρίβεια στη Δήλωση προβλεπόμενης ποσότητας έγχυσης στον Η.Ε.Π. θεωρώ ότι στο νομοσχέδιο πρέπει να περιληφθεί διάταξη ώστε σε περιπτώσεις μεγάλων έργων (π.χ. συγκροτημάτων αιολικών πάρκων) να υπάρχει η δυνατότητα ο κάτοχος τους να επιλέξει εφάπαξ να υποβάλει τις ημερήσιες δηλώσεις ποσότητας έγχυσης στον Η.Ε.Π., όχι ανά αιολικό πάρκο αλλά για το σύνολο του έργου.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, διότι η εκπροσώπηση περισσότερων του ενός σταθμών στον ΗΕΠ προβλέπεται μέσω των ΦοΣΕ / ΦοΣΕΤΕΚ

Άρθρο 4 : Μεθοδολογία Υπολογισμού Ειδικής Τιμής Αγοράς τεχνολογιών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Ειρήνηση
1	Άρθρο 4, Παρ 1. Γίνεται αναφορά στην Ε.Τ.Α και τον τρόπο υπολογισμού της και συγκεκριμένα ως προς το ωριαίο Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών. Για τις Μονάδες ΑΠΕ (ελεγχόμενες και μη) σε ΜΔΝ, η Ε.Τ.Α. καθορίζεται από το Κόστος των Θερμικών Σταθμών του συγκεκριμένου ΜΔΝ;	Ο υπολογισμός γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4. Η αντιστοιχία με τα ΜΔΝ θα καθοριστεί με Υπουργική Απόφαση (παρ. 4, άρθρο 8)
2	ΑΡΘΡΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Υπολογισμού Ειδικής Τιμής Αγοράς τεχνολογιών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ 1. Δεν υπάρχει τύπος υπολογισμού της Ειδικής Τιμής Αγοράς στη βάση της οποίας υπολογίζεται και η Διαφορική Προσαύξηση. 2. Δεν αποσαφηνίζεται η βάση στην οποία θα υπολογίζεται η Διαφορική Προσαύξηση. 3. Είναι κρίσιμο να προηγηθεί διαβούλευση για τον τρόπο υπολογισμού.	Θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση
3	Άρθρο 4. Καθορισμός της Ειδικής Τιμής Αγοράς (ΕΤΑ). Είναι θετικό ότι το σχέδιο νόμου αναγνωρίζει και προσαθεί να θεραπεύσει τη σημαντική στρέβλωση που σχετίζεται με τη χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ. Όπως όλοι οι φορείς του κλάδου έχουν προσπαθήσει να τεκμηριώσουν εδώ και πολλά έτη, τα ποσά που καταβάλουν οι προμηθευτές στον Ειδικό Λογαριασμό δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική αξία των ΑΠΕ στην αγορά με αποτέλεσμα τη δημιουργία ελλείμματος που θίγει τις ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα ακόλουθα: 1) Ο ορισμός των Μηχανισμών Χονδρεμπορικής Αγοράς (ΜΧΑ) είναι απαραίτητο να οριστούν σε σχέση με την αληθινή	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί καθώς αφορά θέματα που δεν άπτονται του νέου καθεστώτος στήριξης των ΑΠΕ.

Όσον αφορά τη μεθοδολογία υπολογισμού της ΕΤΑ, θα καθορισθεί με Υπουργική Απόφαση (Άρθρο 6).	τους λειτουργία που είναι η διασφάλιση πρόσθετων αποζημιώσεων στους συμβατικούς παραγωγούς πέραν του ΗΕΠ. Για αυτό προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση (αρ. 1Β, παρ. 10): «10. Μηχανισμοί Χονδρεμπορικής Αγοράς: Το σύνολο των μηχανισμών, στους οποίους περιλαμβάνονται μηχανισμοί αποζημίωσης των συμβατικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και των μεγάλων υδροηλεκτρικών πέραν του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, με βάση τους οποίους διαμορφώνεται το ποσό πίστωσης που αντιστοιχεί στην εγγεώμενη ηλεκτρική ενέργεια του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ κατά τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επιπλέον των εσόδων του από τη συμμετοχή του στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό». 2) Για την σωστή διόρθωση της στρέβλωσης πρέπει να ληφθεί υπόψη η αξία που προσφέρουν οι ΑΠΕ λόγω του merit order effect. Για αυτό προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση αρ. 4, παρ. 1): «1. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που χαρακτηρίζονται ως Μη Ελεγχόμενης Παραγωγής (δηλαδή αιολικούς, φωτοβολταϊκούς και μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς) του άρθρου 1Β, η Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) τεχνολογίας Α.Π.Ε. υπολογίζεται με βάση την ανηγμένη μηνιαία μεσοσταθμική αξία ηλεκτρικής ενέργειας της εκάστοτε τεχνολογίας Α.Π.Ε. που προκύπτει στη βάση της Οριακής Τιμής Συστήματος όπως θα διαμορφωνόταν αν εξέλιπε η παραγωγή από Α.Π.Ε. και των λοιπών Μηχανισμών της Χονδρεμπορικής Αγοράς (Μ.Χ.Α.) για την αντίστοιχη μηνιαία περίοδο υπολογισμού. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που χαρακτηρίζονται ως Ελεγχόμενης Παραγωγής (οι λοιπές κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η Ε.Τ.Α. υπολογίζεται με βάση τη μηνιαία μέση τιμή της Οριακής Τιμής Συστήματος όπως θα διαμορφωνόταν αν εξέλιπε η παραγωγή από Α.Π.Ε. και των λοιπών Μ.Χ.Α. για την αντίστοιχη μηνιαία περίοδο υπολογισμού. (...)» 3) Η λειτουργία του μηχανισμού προστασίας του ΜΜΚΘΣ είναι ασαφής σε αντίθεση με το κείμενο που είχε τεθεί σε διαβούλευση. Επιπλέον δεν είναι κατανοητό γιατί η προστασία αυτή τίθεται μόνο για ένα μεταβατικό διάστημα. Για αυτό προτείνεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του αρ. 4 να αντικατασταθεί ως εξής: «1. (...) Σε κάθε περίπτωση η ωριαία αξία ηλεκτρικής ενέργειας της εκάστοτε τεχνολογίας Α.Π.Ε. με βάση την οποία υπολογίζεται η Ε.Τ.Α. δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ωριαίο Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών που λειτουργούν τη συγκεκριμένη ώρα ή θα λειτουργούσαν αν εξέλιπε η παραγωγή από Α.Π.Ε.».
---	--